LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

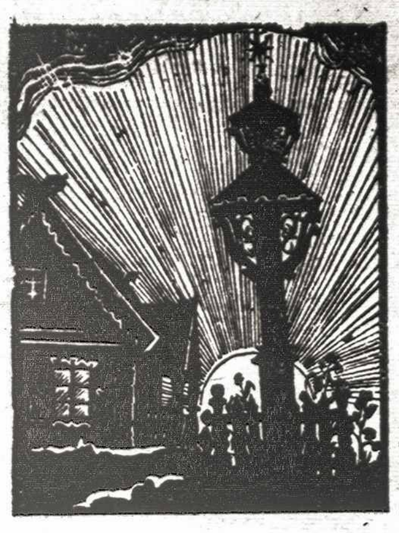

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 19 (539) TORONTO, Ontario 1960 m. gegužės (May) mėn. 12 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Į pasaulio lietuvius

Šių metų gegužės 15 dieną minime 40 metų Steigiamojo Seimo sukaktį. Steigiamasis Seimas — vienintėlis Lietuvos istorijoje įvykis, nes pirmą kartą buvo renkamas visos Lietuvos gyventojų demokratiniais dėsniais. Jį rinko visi Lietuvos piliečiai be socialinės padėties, tautybės, lyties ir religijos skirtumo. Tas faktas, kad ta rinkimų teise pasinaudojo apie 90% turinčių teisę balsuoti, parodo lietuvių tautos politinį susipratimą ir pribrendimą nepriklausomam gyvenimui. Mūsų naujausioj istorijoj Steigiamasis Seimas yra ne tik būdingiausias, bet ir reikšmingiausias įvykis.

Steigiamasis Seimas dirbo dvejus metus labai sunkiais, neramais ir pavojingais laikais. Jam teko tuo metu ir atkuriamai valstybei pamatus statyti ir ją ginti nuo besibraunančių priešų. Be to, ir Lietuvos viduje tų priešų agentai nemaža nerimo ir pavojų kėlė. Bet visas tas nelaimes ir pavojus Steigiamasis Seimas nugalėjo. Visi karai buvo laimėti, tik savo sostinės Vilniaus nepavyko atgauti iš lenkų.

Baigęs visus karus, Steigiamasis Seimas išgavo iš didžiųjų valstybių Lietuvos pripažinimą ir išrūpino priėmimą į Tautų Sąjungą. Jis sutartimis nustatė Lietuvai sienas, sutvarkė valstybės aparatą, išleido lietuvišką pinigą — litą, kuris, nepaisant visų išgyventų sunkumų, išlaikė savo vertę. Steigiamasis Seimas įsteigė universitetą, nusėjo visą kraštą įvairaus tipo mokyklomis ir suorganizavo visa tai, kas naujai atkurtai valtybei buvo reikalinga. Jis priėmė konstituciją ir žemės reformos įstatymą. Konstitucija garantavo piliečiams laisvę, lygybę, nuosavybės teisę ir saugumą, o vyriausias suverenumo teises sudėjo į tautos rankas. Ji pastatė valstybę ant stiprių teisingumo, demokratybės ir tikėjimo laisvės pagrindų. Žemės reforma taip sustiprino žemės ūkį, kad jis tapo stipriu valstybės ekonominiu ramsčiu ir gerovės šaltiniu.

Bolševikai 1920 m. liepos mėn. 12 d. pasirašyta su Lietuva sutartimi visiems laikams išsižadėjo visų Rusijos pretenzijų į Lietuvos žemes. Tai jie patvitrino ir nepuolimo sutartimi. Tačiau 1940 m. birželio mėn. Sovietų Rusija, be mažiausios iš Lietuvos pusės priežasties, brutaliausiu būdu įsikišo į Lietuvos vidaus reikalus ir iki dantų ginkluotomis ir iš anksto paruoštomis divizijomis okupavo mūsų tėvynę. Prieš vykdydama šį smurtą, Maskva dar 1939 metais slapta sutartimi su Hitleriu buvo perleidusi nacių Vokietijai Lietuvos teritorijos plotus iki Šešupės, tad bolševikai už lietuvių tautos nugaros begėdiškai prekiavo mūsų žemėmis.

Bet Maskva savo gėdingus smurto darbus pasiryžo įteisinti. Tuo tikslu 1940 m. liepos mėn Maskva surežisavo Liaudies Seimo rinkimus. Lietuvos žmonėms buvo pateiktas tik vienas pačių bolševikų sudarytas kandidatų į Seimą sąrašas. Rinkimai vyko visiškos nelaisvės sąlygose, be žodžio, spaudos ir susirinkimo, tad rinkikai net nežinojo kokius klausimus svarstys renkamasis Seimas. Prieš rinkimus keliolika šimtų lietuvių buvo suimta be jokios kaltės ir į kalėjimus sugrūsta.

Vadinamasis "Liaudies seimas" išrinktas apgaulės, klastos ir ir smurto sąlygose, pildė grobuoniškos Maskvos bolševikų norą. Niekas Lietuvoje, išskyrus saujelę samdytų agentų, nereikalavo Lietuvos į Rusiją įjungimo ir tarybinės santvarkos joje įtaisymo, — toks nutarimas yra ir pasilieka niekinis.

Laisvai išrinkto, jokios pašalinės jėgos neprievartaujamo, Steigiamojo Seimo 40 metų sukakties proga, bet ir visomis kitomis klausomą Lietuvos valstybę ir šiandien nenustoja savo galios. Kova už ši siekimą visiems mums privaloma.

Pati pavergtoji tauta Maskvai aktyviai pasipriešinti negali. Ta šventoji pareiga gula ant mūsų, kurie atsidūrėme laisvajame pasaulyje. Tą pareigą turime atlikti, nesigailėdami laiko, pinigo, darbo, pasiaukojimo ir pasišventimo.

Lietuvos išlaisvinimo idėjai realizuoti, ne tik šios svarbios Steigiamojo Semo 40 metų sukaktes proga, bet ir visomis kitomis progomis turime statyti prieš akis šviesų Steigiamojo Seimo povyzdį, jo idealus, jo pasigėrėtiną politinių grupių vieningumą Lietuvos gynimo reikaluose, jo pasiaukojimą savo tautai ir valstybei, jo demokratiškumą. Turime ne tik patys vadovautis jo idealais, bet jais maitinti ir jaunąją kartą, kuri užims mūsų vietas ir tęs žūtbūtinę kovą už savo tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Visi kaip vienas turime suglaustomis gretomis rikiuotis prie VLIKo Tautos Fondo, nes jie yra tie organai, kurie grumiasi su raudonuoju okupantu ir tiesia kelią į laisvą tėvynę.

Steigiamasis Seimas yra ir turi būti lietuviams išeiviams šviesus pavyzdys ir kelrodis visame mūsų išeiviškajame gyvenime ligi grįžimo į laisvąją tėvynę.

Steigiamojo Seimo nariai:

K. Bielinis, J. Bildušas, S. Digrys, E. Draugelis, M. Galdikienė, P. Jočys, S. Kairys, V. Kasakaitis, M. Krupavičius, J. Makauskis, J. Pakalka, V. Požela, J. Pronskus, V. Sirutavičius, K. Šaulys, V. Šmulkštys, K. Škirpa, V. Vaidotas, J. Valaitis, K. Žukas.

A. A. VYSKUPAS VINCENTAS PADOLSKIS

A. a. J. E. vyskupas Vincentas Padolskis, kalbas į Lietuvą per Vatikano radiją.

"TŽ" redakciją gegužės 7 d. pasiekė JAV Kunigų Vienybės pirm. kun. J. Čepukaičio telegrama, pranešanti J.E. vyskupo V. Padolskio mirtį gegužės 6 d. Romoje ir jo laidotuves gegužės 9 d.

Žinia labai nelaukta ir netikėta, nes vyskupas V. Padolskis dar jaunas vyras — 56 metų — niekad sveikata nesiskundęs. Vos prieš dvi savaites jis rašė savo giminėms Toronte, sveikindamas juos švenčių ir vardinių proga, bet nieko neminėjo apie savo negalavimus. Matyt, mirties buvo užkluptas labai staigiai.

Vysk. V. Padolskis yra gimęs 1904 m. balandžio 21 d. Virbalyje, kur išėjo pradinį mokslą. Gimnaziją baigė Kybartuose ir vėliau turėjo laimės studijuoti užsieniuose. Jo giminaitis V. Navickas, amerikietis, sudarė sąlygas studijuoti Šveicarijos Fribourgo universitete, kur jisai baigė filosofijos studijas, kartu ruošdamasis kunigystei. Gavęs filosofijos daktaro laipsnį, jis persikėlė Romon teologinėms studijoms. Čia jis studijas vainikavo teologijos daktaro laipsniu ir kiek vėliau Šv. Rašto licencijato laipsniu. Kunigu įšventintas 1927 m. rugpiūčio 21 d. Tuo būdu Vilkaviškio vyskupija gavo stiprią jėgą. Baigusi augštuosius mokslus Vilkaviškio vyskupas Karosas 1932 m. paskyrė jį profesorium Vilkaviškio kunigų seminarijon, kur kaip Šv. Rašto specialistas, daugiausia dėmesio skyrė Jo dėstymui. Kai 1939 m. prireikė Šv. Rašto dėstytojo Vytauto D. universiteto Teol. - Filosofijos fakultetui Kaune, vadovybės akys nukrypo į kun. V. Padolskį, kuris pakvietimą priėmė ir persikėlė Kaunan. Čia jis sėkmingai dėstė Šv. Raštą būsimiems teologams ir kartu pasirengė viešam gynimui habilitacijos — mokslinio darbo iškilmingame fakulteto posėdyje. Vilkaviškiui rūpėjo betgi turėti kun. V. Padolskį ir savo tarnybai. Neramiu metu buvo dairomasi jaunesnių vyskupų. ir 1940 m. liepos 18 d. kun. V. Padolskis buvo paskirtas Lorandeno tituliniu vyskupu. o 1940 m. rugpiūčio 4 d. įšventintas vyskupu ir paskirtas Vilkaviškio ordinaro pagalbininku — koadjutoriu. Karo įvykiai betgi taip susiklostė, kad jaunam vyskupui teko ieškoti prieglaudos užsieniuose ir laukti kol galės grįžti paskirton vieton. Deja ,tos valandos jis nesulaukė, o senelis Vilkaviškio vyskupas Karosas mirė, ir Vilkaviškio vyskupija ikišiol vyskupo neturi — ją valdo kan. J. Stankevičius.

Užsieniuose vysk. V. Padolskis, kiek išgalėdamas rūpinosi savais tautiečiais tremtiniais. Pradžioje, drauge su vyskupu V. Brizgiu įkurdino Eichstette Vokietijoj atsidūrusius klierikus ir ten juos kurį laiką globojo. Įvairiausiomis progomis vysk. V. Padolskis lankė tremtinių stovyklas V. Europos kraštuose. Jis apvažiavo daugeli vietovių Austrijoj, Vokietijoj, Belgijoj, Prancūzijoj, Britanijoj, Italijoj. Važinėdamas nepraleido progų aplankyti įvairias įstaigas bei atsakingus valstybių asmenis. Pvz. būdamas Belgijoj aplankė Liuveno un-to rektorių, prašydamas priimti palengvintom sąlygom lietuvius studentus; lankėsi Briuselio katalikų labdarybės įstaigose ir gavo medžiagų kunigams bei klierikams Vokietijoje; kalbėjosi su visa eile hierarchų ir politinių veikėjų. Lankydamasis Paryžiuje turėjo progos atlaikyti pamaldas prancūzų ir kt. tautų veikėjams ir pasakyti pamokslą. Britanijoj turėjo eilę pasikalbėjimų su atsakingais asmenimis bei spauda, kuri ta proga rašė apie Lietuvą, reikšdama kiek nustebimo, kad jos žmonės laukią karo kaip išvadavimo.

Ėmus tremtiniams kurdintis įvairiuose kraštuose, vysk. V. Padolskis apsigyveno Romoj kaip šv. Kazimiero lietuvių kolegijos prezidentas. Palikęs praktinį kolegijos vadovavimą prel. L. Tulabai, jis atsidavė Šv. Rašto leidimui. Buvo suplanuota išleisti visą Šv. Raštą vienoje knygoje su trumpais paaiškinimais. Deja, šio didžiojo darbo jam neteko užbaigti. Jis taipgi daug prisidėjo prie a.a. arkiv. J. Skvirecko Šv. Rašto S. Testamento komentarų leidimo.

Dalyvavo vysk. V. Padolskis ir spaudoje: parašė studiją apie Kristų ir apie Šventąją Žemę, kurioje lankėsi studijuodamas Šv. Raštą. Be to, yra paskelbęs eilę straipsnių "Aiduose" ir kt.

Gyvendamas Romoje, vysk. V. Padolskis rūpinosi netik kolegijos, bet ir bendraisiais Lietuvos reikalais, nuo kurių nebuvo atitrūkęs. Viename savo laiškų Amerikos Kunigų Vienybei jis ragina stiprinti lietuvybę, įtraukti darban naujuosius kunigus, platinti religines lietuviškas knygas, rūpintis jų paruošimu bei spausdinimu, gilinti religinį gyvenimą. "Šviesiai visuomenei reikalinga šviesi ir kūrybinga kunigija, nes tik tokia bus pajėgi religiniai vadovauti tautai". Tai jis pabrėžė ir lankydamasis JAV ir Kanadoje, kurių didesnes kolonijas yra apvažinėjęs 1953 ir 1958 m.

Kaip lietuvių kolegijos prezidentui ir Romoje gyvenančiam vyskupui teko jam turėti reikalų ir su Vatikanu. Pvz. jam reikėjo kreiptis, kad nebūtų paliestos Lietuvoje įprastos Prisikėlimo apeigos. Pastaruoju metu popiežiui leidus perkelti Kalėdų vigilijos pasninką į gruodžio 23 d., viename laiške Toronto kunigui, vysk. V. Padolskis rašė, esą šv. Tėvas leido perkelti Kalėdų vigiliją tuose kraštuose, kur yra reikalas, bet kur galima, esą galima laikytis tradicinės gruodžio 24 d. vigilijos.

Savaitės įvykiai

Besiruošiant viršūnių konferencijai įvyko sukrečiantis incidentas virš Sov. Sąjungos teritorijos, prie Sverdlovsko, nušautas JAV lėktuvas. Incidentas galėjo būti išlygintas diplomatiniu keliu, bet N. Chruščiovas pakėlė triukšmą ir viešai puolė JAV augšč. sovietų posėdyje. Esą amerikiečių lėktuvas buvęs įskridęs Sov. Sąjungon ir bal. 9 d., bet pasprukęs; šį kartą jis buvęs nušautas raketa jo paties, Chruščiovo, įsakymu. Pradžioje JAV pareiškė, tai buvęs oro tyrimo lėktuvas, vairuojamas civilinio lakūno, pakilęs iš bazės Turkijoj ir tyrinėjęs oro sąlygas Van ežero srityje 55.000 pėdų augštyje. Įskridęs sovietų teritorijon, galbūt, lakūnas netekęs sąmonės, nes prieš dingimą pranešęs turįs sunkumų su deguonio aparatu. Chruščiovas atkirto, esą lakūnas pats pareiškęs, kad sąmoningai skridęs šnipinėti ir būsiąs teisiamas. JAV tada paskelbė pareiškimą, paruoštą užsienio r. min. Herterio ir patvirtintą prez. Eisenhowerio, esą galimas dalykas, kad Chruščiovo tvirtinimas teisingas, nors toks lėktuvo uždavinys nebuvęs Vašingtono leistas. Šis JAV-bių prisipažinimas apramino spėliotojus, sakiusius, kad prez. Eisenhoweris atsisakysiąs vykti Maskvon ir galbūt nuo viršūnių konferencijos, paveikė ir patį N. Chruščiovą, kuris priėmė prisipažinimą, kaip JAV nusižeminimą. Iš kitos betgi pusės JAV pasiskelbė atnaujinančios atominius bandomuosius sprogdinimus po žeme, daromus ne kariniais tikslais. Kaikuri vakariečių spauda puola JAV karinius vadus už neapdairumą, o JAV kongreso nariai — valdžią už blogą vadovavimą.

Silpnina pozicijas

Kitas vakariečių pozicijas silpninantis įvykis — riaušės Turkijoje. Jos įvyko kaip tik tuo metu, kai Ankaroje posėdžiavo Atlanto S-gos valstybių užsienio r. ministeriai. Jos parodė, kad premjero Menderes vyriausybė, linkusi į diktatūrinį valdymą, kaip ir buvusi S. Rhee valdžia Korėjoj, sukelia piliečių pasipriešinimą ir tuo silpnina vakariečių frontą kaip tik prieš viršūnių konferenciją. Nežiūrint to, 15 vakariečių užsienio r. ministerių Ankaroje sutarė, kad viršūnių konferencijoj būtų siūlomas kontroliuojamas nusiginklavimas, Vokietijos sujungimas laisvo apsisprendimo keliu, sustabdymas sovietinės propagandos, puolančios atskirus Atlanto S-gos narius.

Pasikeitimai Maskvoje

Kaip buvo žadėjęs kompartijos suvažiavime, Chruščiovas padarė visa eilę pakeitimų. Pirmasis vicepremjeras F. Kozlov perkeltas į kompartijos c. komiteto sekretorius, o į vicepremjerus — A. N. Kosygin. Kozlovo paskyrimas laikomas pakėlimu, nes visa Sov. Sąjungos valdžia yra sutelkta kompartijos gen. sekretoriate. Anksčiau tą vietą buvo užėmęs L. Kiričenko, bet sausio 13 d. buvo pašalintas ir pasiųstas į Rostovą vietinės komp. sekretoriu. E. Furceva, itakingiausia moteris sovietų dabartinėje valdžioje, atleista iš kompartijos c. komiteto sekretorės pareigų ir paskirta kultūros ministere. Kompartijos prezidiuman paskirti nauji nariai — N. V. Podgorny, Ukrainos, ir D. S. Polijanski, Rusijos kompartijos gen. sekretoriai. Taipgi pasitraukė Sov. Sąjungos lyg. ir prezidentas marš. Vorošilov, 79 m., o jo vietą užėmė L. Brežnev, 53 m. Visi pakeitimai rodo Chruščiovo šalininkų tolimesnį įsitvirtinimą ir įsileidimą jaunesnių žmonių.

Nauja valstybė

Britų kolonija Afrikoj Sierra Leone, turinti 2.500.000 gyv., įgengia nepriklausomybės link. Ji turi jau rinktą tarybą, kuriai pirmininkauja britų gubernatorius, ir ministerių kabinetas su premjeru M. Margai. Pastarojo vadovaujama delegacija vieši Londone jau trečia savaitė ir išsiderėjo nepriklausomybę, kuri būsianti paskelbta 1961 m. balandžio 27 d. Tuo tarpu vykdomi paruošiamieji darbai perimti iš britų krašto valdžią. Britai pažadėjo paskolą ir techninę pagalbą $21 mil. vertės. Sierra Leone nuo 1788 m. buvo skirta vergams, pabėgusiems iš laivu ir paleistiems buvusių savininkų.

Britų kraštų konferencija

Londone posėdžiauja britų kraštų premjerai, kurie turėjo progos dalyvauti ir nepaprastai iškilmingose princesės Margaritos ir Armstrong-Jones jungtuvėse. Premjerų pasitarimai, be abejonės, liečia viršūnių konferenciją bei su ja susijusias problemas, taipgi tarpusavio santykių bei ūkinius klausimus. Aštriausias klausimas — P. Afrikos rasistinė politika. Jis betgi buvo svarstomas neoficialiai ir kai P. Afrikos užsienio r. min. Louw, atstovaująs sužeistą premjerą, kietai gynė savo politiką, Malajų premjeras protestuodamas išėjo iš posėdžio. Premjerų nuomone, antinegrinė P. Afrikos politika reikėtu keisti, bet ne išorinio spaudimo keliu. Paveikti P. Afrikos vadovus bando ir JT gen. sekret. Hammerskjold, kuris yra numatęs tartis su jais irgi Londone.

Pasiruošimai okupacijos 20 m. sukakčiai

Birželio 15 sueina 20 metų nuo sovietų armijos įsibrovimo Lietuvon, o rugpiūčio 3—tos agresijos akto politinis užantspaudavimas: augšč. sovieto Maskvoje įjungimas Lietuvos valsybės į Sov. Sąjungą. Šiuos įvykius rengiasi minėti Lietuvos okupantai kaip "išlaisvinimą". Visa gi išeivija rengiasi protestuoti prieš sovietinę agresiją ir kolonizaciją. Tam reikalui yra sudaryta Pabaltijo Valstybių Laisvės Taryba. Numatoma išleisti anglų k. leidinius apie lietuvių pasipriešinimą sovietų okupacijai, apie Lietuvą, Latviją ir Estiją; specialius nr. žurnalų "Lituanus", "The Baltic Review", "La Revue Baltique", "Revista Baltica". Taipgi suplanuotas specialus manifestas lietuvių, latvių, estų, anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir kt. kalbomis.

Birželio 12 Niujorke rengiamas didžiulis mitingas. Po pamaldų šv. Patriko katedroje įvyks demonstracija su plakatais prieš Sov. Sąjungos delegaciją JT. Liepos mėn. Vašingtone planuojamas iš Pabaltijo kilusių amerikiečių suskrydis. Tolimuose Rytuose Pavergtųjų Seimo delegacijoms padedant irgi bus priminta Pabaltijo okupacija. Visos lietuvių kolonijos laisvajame pasaulyje rengiasi plačiai paminėti.

Aleksandras Stulginskis, nepriklausomos Lietuvos Steigiamojo Seimo pirmininkas ir antrasis prezidentas. Grįžęs iš tremties Sibire, šiuo metu jis gyvena okupuotoj Lietuvoj. Iki šių metų pradžios buvo Vitėnų gyvulininkystės fermos vedėjas. Dabar atleistas.

KAS NAUJO KANADOJE?

Pasaulinė paroda, kuria siūlėsi rengti Kanada 1967 m. Montrealy nepriklausomybės šimtmečio proga, įvyks Maskvoje, kuri panoro tuo būdu paminėti 50 metų bolševikų revoliucijos sukaktį. Taip nutarė tarpt. parodų komitetas Paryžiuje. Prieš balsavimą sovietams pavyko įjungti į komiteto narius 7 sovietinio bloko kraštus. ir šie nulėmė rezultatą — dviejų balsų dauguma. Kandidatų tarpe be Kanados ir Sov. Sąjungos buvo dar Austrija, bet ši prieš balsavimą pasitraukė.

•

Namų statybai vyriausybė š.m. planuoja skirti $150 - $170 mil., kurie būtų skolinami tiesiai būsimų namų savininkams. Norima šiais metais pastatydinti 125.000 naujų namų. Privačios paskolos namų statybai pakėlus palūkanas iki 6¾%, padidėjo. Nežiūrint visu pramatymų bei paskatinimų iš vyriausybės pusės, namų statyba šiais metais yra sulėtėjusi 38%. Ji ypač sulėtėjusi Ontario prov. — 40% ir B. Kolumbijoj — 44 % lyginant su 1959 m.; Quebeco prov. — 30%, prerijų prov. — 28%, pajūrio prov. — 23%. Pastatytų namų pardavimas irgi yra sulėtėjęs; 36 vietovėse kovo mėn. buvo neparduoti 2.755 nauji namai, t.y. 17% daugiau kaip pernai.

•

Kalėjimų sistemą planuojama keisti ta prasme, kad dalis kalinių bausmės būtų atliekama už kalėjimo sienų specialių asmenų priežiūroj. Tam reikalui būtų sudaryta speciali tarnyba, panaši į sąlyginio paleidimo tarnybą, kurios tarnautojai seka sąlyginai paleistų kalinių elgesį. Pradžioje manoma išbandyti naujos sistemos sėkmingumą su tam tikrų kategorijų kaliniais.

•

$100 milijonų sudėti prašė universitetai Kanados visuomenę per pastaruosius 20 metų. Buvo surinkta $95 mil. Daugiausia sudėjo Ontario gyventojai: buvo prašyta $39.573.800, surinkta $39.004. 479; Quebeco un-tų buvo prašyta $30.010.000, surinkta $33.731. 911; vakarinėj Kanadoj buvo prašyta $15.930.000, surinkta $13. 994.319; pajūrio prov. prašyta $13.215.306, surinkta $8.199.536.

•

"Krikščionis ir rinkimai" — tokiu vardu išėjo knyga Quebeco prov. ir sukėlė didelį susidomėjimą. Jos autoriai — kunigai G. Dion ir L. O'Neill, Lavalio un-to profesoriai. Jau ir anksčiau šie kunigai buvo viešai pasisakę prieš partinius piktnaudojimus ir užsitraukę velionies Duplessis nemalone. Šį kartą jų knyga išleista kaip tik prieš rinkimus Quebeco prov., kurie įvyks birželio 22 d. Joje sakoma, kad rinkiminio vajaus metu kandidatai neleistinai gaudo balsus darydami spaudimą net i religines institucijas. Rinkimų išlaidos ir partijų fondai esą turėtu būti kontroliuojami. Balsuotojas turėtu atiduoti balsą žiūrėdamas bendros gerovės. o ne asmeninės naudos. Panirkinėjimai rinkikų ar išrinktųjų neleistini. Knyga sukėlė nepasitenkinimą Tautinės Vienybės partijoje. Jos autoriai yra gavę savo vyskupo leidimą leisti ją viešumon.

VĖL PRIMINTA LIETUVOS BYLA

Lietuviškųjų veiksnių konferencijos Vašingtone proga, Lietuvos atstovo J. Kajecko lydimas, ir. A. Trimakas, VLIKo pirm., vėl lankėsi Valstybės Departamente.

Su augštais Rytų Europos skyriaus pareigūnais, kuriems yra pavesti pavergtųjų Europos tautų reikalai, buvo plačiai aptarta esamoji padėtis pavergtoje Lietuvoje, pavergtųjų savaitės paskelbimo svarba ir reikšmė, ir būdai kaip geriau pasinaudojus viršūnių konferencija Paryžiuje pavergtųjų tautų klausimui iškelti. Buvo užtikrinta, kad Lietuvos byla turima galvoje ir kad tinkamai progai pasitaikius ji gali būti konferencijai priminta.

Ta pačia proga buvo įteiktas tais klausimais raštas, kuriame išdėstyta VLIKo pažiūra, prašymai ir pageidavimai. (E)

Veiksnių konferencijoj Vašingtone bal. 29 d. dalyvavo VLIKo pirm. A. Trimakas, ALT vykd. komitetas — L. Šimutis, P. Grigaitis, E. Bartkus, M. Vaidyla. Informacijos Centro vedėja Kižytė. Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas. Į pasitarimą buvo atvykęs ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas. ALT vykd. komitetas Vašingtone aplankė Valstybės Dep. sekretoriaus pareigas einantį L. W. Henderson ir R. Europos reikalų direktorių H. C. Wedeler, su kuriais pasikalbėjo apie Lietuvos reikalus bei įteikė atitinkamus memorandumus ryšium su viršūnių konferencija. Pasitarime dalyvavo ir kiti to paties skyriaus pareigūnai, kurių vienas, A. Dubs, lydės prez. Eisenhowerį viršūnių konferencijon.

Taipgi padaryti žygiai, kad būtų paskubinta pavergtųjų tautų rezoliucija, prašanti prez. Eisenhowerį iškelti viršūnių konferencijoj ir reikalą bei reikalauti pagrindinių laisvių atstatymo. Rezoliucija jau priimta JAV atstovų rūmų, kur nė vienas iš 275 atstovų nebalsavo prieš. Rezoliucija dar turės būti priimta senato. Tas pat laukiama prezidento proklamacijos Pavergtųjų tautų savaitei, kuri bus trečiąją liepos mėn. savaitę.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Mokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• **Kunigų paruošimu** sovietų okupuotiems kraštams rūpinasi vienuolis premonstratietis Werenfried van Straaten. Tuo reikalu Vienoje jis skaitė referatą ir pareiškė, esą ateis laikas, kad pavergtieji kraštai atgaus laisvę, kad komunizmas griūs arba palengva duos tikybinę laisvę ir tada reikėsią daugybės misijonierių. Tam rengtis esą reikia dabar, nes nukritus geležiniam uždangai bus pervėlu. Šiuo metu jo ir kitų pastangomis įkurta Ostpriesterhilfe ruošia 1500 klierikų, kilusių iš sovietų užimtų kraštų. Taipgi esą pradėta ruošti vienuoliai, kilę iš V. Europos kraštų. Juos moko iš R. Europos atvykę vienuoliai. Turimas skaičius kandidatų būsimai misijai esąs dar nepakankamas. Tėvas van Straaten yra suplanavęs steigti "svetimšalių legijoną" Dievo tarnybai, t.y. specialų institutą, kuriame studijuotų pasauliečiai ir vienuoliai kunigai bent vienerius metus ir pasiruoštų apaštalavimui R.Europoje. 1961 m. būsią jau 2.500 kunigų ir teologų, pasiruošusių tam darbui, o 1968 m. Europos vakarai būsią visai pasiruošę gelbėti prispaustus brolius Rytuose.

• **Pasauliečių veikla** yra stiprinama ir protestantų ir ortodoksų. Graikų teologas pasaulietis Antonios Alevisopoulus paskelbė išsamų pranešimą apie pasauliečių dalyvavimą Graikijos ortodoksų apaštalavime. Ten nuo 1936 m. veikianti organizacija "Apostolike Diakonia", kurios pirm. esąs Atėnų arkivyskupas, o provincijose — vietiniai metropolitai. Praktiniam darbui vadovauja pasaulietis, Atėnų un-to teologijos prof. Organizacija rūpinasi tikėjimo skleidimu visose gyvenimo srityse, kunigų paruošimu, katechetinėmis mokyklomis, užsienio misijomis, labdarybės įstaigomis, spauda — leidžia laikraštį "Viešpaties balsas" ir tikybines knygas. Glaudžiame kontakte su šia organizacija veikia moterų organizacija — dijakonisės. Jos išeina teologijos mokslą specialioj mokykloj ir eina dirbti į parapijas, katechetines mokyklas, labdarybės įstaigas.

• **Apaštalo Pauliaus sąjūdis** Graikijoj yra išaugęs į šakotą organizaciją, apjungiąs įvairias veiklos sritis. Jos branduolį sudaro brolija "Zoe" — gyvenimas, įkurta 1907 m. Šiuo metu ji turi 80 kunigų, klierikių ir pasauliečių teologų ir 35 neteologus. Jos nariai gyvena nevedę, neturi privatinės nuosavybės ir vykdo paklusnumo įžadą savo vyresniesiems. Jų pagrindinis darbas — Graikijoj. Geriausi Graikijos mokslininkai priklauso šiam sąjūdžiui. Pastarojo žurnalas "Zoe" turi 165.000 prenumeratorių.

Antrą sąjūdžio šaką sudaro akademikų sąjunga, leidžianti mėnraštį "Aktinės" — Spinduliai 20.000 tiražu. Ji rūpinasi tikėjimo ir mokslo santykiais. Trečią sąjūdžio šaką sudaro mokytojų sąjunga, įsteigta 1947 m. Ji turi 500 narių ir leidžia mėnraštį "Agoge" — Auklėjimas. Tam pačiam sąjūdžiui priklauso misijų seserija "Eusebia" — Pamaldumas, kurios narės yra neištekėjusios akademikės ir rūpinasi vaikų auklėjimu. 1940 m. buvo įsteigta gail. seserų sąjunga, turinti 450 narių, kurios gyvena bendruomeninuose namuose, nors vienuolinio apdaro nenešioja. Socialiniams reikalams yra įsteigta sąjunga "Hellenikon Phos"—Graikijos Šviesa ir rūpinasi ypač jaunimu.

• **Liberalizmo** klausimu pasisakė Montrealio arkiv. kardinolas P. E. Leger Darbo Kongreso suvažiavimo proga. Esą dabarties ūkinis gyvenimas linkstąs neigti moralę. Abi pagrindinės srovės — liberalinis kapitalizmas ir komunistinis marksizmas esą veda į socialinio gyvenimo netvarką. Pirmasis tai daro visiškos laisvės vardu ir galimai didesnio pelno sumetimais, antrasis — išeidamas iš materialistinių pažiūrų ir siekdamas materialinės gerovės bei nepaisydamas žmogaus laisvės bei jo asmens vertės. Krikščionybė gi teigia, kad ūkinis gyvenimas turi tarnauti žmogui ir bendrai gėriui. Virš ūkinio gyvenimo yra dvasinės vertybės, kurioms turi paklusti visas ūkinis gyvenimas. To siekiant, esą reikia trilypio bendradarbiavimo: darbininkų, darbdavių, valstybės.

• **Laicizmo klausimu** Italijos vyskupai paskelbė ganytojinį laišką, kuriame paaiškina, kad laicizmas yra pasauliečių atsiskyrimas nuo Bažnyčios ir ėjimas iki jos persekiojimo. Laicizmas šiandien esą skverbiasi ir katalikų visuomenėn. "L'Osservatore Romano" naujasis redaktorius R. Manzini, rašydamas apie šį laišką, pastebi: "Valstybė nėra augščiau moralės, juo labiau ji nėra jos šaltinis. Kai valstybė nepripažįsta Dievo, pati pasidaro dievu sukeldama nelaimes, kurias esame tragiškai pergyvenę".

• **Nobelio laureatas** dominikonas Pire, suorganizavęs Belgijoj pagalbą tremtiniams ir pastatydinęs 6 sodybas tremtiniams, planuoja septintąją. Ją numato statydinti ryt. Prancūzijoj ir pavadinti rašytojo ir lakūno vardu Antoine de Saint-Exupery. Gegužės mėn. T. Pire atvyksta į JA V-bes, kur skaitys visą eilę paskaitų didesniuose miestuose apie savo labdarybinį sąjūdį "Širdies pasaulis".

• **Vokietijos protestantai** išleido 896 psl. veikalą apie pasaulio Bažnyčias. Jame rašo 400 specialistų. Pirmasis egz. buvo pasiustas popiežiui Jonui XXIII. Vatikano radijas pasidžiaugė leidiniu ir pastebėjo, kad katalikų doktrina teisingai išdėstyta, palinkėdamas, kad ji skaitytų daugelis nekatalikų ir pamatytų kiek jie bendro turi su katalikais.

Praha. — Čekoslovakų profsąjungų laikraštis "Prace" praneša, kad esą susekta antivalstybinė katalikų jaunimo organizacija. Juos paruošią JAV agentai, kurie esą įkūrę dvasines seminarijas. Matyt, "antivalstybinė veikla" ir vadinamas slaptas kunigų ruošimas. Kiek suimtų, neskelbiama.

STEIGIAMOJO SEIMO PIRMASIS POSĖDIS

Prieš 40 metų, 1920 m. gegužės 15 d., Kauno valstybės teatre susirinko pirmo posėdžio Lietuvos respublikos Steigiamasis Seimas, Lietuvos valios reiškėjas, išrinktas visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu iš daugelio kandidatų sąrašų. Sukakties proga verta tuos dienos įvykius prisiminti.

Posėdį atidarė resp. prezidentas **A. Smetona.** Pasveikinęs atstovus, jis kalbėjo: "... susilaukėme šios valandos, kada tautos valia, buvusi ilgus amžius prislėgta, suvaržyta, vėl iškilo aikštėn ir susidėjo į stiprų aiškų vienetą..." Apibūdindamas tautos atgimimo laikotarpį ir kelią prie nepriklausomybės, prezidentas kalbėjo: "Ši diena yra garbinga mūsų tėvynei. Kelius amžius klausiusi svetimųjų valdžios, nusilenkusi jų valiai, Lietuva nūdien įstengė apsisprendimo teisę pastatyti priešaky savo tautos, savo visuomenės valia. Buvusi nuženminta, ji per skausmus, kaip sako mūsų poetas, eina į garbę, ima garbingą vietą kitų nepriklausomų valstybių eilėj..." Priminęs, kad Lietuvos priešai prikiša, jog lietuvių tauta nepriklausomybės nenori, kad tai tik saujelės žmonių užmačia, prezidentas priminė, kad visa tai sugriauna toks gausus tautos dalyvavimas balsavimuose. "Dabar svetimos šalys mato, kad Lietuva, nuveikusi didžiausias kliūtis, įstengė sudaryti tautos valios reiškėją, įstengė sušaukti demokratingiausiu būdu Steigiamąjį Seimą. Dabar atsistojus Lietuvos priešaky autoritetingai tautos įgaliotai valdžiai, niekas nebegalės jai prikišti nei šalies viduje, nei užsieniuose to, kas buvo prikišama laikinai valdžiai..."

Prisiminęs, kad laikinoji valdžia pasitraukia ir "atiduoda tam augštajam susirinkimui visą krašto valdymą" bei tolimesnį valstybės tvarkymą, palinki didžiausios "kloties jo darbams" ir pagal rinkiminį įstatymą pirmininkauti pakviečia vyriausią amžiumi St. Seimo narę rašytoją **Gabrielę Petkevičaitę - Bitę.**

Po jos jautrios kalbos, kurioje apibūdinamos lietuvių tautos kovos dėl laisvės ir nepriklausomybės, Steigiamojo Seimo pirmininku išrenkamas **Aleksandras Stulginskis.**

Perėmęs pirmininkavimą, padėkojęs už "suteiktą didelę garbę pirmininkauti Steigiamajam Seimui", jis kalba apie esamą valstybės padėtį bei St. Seimo uždavinius. Pasidžiaugia, kad "narsi mūsų kariuomenė jau suskubo pašalinti iš mūsų krašto kaikuriuos priešus ir tikimės, jog ji nepadės ginklo tol, kol visa Lietuva nebus atvaduota. Garbė narsiajai mūsų kariuomenei" (Čia atstovai visą laiką ploja ir šaukia "Valio, kariuomenė!"). Prisimena visus, kurie dirbo valstybės kuriamąjį darbą neturėdami formalaus krašto įgaliojimo, bet tik įspėdami jo valią. Atsako į priekaištus, būk Lietuva esanti kažin koks tautų mišinys ir neturinti politinės sąmonės: "Rinkimai į Steigiamąjį Seimą parodė kaip tik visai ką kitą. Rinkimuose dalyvavo daugiau kaip 90 nuošimčių piliečių, tai yra toks didelis nuošimtis, koks retai kur atsiranda pasaulyje, paaiškėjo partijų ir srovių deferenciacija. Vadinasi, žmonėse esama išsivysčiusios politinės sąmonės. Rinkimų rezultatai rodo, kad lietuviai gavo 91,9%, žydai 5,3%, lenkai 2,6%, vokiečiai 0,9%. Aiškiausiai tai rodo, kad Lietuva ne tautų mišinys, bet susikonsolidavusi vienos lietuvių tautos šalis. Yra čia ir mažumų, bet tiek, kiek kiekvienoje, betkurios tautos gyvenamoj šaly. Tačiau ir Lietuvos mažumoms turi būti patikrintos tautinės teisės".

Apgailėjęs, kad Vilnius dar okupacijoje ir Mažosios Lietuvos atstovų taip pat dar nėra ne dėl mūsų kaltės ir pareiškęs vilti, kad visos kliūtys pasišalins ir bus sugrąžintos visos lietuvių tautos kūno dalys (čia atstovai smarkiai plojo), priminė, ką teks Steigiamajam Seimui pirmučiausia nuveikti:

"Pilietinių teisių ir pareigų pamatus padės mūsų valstybės konstitucija. Ji turės būti perdėm demokratinga, kaip ir visas mūsų kraštas, jame šeimininkaus pati tauta per renkamuosius atstovus. Lietuva turės būti savo valstybės forma demokratinė respublika..."

"Žemės reforma Lietuvoj neatidėliotinas klausimas. Greta didelių dvarų skursta bežemių ir mažažemių miniosa. Lietuvos demokratinėj respublikoj neturės būt sūnų ir posūnių. Lietuva niekam nebus pamotė. Norintieji dirbti žemės, bežemiai ir mažažemiai, pirmoj eilėj kariškiai, galės likti savarankiais ūkininkais..."

Tolau pirmininkas priminė pramonės ugdymo rekalą ir kartu darbininko apsaugą nuo išnaudojimo — "jis turės būti ne pramonės vergas, bet jos dalininkas..."

"Nei žemės, nei pramonės ūkis negali apsieiti be tinkamų švietimo įstaigų. Mokslas turi būt prieinamas ne tik didžiųjų rūmams, bet ir kaimų bakūžėm".

"Pagaliau Steigiamasis Seimas stropiai dabos, kad valdžios organai, eidami savo pareigas, nesivaduotų savo valia, bet griežtai laikytųsi teisės normų..."

"... Einant prie konkrečių St. Seimo darbų, pirmuoju Steigiamojo Seimo darbu turėtų būti Lietuvos nepriklausomybės skelbimas. Steigiamasis Seimas visu autoritetingumu turi pasauliui pareikšti, kad Lietuva yra nutraukusi visus valstybinius ryšius, kuriais ji buvo kadaise sujungta su kitomis valstybėmis; Steigiamasis Seimas taria Lietuvą esant atstatytą kaip nepriklausomą valstybę.

Tos rūšies rezoliuciją siūlau Steigiamajam Seimui priimti atsistojimu". (Atstovai visi sustoja).

Rezoliucija

"Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos Valstybę, kaipo demokratinę respubliką, etnologinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm".

Rezoliuciją priėmus, atstovai ilgai ploja ir sustoję sugieda Lietuvos himną. Pirmininkas po to paprašo visus vykdomosios valdžios organus eiti savo pareigas, kol Steigiamasis Seimas nurodys, kam kurias perduoti.

Po to daroma pertrauka. Pirmasis iškilmingas tos dienos Steigiamojo Seimo posėdis tuo buvo baigtas.

Taip buvo pradėti dvejus metus užtrukę atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės pamatų tiesimo darbai. Jų buvo daug, o sąlygos sunkios. Nes juk ir su bolševikais rusais taikos sutartis tebebuvo nepadaryta, su lenkais karas dar buvo prieš akis, krašto ūkis po karo sunaikintas, žmonės suvargę, administracijos aparatas neaugštos kokybės, o ir centre jokių patyrusių valstybininkų. Ir visdėlto buvo išvežta. Nugalėjo tautos entuziazmas ir valia gyventi nepriklausomai.

Renkant nuo 15.000 gyventojų vieną atstovą, St. Seime buvo 112 atstovų. Pagal partijas jie buvo šitaip pasiskirstę: 59 krikščionių demokratų bloko, 28 valstiečių sąj. ir social. liaudininkų, 12 socialdemokratų, 2 nepartiniai, be to, 7 žydų, 3 lenkų ir 1 vokiečių atstovas.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Buvau šiek tiek susirūpinęs. Žiūrint iš kariško taško, draudimas skristi buvo įsakymas, o įsakymų reikėjo klausyti. Buvau nusikaltęs ir todėl nesijaučiau smagiai, kada gavau įsakymą prisistatyti į fiūrerio būstinę Rytprūsiuose atsimti savo kardus. Čia vidury pušų miško už spygliuotų vielų nauji bunkeriai ir barakai buvo statomi visą laiką. Tarp sargų, tarnų ir Todt organizacijos darbininkų galima buvo matyti auksines ir raudonas generolų uniformas, generalinio štabo karininkus, fantastines neįprastas diplomatų uniformas ir augštus partijos narius, teikiančius vietai keistą vaizdą.

Hitleris mokėjo apsieiti su savo kariais. Jis nei nepaminėjo mano nusikaltimo, tiktai išklausinėjęs apie šarvą patarė daugiau saugoti save kovose. Maniau, kad tuojau pradės kalbėti apie nepaprastus pasisekimus rytuose. Pasielgė priešingai. Norėjo viską smulkmeniškai žinoti apie kovas vakaruose su anglais ir tik tada šiek tiek užsiminė apie rytus, bet ir tai tik įterpdamas į bendrą pasaulinę apžvalgą. Jo planas paimti Artimuosius Rytus per Kaukazą ir Egiptą atrodė fantastiškas, bet argi visas karas iki šiol nebuvo fantastiškas?

• • •

Britai mus smarkiai spaudė, bet mes kirtome atgal visur, kur tik galėjome. 1941 m. rudenį aš numušiau 21 Spitfires, tris Blenheim ir vieną Hurricane. Man malonu patvirtinti, kad ir kaip kietos buvo kovos, jose prisilaikoma visų nerašytų riteriškumo įstatymų. Mes niekad neapšaudėme beginklio priešo, tai yra, jei lakūnas iššokdavo su parašiutu, mes jo neliesdavome, nors nusileidęs į savo teritoriją už pusvalandžio jis vėl galėjo būti ore. Vokiečių gelbėjimo tarnyba traukė iš jūros tiek vienos, tiek kitos pusės lakūnus. Prisimenu gan gerai, kai per Anglijos kovas Goeringas užvedė šia kryptimi kalbą ir žiūrėdamas į mane paklausė:

— Ką galvotum, jei išeitų įsakymas šaudyti į iššokusius su parašiutais lakūnus?

— Aš žiūrėčiau į tai kaip į žmogžudystę, maršale, ir daryčiau viską, kad šis įsakymas nebūtų vykdomas.

Goeringas uždėjo abi ranakas man ant pečių ir tarė:

— Tokio atsakymo aš iš tavęs tikėjaus Galand. Pirmojo pasaulinio karo metu tokios mintys taip pat buvo iškilę, bet lakūnų buvo griežtai atmestos.

Nežinau, kodėl jis užvedė tokią kalbą, bet, matyt, kur nors kaž kas norėjo pravesti tokį įsakymą ar gal jis norėjo turėti mūsų nuomonę, jeigu tokia mintis iškiltų.

Riteriškumo gestas iš mūsų pusės buvo gan aiškiai pademonstruotas 1941 m. vasarą, kada buvo numuštas ir paimtas į nelaisvę garsus anglų lakūnas Douglas Bader. Jis labai norėjo sužinoti, kas jį numušė ir labai jaudinosi, kad tai nebūtų koks nors lakūnas mokinys. Nebebuvo aišku, kas jį numušė, todėl, kad jo neįžeistume, parinkome vieną iš vyresniųjų lakūnų ir pristatėme kaip jo nugalėtoją. Bader buvo patenkintas ir nuoširdžiai pakratė jam ranką. Jis taip išdėstė savo nesekmę ore:

— Mačiau, kaip mano lėktuvas trupėjo į gabalus. Nosis nudribo žemyn. Apsidairiau. Iš uodegos mažai kas belikę. Nieko nebeliko, kaip tik nešdintis laukan, kaip galima greičiau. Lengviau pasakyti, kaip padaryti, nes lėktuvas sukdamasis smigo žemyn. Su abiem rankom užsitraukiau augštyn. Vieną koją nesunkiai ištraukiau laukan, bet kita užkliuvo už kažko. Aš ją traukiau į save, o lėktuvas į save. Pagaliau aš lėkiau per orą be dešinės kojos, kuri smigo žemyn su lėktuvu.

Parašiutas išsiskleidė ir Douglas Bader pasiekė žemę. Susidūrimas jam buvo labai skaudus, nes ir likusi koja, kaip ir nukritusi su lėktuvu, buvo dirbtinė. Labai blogam stovy jis buvo nuvežtas į Saint Omer ligoninę. Kai tik galėjo kalbėti pirmas jo klausimas buvo apie kojas. Viena stovėjo šalia lovos, o kita buvo surasta lėktuvo lauže. Ji gerokai buvo sulankstyta, bet mano mechanikai, kiek galėjo, ją ištiesino. Bader buvo patenkintas. Kai tik galėjo išlipti iš lovos, jis tuoj pat pradėjo bandyti vaikščioti. Turėjo nežmonišką valią. Greit pareikalavo, kad jį perkeltų į bendrą palatą. Kaip augštas karininkas iki šiol buvo vienas, bet jis norėjo būti kartu su kitais sužeistais britų lakūnais. Ten tuoj davė visiems toną ir palaikė gerą ūpą.

Skraidymas Douglas Baderiui buvo viskas. Jis nenusiminė, kai 1931 m. per avariją prarado abi kojas. Jis skraidė ir toliau, o karui prasidėjus sugebėjo įstoti į RAF. Galima drąsiai sakyti, kad jis buvo vienintelis bekojis lakūnas pasaulyje kovojęs fronte. Jis yra vienas iš tų asmenų, kurie išgelbėjo savo kraštą per aviacijos kovas dėl Anglijos.

Vieną dieną kada Bader buvo jau beveik pasveikęs, pasiunčiau majorą su geriausia mūsų mašina parvežti į svečius. Vaišėse buvo nieko negailėta. Bader buvo paveiktas mūsų priėmimo, tačiau nors ir buvo labai draugiško būdo, turėjo praeiti šiek tiek laiko, kol nugalėjo savo nepasitikėjimą. Nors mums buvo griežčiausiai uždrausta bandyti ką nors kariškai vertingo išgauti iš belaisvių (tas dalykas buvo paliktas specialiam skyriui), Bader labai saugojosi neišduoti ir mažiausią smulkmeną. Aš šiuo atžvilgiu taip pat buvau davęs parėdymą, kad ir netiesioginiai nebūtų pateikta jokio klausimo. Bader nenorėjo net pasišakyti, kiek lėktuvų jis yra numušęs.

— Oh, — jis sakė, — palyginus su Moelders ir jumis tai yra taip nedaug, kad nei kalbėti neverta.

Tikrumoje jam buvo užskaityta apie 20 numušimų, gal būt, jis ir nenorėjo apie tai kalbėti. Pamažu pašnekesys pagyvėjo ir aš pasiūliau apžiūrėti mūsų aerodromą. Bader su neslepiamu smalsumu pasiūlymą priėmė. Jo sulankstyta koja tarškėjo ir braškėjo kaip šarvuotis. Jis klausė ar nebūtų galima numesti žinią į Angliją pranešant žmonai ir vaikams, kad jis jaučiasi gerai ir paprašyti atsiųsti atsarginę koją, kitą pypkę, tabako ir geresnę uniformą. Pasiūliau jam savo pypkę ir tabako, bet jis atsisakė priimti. Žinoma, jo prašymas buvo virš mano galios, bet prižadėjau padaryti viską, kas tik buvo mano galioje.

Jo kaip eksperto dėmesį patraukė mūsų puikiai maskuotas aerodromas. Įsikalbėjome apie įvairiausius techniškus dalykus. Jis gyrė gerąsias ME-109 puses, mes gi gyrėme Spitfire. Pagaliau jis paklausė ar aš nepavelyčiau jam atsisėsti į mūsų ME-109 kabiną? Kodėl ne? Viską jis norėjo žinoti iki maižausių smulkmenų. Man patiko jo domėjimasis ir supratimas, kurį šis žymus pilotas rodė. Jis būtų gerai tikęs . mūsų klubą.

(Bus daugiau)

GIRTI AR PEIKTI?

Reikia džiaugtis, kad atsiranda žmonių, kurie parašo šį-tą Bendruomenės reikalais ir paliečia mūsų bendrą organizacinį gyvenimą šiame krašte. Rašyti apie Bendruomenę niekuomet nebus perdaug, nežiūrint ar ji paliečiama iš geros ar iš blogos pusės, nes kritiškas vertinimas padeda geriau reikalus pažinti ir tvarkyti. Š.m. kovo 10 d. "TŽ" Nr. 10 str. "Tikrai ar palaidota?". p. S. Šetkus bara tuos, kurie kartais kritiškiau pasisako apie Bendruomenės reikalus ir papeikia valdybas. Demokratijos esmė yra ta, kad kiekvienas turi teisę pasisakyti įvairiais klausimais taip, kaip jis išmano, Ar K. Barono pranašavimas dėl Lietuvių Dienų palaidojimo išsipildys ar ne, dar nieko negalime sakyti, nes Lietuvių Diena dar neįvyko. Bet dėl L. Dienos pelno paskirstymo, tai tikrai galime sakyti, kad teisingiausia logika yra tokia: pelnu Lietuvių Dienų parengimų disponuoja tas, kas tą Dieną ruošia, bet ne "svarbaus susirinkimo dauguma". Taip iki šiol būdavo, taip ir turėtų būti.

1959 m. Hamiltono L. Dienai ruošti komitetas paskirstė pelną, kitų nuomone, gal ir ne visai tikslingai, bet tai buvo Hamiltono L. B-nės teisė ir pareiga ir dėlto niekas jų nutarimo negali pakeisti. Paprastai, Lietuvių Dienos rengimo komitetus ar komisijas sudaro apylinkių valdybos, kad sau palengvintų darbą, tai apyl. valdyba ir yra tikrasis Liet. Dienos šeimininkas.

Toliau p. Šetkus bara mus už tai, kad turime "blogą madą papeikti buvusią valdybą". Esą turėtume būti dėkingi tiems, kurie sutinka užsidėti ant pečių naštą visų vardu, kai daugelis bevelija sėdėti prie televizijos...

Galima sutikti, kad nepamatuotas valdybų peikimas, taip pat ir gyrimas, yra nesveikas reiškinys, tačiau realus valdybos darbo vertinimas ir nuosaiki kritika yra reikalinga ir naudinga pačiai Bendruomenei. Be realaus vertinimo ir kritikos viešasis gyvenimas sustings ir apsineš maurais, kaip kūdroj stovintis vanduo. Jei mūsų B-nės valdybos kartais pagrįstai pakritikuojamos, ten dėl to nereikia užsigauti, bet reikalą viešai rimtai išaiškinti, užmetimus atremti, iš ko pati visuomenė susidarys sau tikrą nuomonę.

Niekas valdybų negali peikti, jei jos gerai veikia ir savo veiklos išdavų nebijo parodyti viešumai. Geriausiu pavyzdžiu gali būti Hamiltonas. Ten valdybos nesibijo nei viešo žodžio, nei kritikos, savo veiklą parodo spaudoje kaip ant delno. Ypatingai kruopščiai informuoja visuomenę HL Namų valdyba. Jei, anot p. Šetkaus, aną vasarą Hamiltone buvo "strunguų daužymas" ir "košės užvirimas", tai tas tik parodo, jog ten yra judėjimas, veikla, aktyvumas, bet ne stagnacija. Buvo vienų kitiems užmetimai, tai buvo ir rimti paaiškinimai bei atsikirtimai.

Neseniai skelbta Hamiltono apyl. valdybos pirmininko 1959 m. veiklos apyskaita parodė apylinkės lėšų apyvartą, kuri siekė $12.000. Kokia kita apylinkė tokiomis sumomis operuoja? Ar galima už tai valdybą peikti?

Kalbant apie KLB Krašto Valdybos veiklą, p. Šetkus pakartotinai pabrėžė: "Senoji Kr. Valdyba veikė stipriai ir veikė labai rimtai", o toliau vėl kartojo "gerai veikė senoji Kr. Valdyba, gerai iki paskutinio momento, subarė tuos, kurie nesistengė pasimti lietuviško bendro veikimo, bet nori užsiimti individualiais triukais".

Toks buv. Kr. Valdybos veiklos apibūdinimas atrodo yra bendro pobūdžio ir nieko nepasakantis. Kokiuos neklaužadas Kr. Valdyba subarė ir kurie užsiimėja individualiais triukais, taip ir neaišku. Vertinant B-nės organų veiklą reikėtų daugiau remtis realiais duomenimis negu spėliojimais ir tuščiais pagyrimais.

Buv. Kr. Valdyba apie savo darbą labai šykščiai per spaudą informuodavo. Dėlto sunku būtų pasakyti ar ji "labai stipriai veikė", ar tik vegetavo.

Minėtame Hamiltono apyl. valdybos pranešime ("TŽ" Nr. 10) nurodyta, kad jos "ryšiai su Kr. Valdyba buvo silpni". Apyl. valdyba buvo nepatenkinta negaudama laiku atsakymų į raštus, nebuvo gauta jokių nurodymų - instrukcijų bendruose reikaluose, kaip suderinti veiklą ir iš viso valdyba neturėjo jokių informacijų apie Kr. Valdybos veiklą kaip centrinio organo. Gi su Kultūros Fondu buvę dar blogiau, nes nebuvę gauta per visus metus jokio rašto ir net valdybos pasiųstas 1958 m. solidarumo įnašų atsiskaitymas iki šiol nėra patvirtintas. Dėl šios priežasties, vykdant ankstyvesniosios valdybos nutarimą, 20% solidarumo įnašų atsiskaitymas už 1959 m. pagal valdybos nutarimą sulaikytas".

Pagaliau iš buv. Kr. Valdybos pirmininko V. Meilaus paaiškinimo dėl kasos perdavimo Montre-

(Nukelta į 7 psl.)

ONTARIO LIGONINIŲ DRAUDIMAS

Rengiatės vesti ar išteketi?

— nepraraskite draudimo!

Sukūrus šeimą, privalote mokėti ŠEIMOS Ligoninių draudimo mokestį. Užsitikrinkite, kad abudu būtumėte apdrausti. Tuoj praneškite savo darbdaviui ar kolektoriui. Jei mokate tiesiai... praneškite Komisijai.

Perskaitykite Ontario Ligoninių Draudimo Vadovą — Jei jo dar neturite, paprašykite iš savo darbdavio arba parašykite:

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI
Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS...
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitienė.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALOZA

APSAUGA - GERBŪVIS DRAUDIME
VACLOVAS VERIKAITIS
RO. 7-0074
WA. 4-8314
SUN LIFE ASSURANCE COMPANY OF CANADA

Tautos Fondo vajus Kanadoje

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet yra vykdomas Tautos Fondo aukų vajus visoje Kanadoje. Vajaus tikslas yra telkti lėšas pavergtos Tėvynės laisvinimo reikalams. Dėl ypatingai šalto pavasario, TF-dui aukų vajus nukeltas į gegužės ir birželio mėnesius. Per tuos du mėn. visi Kanadoje esantieji TF skyriai, įgaliotiniai, o kur jų nėra, apylinkės valdybos, organizuoja savo apylinkėje visuotinę aukų rinkliavą, atsilankant į kiekvieno lietuvio namus su aukų lapais ir ta proga platina liet. pasus ir ženklus, duodant juos už gautą auką.

TF Atstovybė Kanadoje prašo visus TF skyrius ir įgaliotinius aukų rinkliavas tvarkingai pravesti, o visus geros valios lietuvius prašo gausiai jas paremti, aukojant kiek kas išgali. Aukokime visi, nes Lietuvos laisvinimas yra augščiausias mūsų visų tikslas.

Šiandien mes neturime kitų ginklų ar kelių ją laimėti, kaip tik laisvas tiesos žodis Lietuvon ir visam pasauliui per radiją ir spaudą, nes tos dvi galybės formuoja viešą laisvojo pasaulio opiniją, atskleidžia priešo propagandą ir melus, o tas okupantui yra baisesnis ginklas, nei jo tankai. Tą sunkų darbą atlieka TF, tad spieskimės apie Tautos Fondą ir jį remkime.

Lietuvos laisvė yra mūsų visų rankose. Kiek dirbsime, aukosime — tiek bus atsiekta. Nenuleiskime rankų, nežiūrint, kaip sunkus ir nemalonus būtų tas darbas ir kaip ilgai užsitęstų kova. Mūsų bočiai 120 metų išbuvo rusų carų pavergime, bet niekad nenustojo kovoti ir laimėjo prieš milžiną, laimėsime ir mes. TF vajaus proga visos liet. organizacijos, biznieriai, prekybininkai ir kiti verslininkai, prašomi aukoti savo organzacijų ar firmų vardu.

Vajui pasibaigus pavardės visų aukojusių $2 ir daugiau, bus skelbiamos Kanados liet. spaudoje. Tad žiūrėkime, kad mūsų vardas, ar vardas mūsų firmos ten nebūtų praleistas.

TF Atstovybė Kanadoje.

Krikšč. Dem. S-gos konferencija Toronte

Gegužės 28-29 d.d. Toronte įvyks Krikšč. Dem. S-gos konferencija. Posėdžiai vyks Prisikėlimo parapijos muzikos studijų salėje. Pradžia gegužės 28 d., 3 val. p.p. Į konferenciją atvyksta atstovai iš Amerikos, Kanados ir kitų kraštų.

Pranešimus padarys Centro Valdybos pirm. adv. dr. K. Šidlauskas, LKD Studijų Klubų C. Valdybos pirm. inž. J. Gravrogkas ir skyrių atstovai. VLIKo pirm. dr. A. Trimakas skaitys paskaitą "VLIKo padėtis ir pozicijos pareigos VLIKo atžvilgiu", ilgametis S-gos pirm. Pr. Vainauskas — "S-gos veikla ir atstovavimas tarptautinėse organizacijose". Konferenciją baigus, vaišės 7 val. vak. šv. Jono Kr. parapijos salėje, kurių metu pagrindinę kalbą pasakys prel. M. Krupavičius. Į vaišes kviečiama Toronto ir kitų vietovių visuomenė.

Pamaldos už mirusius ir žuvusius už Lietuvos laisvę LKDS narius gegužės 29 d. 11 val. Prisikėlimo parapijos bažnyčioje. Pamokslą pasakys žinomas Kauno arkikatedros pamokslininkas kan. V. Zakarauskas.

Tomis pat dienomis vyks LKD Studijų Klubų suvažiavimas ir Leono XIII Fondo narių posėdis.

Smulki konferencijos programa bus paskelbta vėliau.

Tikimės gausaus bendraminčių dalyvavimo iš Toronto ir kitų Kanados vietovių.

LKDS Toronto sk. valdyba.

STUDIJŲ KLUBŲ POSĖDŽIAI

Visai eilei svarbesnių reikalų susiklosčius ir vasaros sąskrydžiui - penktajam Lietuvių Krikščioniškosios Demokratijos Studijų Klubų suvažiavimui artėjant, organizacijos centro valdyba šaukia klubų atstovų pasitarimą, posėdį. Jis įvyks Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijos metu, gegužės 29 d. 3 val. p.p. šv. Jono Kr. parapijos priestate, virš "Tėviškės Žiburių", Toronte, Kanadoje (941 Dundas St. W. - Gorevale Ave.). Posėdyje paskaitą bendruomenės ir jaunimo klausimais skaitys PLB pirmininkas J. Matulionis, bus svarstomi sąskrydžio ir kt. klausimai. Posėdyje dalyvaus klubų atstovai, tačiau mielai kviečiami ir laukiami visi nariai, bičiuliai ir sąjūdžiu besidomį.

LKD Studijų Klubų CV.

697 asmenys atvyko iš Lietuvos

IR KITŲ PABALTIJO KRAŠTŲ PER VIENĄ MĖNESĮ

(E) Kas Lietuvoje gali dokumentaliai įrodyti kokius nors šeimyninius ar kitokius saitus su Vakarų Vokietija, stengiasi per Lietuvos užsienio reikalų ministeriios tam tikrą įstaigą Vilniuje iš Maskvos išgauti leidimą persikraustyti į Vakarus. Persikėlimas vyksta remiantis Fed. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos susitarimu dėl abipusio repatriantų grąžinimo. Tokių asmenų perkeldinimas iš Sovietų Sąjungos į Vakarus eilę mėnesių buvo šiek tiek įstrigęs. Tačiau kovo mėnesio laikotarpyje į Vakarų Vokietiją (per Friedlando stovyklą) vėl atvyko 697 asmens iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų. Tam tikras skaičius jų tarpe buvo Klaipėdos krašto kilmės.

Iš Lenkijos valdomų sričių kovo mėn. į Vakarų Vokietiją atvyko taip pat daugiau negu 600 asmenų. Atvykusiųjų iš Lenkijos tarpe paprastai taip pat būna vienas kitas Lietuvos kilmės asmuo, ypač iš Vilniaus krašto, arba tokios šeimos, kur vienas šeimos narys yra vienos, kitas kitos tautybės. Žmonės stengiasi iš komunistinių kraštų išsprukti.

ATEITININKIJA IR KANADOS ATEITININKAI

ATEITININKIJOS 50 M. JUBILĖJAUS MINĖJIMO IR KANADOS ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMO PROGA

Ateitininkai — mokslus einančio lietuviškojo katalikiško jaunimo organizacija, vėliau išaugusi į moksleivių, studentų ir sendraugių sąjungas, šiemet švenčia savo gyvavimo 50 metų jubilėjų. Jam paminėti yra skirti visi šie jubilėjiniai metai. Visa laisvojo pasaulio ateitininkija jubilėjui paminėti Darbo dienos savaitgalį ruošia kongresą Čikagoje, o metų bėgy ruošiami atskirų vienetų bei rajoniniai jubilėjaus minėjimai. Šį savaitgalį, gegužės 14-15 d.d., mini savo organizacijos jubilėjų Kanados ateitininkai Toronte (žr. iškilmių programą 8 psl.). Ta proga prisimintina, kas gi yra ateitininkai ir kaip jie reiškiasi Kanados lietuviškoje bendruomenėje.

Ateitininkija gimė prieš 50 metų lietuviškoje ano meto moksleivijoje, kaip reakcija prieš mokslus einančiame jaunime įsigalėjusią senosioms lietuvių tautos tradicijoms svetimą (dėl to šviesuomenę nuo tautos nutolinančią) ateistinę, liberalistinę ir internacionalistinę dvasią. Į "Ateities" organizaciją susibūrė tas mokyklų jaunimas, kuris ryžosi tarti, kad jie yra tokie pat, kaip jų tėvai, lietuviai katalikai ir yra pasiryžę dėtis į pasaulinį sąjūdį, apvainikuotą popiežiaus Pijaus X (neseniai paskelbto šventuoju) paskelbtu šūkiu "Viską atnaujinti Kristuje". Ano meto Lietuvoje šviesuomenės tarpe tai buvo labai nepopuliaru. Buvo vadinama atžagareiviškumu. Bet ateitininkiškas sąjūdis labai greitai išsiplėtė, apjungdamas beveik visą socializmu nepasekusią lietuvišką moksleiviją. Jos vaidmuo ypatingai išryškėjo Lietuvos valstybės atkūrimo laikotarpy, kada ateitininkai išnešė ant savo pečių didžiąją dalį nepriklausomybės kovų ir administracijos kūrimo darbo. Juk pirmosiose Lietuvos karo mokyklos laidose ateitininkai sudarė visą masę. Kiekvienoje jų tebuvo tik po keletą neateitininkų. Aišku, kad ir ateitininkų aukos nepriklausomybės kovose buvo didelės.

Priversti eiti į valstybinį darbą, ateitininkai turėjo pasireikšti ir politinėje veikloje. Suprantama, kad jie reiškėsi katalikiškose grupėse, nes visos ano meto politinės lietuvių partijos buvo, ir dabar dar tebėra, pasaulėžiūrinės.

Subrendusių ateitininkų valstybinė bei politinė veikla jų nedraugų tarpe pagimdė partiškumo priekaištą, tarytum būtų kur nors jaunuomenės organizacija, kurios subrendę nariai nedalyvautų politinėje veikloje. Visi dalyvauja ir ateitininkai dalyvauja. Betgi pati ateitininkų organizacija neturi jokios politinės doktrinos. Ji yra grynai asmenybės ugdymo organizacija. Jos idealas šviesus išsimokslinęs lietuvis, gyvenąs ir veikiąs pagal katalikiškus principus.

Ateitininkai yra organizuoti pagal mokslinimosi eigą į moksleivių, studentų ir sendraugių sąjungas, betgi ir sendraugiai nėra vien filisteriai, perėję visus laipsnius. Į ateitininkus gali įsijungti kiekvienas lietuvis šviesuolis betkuriuo savo amžiaus momentu, jei tik jo dvasiai artimi ateitininkijos principai.

Ateitininkai yra grynai lietuviškas sąjūdis, reiškęsis tik Lietuvoje bei užsienioose studijavusių lietuvių studentų tarpe. Moksleivių ateitininkų veikimas Lietuvoje buvo sutrikdytas 1930 m. Švietimo ministerijos draudimo toliau beveikti, kai buvo 72 kuopos ir 3550 narių, bet jis nemirė. Surado kitas veikimo formas. At-kai studentai, turėję net 12 korporacijų vien VD universitete ir išviso 800 narių, bei sendraugiai veikė iki pat okupacijos viešai.

Ateitininkai Kanadoje

Tremtyje Vokietijoje bei kituose kraštuose, o taip pat išeivijoje yra atgaivintos visos trys sąjungos, vadovaujamos kraštų valdybų ir vyr. At-kų Federacijos valdybos. Jau eilę metų veikia visos trys sąjungos ir Kanadoje. Visose stambesnėse lietuvių kolonijose — Toronte, Montrealyje, Hamiltone, Winnipege, Windsore, o pavienių ateitininkų yra išsiblaškiusių po vieną ir po keletą visoje Kanadoje. Yra ir Kanados at-kų krašto valdyba, bendra visoms trims sąjungos padaliniams, renkama suvažiavimuose, pastaruoju metu dažniausiai įvykstančiuose jos surengiamose vasaros stovyklose. Tik šiemet suvažiavimas įvyks jubilėjaus minėjimo metu Toronte šį šeštadienį.

Kaip organizacija, ateitininkai Kanadoje viešai pasireiškia tik kaikuriose kolonijose. Sendraugiai daugiausia tik Hamiltone, moksleiviai Toronte ir tame pačiame Hamiltone, o šiaip ribojasi savo tarpe nagrinėdami gyvenimą, sąjūdžius bei kultūrines problemas ateitininkišku požiūriu. Betgi ateitininkai daug reiškiasi individualiai bendruomeninėje bei kultūrinėje veikloje visose kolonijose. Jei panagrinėtume pastarojo dešimtmečio Kanados lietuviškosios bendruomenės gyvenimą, daug kur pamatytume jų vienų arba bendrų su kitais darbų vaisius. Ar toks veiklos pobūdis yra tikslus, žinoma, galima ginčytis. Šis klausimas, turbūt, iškils ir bus sprendžiamas taip pat šiame suvažiavime. Ateitininkai kelia ir visuomeniškumo principą, kuris, atrodo, turėtų būti taikomas ne vien individams, bet ir pačiai organizacijai, ypač turint galvoje atskirų sąjungų ryšių išlaikymo reikalą.

Taigi šį šeštadienį ir sekmadienį Toronte vyks labai didelės ir veiksmingos Kanados Lietuvių Bendruomenės dalies šventė. Ypatingai įspūdingas bus sekmadienio iškilmingasis viešas aktas su koncertu, į kurį kviečiama visa lietuviškoji visuomenė — ateitininkai ir neateitininkai, jauni ir seni. Ateitininkai stovi už išlaikymą išeivijoj visų lietuviškų katalikiškų tradicijų, kurios mus stiprina ir palaiko čia svetimų bangų blaškomus, kuriomis mes čia tebegyvename, kurios, deja, niekinamos ir naikinamos pavergtoje tėvynėje. Ateitininkai yra su visais tais, kurie tą brangina ir tiki, kad visi tie yra taip pat su jais.

Ateitininkas.

Turbūt, jau nevisai taip

Nerašyta taisyklė, jog vargdieniui autoritetu yra turčius, o beraščiui — mokslinčius. Bet ir mokslinčiai - visuomenininkai yra tokie pat žmonės savo prigimtimi kaip ir beraščiai - vargdieniai. Jiems taip pat yra leista nusidėti. Be to, vienas vienaip supranta ir interpretuoja tą patį pasakymą ar tai išsireiškimą, o kitas viską padaro atvirkščiai, viską apverčia augštyn kojom. Tai priklauso nuo žmogaus galvosenos bei orientacijos, o svarbiausia tai nuo jo užmačių siekiant vienokio ar kitokio tikslo.

Turiu galvoje J. J. rašinį "Antilietuviškumo garbinimas", tilpusį "TŽ" Nr. 15 (535).

Pagal autorių J. J., tai lietuviai sudarą mišrias šeimas, o taip pat ir korespondentai, kurie teigiamai apie tokias šeimas atsiliepia, yra tautos lavonai.

Toks vulgarus, neturintis jokio pagrindo išsireiškimas, galėjo būti pavartotas tik labai trumparegio žmogaus. Tai yra daugiau negu neprotingai pasakyta.

Bet žvilgterėkime nors prabėgomis į tą taip svarbią mums šių dienų problemą. Kaip kiekvienas gyvis gamtoje laisvai pasirenka sau antrąją pusę, taip tuo labiau žmogus naudojasi ta teise, nes tai yra visatos Kūrėjo jam suteikta dovana. Taigi niekas negali nurodyti ar įsakyti, kam ką vesti ar už ko tekėti. Tuo labiau atpuola teisė švaistytis nešvankiais priekaištais.

Mes, kaip maža tauta skaičiumi, turime pagrindo sielotis dėl kiekvieno nutolusio nuo mūsų tautos kamieno. Bet mes turime ir pasidžiaugti, kai kitos tautos narys tampa lietuviu-ve. Tegul J. J. tik nueis į Prisikėlimo parapijos bažnyčią Toronte, užims vietą kairėje pusėje ir galės pats įsitikinti, kaip svetimtautės ištekėjusios už lietuvių vyrų, meldžiasi lietuviškai ir atėjus šv. Komunijos laikui gražiai lietuviškai paragina savo vaikučius "Eikit, nes jau lakas".

Prieš kurį laiką liet. spaudoje plačiai nuskambėjo žinutė, jog lietuvaitė, ištekėjusi už Urugvajaus generalinio konsulo Indijoje, plačiai reiškiasi mene ir kiekviena proga tolimam krašte garsina Lietuvos vardą. Jei tai būtų leista minėti, tat imkim prof. J. Eretą, a.a. politiką - diplomatą Šaulį, Naudžiūnaitę - Joerg ir daug kitų, kuriems buvo lemta sukurti mišrias šeimas, bet visuomeninę pareigą Lietuvai jie atliko ar atlieka šimtus kartų didesnę už kitus. Kitos tautos, o ypač šio kontinento žmonės, į mišrias vedybas beveik nekreipia dėmesio. Pagal statistiką, šiame kontinente kas penkta-šešta šeima yra mišri. Pagal J. J., tai bent šeštadalis šio kontinento gyventojų būtų lavonais. Bet toli gražu taip nėra.

Vedybos nėra koks turgus, kur galima būtų pasirinkti sau antrąją pusę. Vedybų partneriai, prieš vedybas, turi bent kiek arčiau pažinti vienas kitą. Jie turi būti bent kiek panašaus išsilavinimo, panašios galvosenos ir kt.

Tarpkontinentinės ir korespondencinės vedybos niekad nebuvo praktikuojamos mūsų krašte normaliais laikais. O jei ir pasitaikydavo kas panašaus, tai jau buvo išimtis. Tai yra šių laikų nenormalios padėties išdava, tai yra bėdos reikalas. Nevisuomet ir ne visiems šis būdas yra prie širdies.

Nereikalinga įrodinėti, jog tik laisvėje viskas gražiai tarpsta. Tad ir spauda, tik laisva yra įdomi ir intriguojanti. Kokia skurdi ir neįdomi gaunama spauda iš Lietuvos, nes ji yra padiktuota iš viršaus. Taigi, labai keista, kai J. J. siūlo laikraščių redaktoriams nedėti kitų parašytų straipsnių. Gal J. J. mano pats užpildyti liet. spaudą savo nešvankiais priekaištais? Bet greičiausiai, jog J. J. dar serga imunitetu, kad ir iš netolimos, bet truputėlį liguistos praeities.

A.

Sovietų jaunimo 4 asmenų delegacijoje, kuri lankosi JAV pakviesta YMCA, yra ir Lietuvos komjaunimo gen. sekretorius Česnauskas. Jis nevengiąs susitikti su lietuvišku jaunimu. Urbanoje jis pats priėjęs prie lietuvių studentų ir pareiškęs noro pasikalbėti. Tas pasikalbėjimas įvyko gegužės 1 d. ir truko 3 val., o antrą kartą jis susitiko su liet. studentais gegužės 2 d. Jis vengęs politinių klausimų, o jo atsakymai atrodę iš anksto paruošti.

Scena iš I akto Giordano operos "Andrea Chenier", kurią Metropolitan opera stato Toronte birželio 1 d.

VALIO, "GRANDINĖLĖ"!

AL. GIMANTAS

Simpatinga ir patraukli programa. Nauja forma lietuviškam turiniui. Savitas ir įdomus trupės veidas.

Trisdešimt penki jų. Tikras jaunimėlis. Vyriausias trupėje 21 m. amžiaus, gi visų kitų bendras vidurkis tebūtų vos 16-17. Dalis dar spėjo gimti Lietuvoje, kiti net ir kūdikio akimis nematė Tėvynės debesėlių, pasaulį išvydę jau išeivijoje. Gražios merginos, gražūs berniukai — liekni, žvalūs, jųjų šypsenoje ir žvilgsnyje taip ir regi lietuviškojo dangaus skliauto žydrumą. Tai Clevelando jaunimas, jų "Grandinėlė".

Jos naujai paruoštą programą jau stebėjo šimtai Čikagoje, Detroite, Clevelande. Kažkas naujo, šviežio ir patrauklaus. Tai lyg lietuviškojo baleto ansamblis, gal kiek miniatūrinėje skalėje. Vientisa programa, šokiai, žaidimai, liejasi viens po kito, be jokios pertraukos, be jokių pranešinėtojų. Nėra žodžių, nėra dainų, bet yra turinys. Lietuviškasis šokis, judėsys, stilizuoti liaudies žaidimai lengvai nusako saviškiui ar net ir svetimtaučiui visą turinį, visa tai, ką "Grandinėlė" savo programoje ir nori mums pasakyti.

Scena verda, keičiasi veidai, keičiasi rūbai, marga, spalvinga ir gražu. Neperdėta, neištęsta ir nieko dirbtina. Skonis ir nuoširdumas programos pagrindas. Perpinta humoru ir nuotaikingumu. Tai pagauna publiką ir savaime per visą programą aiškus ir didėjantis ryšys tarp scenos ir auditorijos. Šioji sužavėta ir retai lietuviškųjų parengimų salėse išgirsi tokius griausmingus aplodismentus, tokias ovacijas, tokį pritarimą. O jau tas klumpakojis, ne bet kaip, bet klumpėsna išokus šokamas. Juda scena, juda salė, kai keliolika porų klumpių sutartinai pyška-poška klumpakoji. Įdomus ir kadrilius — grakštus, didingas ir iškilmingas. Senstelėjusios moterėlės, negali susilyginti su subatvakary besisukančiu jaunimėliu — jos suka savo klostytus sijonus pačios vienos Mikitienės šoky. Puiki subtilioji "Sadutė", kiek kitaip interpretuota. Sukosi ir malūnėlis ir dar visa eilė mūsų grakščiųjų šokių, žaidimų. Pagaliau, ateina "grand finale", "Grandinėlė" pasirodo pilnu sąstatu. Žiūrovai, neiškentę, nepaliaujamai ploja, girdisi susižavėjimo šūkiai. Sparta, grakštumas, viskas liejasi į vieną didingą judesį, tikslų ir harmoningą. Trijų akordeonų muzika visiškai pakankama ir įspūdinga.

Ši, grynai lietuviška programa, skelta į dvi dalis. Tarpan įterpta taipgi savotiškai surėdyta, bet pakankamai patraukli ir įdomi programa. Muzikali Alkaičių šeima — Audronė skambina fortepionu, smuiku groja vienas, violenčele kitas brolis. Livija Kasperavičiūtė pasirodo su klasiniu baletu, Janina Eidukaitytė ir Gintautas Neimanas, pašoka valsą. Šešių mergaičių trupė, labai simpatingai išraiška ir šokiu inscenizuoja dainą "Tu, giružė".

Visos trupės vadovas ir siela — L. Sagys, išraiškos šokiai paruošti E. Vadopalienės, baliniai šokiai — J. Eidukaitytės, grimu rūpinasi I. Gatautis, administratorius — J. Garla, vald. pirmininkas — A. Šenbergas. Šių asmenų vadovybėje "Grandinėlė" jau rodo savo charakteringą veidą ir surastąjį kelią. Jis skirtingas nuo mums įprastos taut. šokių interpretacijos. Surasta nauja forma, bet visiškai išlaikytas lietuviškas turinys. Kalbant apie tą formą, pažymėsime, kad kaikas yra skolintasi ar bent naudotasi vertingesnėmis idėjomis iš amerikinio teatro tradicijų, gal kaikurių televizijos programų, o taip pat ir šiame kontinente gastroliavusių įvairių liaudies ansamblių. Ir tas nei kiek nežaloja pačios programos, greičiau tik talkina jai, papildo ją, daro suprantamesne ir patrauklesne išeivijos žiūrovui, ypač išeivių jaunimui.

Ar šios kelios pastabos yra nutolusios nuo tiesos, ar dar liko kas nepasakyta, tesprendžia patys skaitytojai, kurie turės progos matyti "Grandinėlę" tradiciniu Joninių metu Niagaros pusiasalyje.

Otava. — Š.m. balandžio vidury Kanados kviečių atsargos siekė 685.200.000 bušelių — 48.000.000 mažiau, kaip pernai tuo pat metu.

NAUJA LIETUVIŠKA

Televizijos krautuvė

SIMON'S TELEVISION

(Sav. V. Siminkevičius)

2385 DUNDAS ST. prie Bloor St. W.

Jeigu norite pirkti ar keisti televiziją, tai verta pirkti geriausios kokybės ZENITH. Yra tikrai geriausias televizijos aparatas. Tiktai pirkdami Zenith gausite dvigubą garantiją 2 metams ekrano lempai (picture tube), 6 mėnesiams visoms kitoms dalims. Taip pat turime ir kitų firmų aparatų, kuriuos pas mus pirksite pigiau.

Užeikite į vienintelę lietuvišką krautuvę, kur PARDUODAME, TAISOME IR NUOMOJAME NAUJUS IR VARTOTUS RADIJO - TELEVIZIJOS APARATUS IR HI-FI.

Mūsų jau seniai veikiantis taisymo skyrius yra aprūpintas moderniausiais aparatais ir TV fabriko prityrusiais technikais

Skambinkite LE. 2-8772

F 2341 W

Lake Simcoe

Geriausi dulkių siurbliai

HOOVER

Pavasario valymui specialiai papiginta kaina.

Modelis 661 tik (už priedus reikia primokėti) CONVERTIBLE! Nepakeičiamas, kai valo ar šluoja! Įsiurbimo galia 50% didesnė su priedais. Faktiškai du siurbliai viename!

$99.95

PIRKITE HOOVER

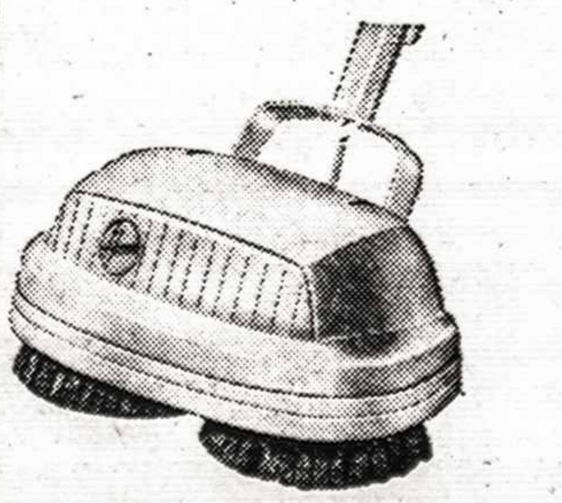

GRINDŲ BLIZGINTOJAI MODELIS 5332 tik

tik $36.95

Nepirkite pigių—pirkite augštos kokybės žema kaina.

CONSTELLATION MODELIS 851 su pilnais priedais

tik $69.95

Patogus siurblys, lyg oru plaukiąs! Prašykite nemokamai jūsų namuose pademonstruoti.

Mohawk Furniture LTD.

2446-8 DANFORTH AVENUE. • TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224

Keičiame senus matracus naujais. • Remontuojame visų rūšių baldus.

Pavergtoje tėvynėje

Kl. Kiaulėnas savikaina — 1.555 rubliai centnerius Sedujos rajono "Tautinės vienybės" kolchoze. Kituose kolchozuose savikaina kiek mažesnė, bet taip yra dar apie 1.000 rublių centneriui. Valdžiai pristatomoji kiauliena apmokama kainomis, kurios kartais yra mažesnės, negu savikaina.

Internacionalizmo požymys. Genrikas Zimanas Vilniaus "Tiesos" vyr. redaktorius, laikraščio 61-me numeryje svarsto partinės propagandos uždavinius "šiuolaikinėmis salygomis" ir prieina prie gana "realių" išvadų. Girdi, kolchozininku, sovchozininku internacionalizmas turis pasireikšti ir tuo, kiek jie kovoja "kad mūsų kolūkiai, tarybiniai ūkiai ir visas kraštas duotų tėvynei (suprask: Sovietų Sąjungai) kuo daugiau maisto produktų..." Kitaip tariant, atiduok "tėvynei" kuo daugiau produktų, būsi geras "internacionalistas", o šiaip esi "nacionalistas".

Lietuvos komunistams sudaro rūpesčio "tautinio nepasitikėjimo mikrobai". Vilniaus "Tiesos" kovo 13 d. laidoje raginama stiprinti kovą prieš tautinio nepasitikėjimo mikrobus, nes jie, "jeigu laiku nepadaromi nekenksmingi, gali sukelti pavojingas ligas".

(E) Vilniaus televizijos mazgų gamykla sukonstravo kišeninį radijo aparatą, kuriuo Vilniaus stoti būsią galima girdėti iš tolimiausio Lietuvos kampelio. Ta pati gamykla 1962 metais numato pradėti gaminti lietuviškus televizorius.

(E) Vilniaus gatvių apšvietimas pertvarkomas iš paprastų lempų į stiebines (dienos šviesos) lempas. Tuo pertvarkymu tikimasi i metus sutaupyti apie 2 milijonus kwh srovės.

Iš 26.300 mokytojų aukštąjį mokslą baigusių ar jį einančių esą 12.400, vidurinį pedagoginį — 10.600. Daugiau kaip 3000 mokytojų esą partijos nariai ar kandidatai į narius, pasakojo Sniečkus savo pranešime partijos suvažiavime.

Šiaurės Atlante silkes, pasak Vilniaus radijo, šiuo metu žvejioja apie 100 Lietuvos žvejybinių trauleriu. Dalis Lietuvos žvejų gaudą žuvį prie Newfoundlando Kanados artybėje. (Lietuvos žvejų laivynas yra visasąjunginių įstaigų žinioje, kurios ir žuvį skirsto).

Energetikos ir elektrotechnikos institute Hidroenergijos sektorius jau eilę metų tyrinėja Nemuną ir kitas Lietuvos upes, vpač atsižvelgiant i tai, kaip jos gali būti panaudotos energijai gauti. Pereitais metais buvo išleistas tų tyrinėjimu pirmasis rinkinys. Dabar esą baigiama antroji dalis, kuri nagrinėja Lietuvos upių potencialinius resursus. Leidinyje "Nemuno nuotekis" Nemunas nagrinėjamas smulkiau. Leidinys netrukus pasirodysias. Čia esą nagrinėjami eilės metu Nemuno stebėjimai ties Smalininkais, Lamnėdžiais, Birštonu.

"Kauno jūros" (prie naujosios hidroelektrinės) vandens gilumas kovo 25 d. siekęs 12,31 metrų. Per parą vanduo kilęs puse metro. Nemune žemiau Seredžiaus jau buvo ledu susikimšimo. Vandens lygis Jurbarke ir Tilžėje prašokęs 5 metrus. Kuršių mariose tą dieną ledai dar tebesilaikę, tik pakraščiuose buves pastebėtas atlydis. Kuršių mariu rajone šiemet pasirode nepaprastai dideli paukščių pulkai. (Per Kuršių marias eina didysis paukščių kelias iš pietų į šiaurę ir rytus).

Kauno hidroelektrinė stotis pilnu pajėgumu būsianti paleista balandžio 22 d. Anksčiau buvo numatyta paleisti gegužės 1 d. Pirmoji augštos įtampos linija iš Kauno nutiesta į Alytų, kuris jau apšviečiamas hidroelektrinės energija. Iš Alytaus srovė duodama ir 10 aplinkiu kolūkių. Toliau augštos įtampos linija būsianti tiesiama į Druskininkus.

Trūksta vaikų darželių, "Tiesoje" skundžiasi profsąjungu veikėjas A. Varžgalys ir korespondentas P. Mikuckas, o jų praplėtimu esą nesirūpinama. Svarbiausia esą nestatoma lopšeliams bei darželiams patalpų. Dėl to moterys, turinčios vaikų, labai vargstą. Vienos dirbą su vyrais kitomis pamainomis, kitos turį vaikus gabenti kur nors toli arba turį aukles samdyti. Vilniaus miesto sveikatos apsaugos skyriaus darbuotoja Rasimavičienė pareiškusi, kad pareiškimu priimti vaikus į lopšelius esa paduota 2300, o jie per metus tegalį lopšeliais aprūpinti daugiausia 500 vaiku. Prikiša, kad nuiose butu kolonijose lopšelių bei darželių laiku nepastatoma. Siūlo tam naudoti namų apatinius augštus.

Prof. Viktoro Ruokio 75 metų sukaktis paminėta kovo 11 d. Žemės ūkio akademijos aktų salėje Kaune. Sveikino sukaktuvininka visų Kauno augštųjų mokyklų, partijos ir vykdomojo komiteto atstovai. Prof. Ruokis yra Ž. ū. akademijos dirvožemio - agronomijos katedros vedėjas.

Priešreliginėje kampanijoje, kuri kaskart vis aštrinama, bolševikinė propaganda vpatingai stengiasi diskredituoti katalikų dvasininkija. Taip "Tiesos" kovo 24 d. numervje išspausdintas ilgas viso puslapio straipsnis "Visada prieš liaudį, išvien su išnaudotojais" su subantrašte "Lietuvos reakcinė dvasininkija kapitalistų, dvarininkų ir užsienio grobikų tarnyboje", papuoštas dar dviem pigiom iliustracijom — vyskupas su kryžiumi prie ant lauko deginamo žmogaus ir kunigas su liturginiais drabužiais prie dujų kameros, kur vykdoma egzekucija.

Straipsnis pradedamas nuo kryžiuočių karų, toliau kartojamos pasakos apie eretikų deginimus, apie Tėvo Ambraziejaus Pabrėžos tariamą bendradarbiavimą su dvarininkais prieš valstiečius, pasakojama apie vyskupų bei kunigų tariamus bendradarbiavimus okupantams kankinant ir žudant žmones, apie rūpinimąsi "intervencija" 1918-20 m., apie seimų laikotarpio "nedorybes" bei vyskupu ir kunigu tariamus "biaurius" darbus, apie bendradarbiavimą su "Smetonos diktatūra", su vokiečiais 1941-1944 m., pagaliau apie kunigus "banditus", esą, žudžiusius ar padėjusius žudyti bei kankinti liaudį.

Visas ilgas straipsnis betgi parašytas taip nemokšiškai ir taip tolimas nuo teisybės, kad vargu ar tokios kvailystės gali padaryti įtakos net ir jaunimui, kurie tos netolimos praeities ir nepažįsta.

HAMILTON, Ont.

PIRMOJI OPERETĖ. Hamiltono lietuvių choras gegužės 1 d. suvaidino vokiečių kompozitoriaus W. Rhys - Herberto 2 veiksmų operetę Silvija. Tiek solistai tiek šokėjai buvo parinkti iš patiės choro. Operetės vaidinimas sutraukė rekordinį skaičių žiūrovų, viso 800. Mat operetė visiems buvo didelė naujiena.

Vaidinimas ir bendros dainos tiek solistų, tiek choro buvo gražiai atliktos. Čia labai daug visu pasidarbuota, o vpač dirigento muz. kun. B. Juškaičio, kuris labai sumanus, veikia su didele meile dainos menui. Jis kartu Hamiltone eina ir vargonininko pareigas. Operetės pasiklausyti buvo atvykę labai daug svečių iš artimesniu bei kolonijų, kaip Toronto, St. Catharines ir kt. Vaidinimui pasibaigus dirigentas, solistai buvo apdovanoti gėlėmis, kurias iteikė vietos dramos artistės, o dovanas paskyrė kun. dr. J. Tadarauskas ir Liet. B-nės vardu — J. Mikelėnas.

KLEBONIJA pradėta statyti gegužės 2 d. Senojoje jau nebebuvo galima gyventi. Miesto pareigūnai reikalavo ją nugriauti. Su architektu ir kontraktoriu jau susitarta.

GEGUŽINĖS PAMALDOS VAV bažnyčioje vyksta kiekvieną dieną 7 v. v. išskiriant sekmadienius. Visi yra maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti gegužinėse pamaldose.

OPERETĖS "SILVIJA" REŽ. A. STASEVIČIŪI balandžio 28 d. padaryta apendicito operacija. Todėl jis premjeros nestatyme negalėjo dalyvauti ir teko šauktis pagalbos iš Toronto, kas galėtu atlikti svarbia kunigaikščio role. Deja, man to gero pagalbininko pavardės sužinoti nepavyko. Bet jis buvo geras. O A. Stasevičius ligoninėje sveiksta.

TEATRUI "AUKURAS" lietuviai vėl neparodė tinkamo dėmesio. Tiek ruoštieji šokiai, tiek ir pati premjera davė nuostolių. Labai gaila, kad taip įvyko, o galėjo būti visai kitaip. Ar Hamiltonui teatras jau nusibodo?

Kl. G.

NETEKOME JAUNO TAUTIEČIO. Balandžio 26 d. 8 val. v. Montrealio Royal Victoria ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos mirė hamiltonietis Jonas Jokubaitis. A.a. Jonas yra kilęs iš Kudirkos Naumiesčio, gimęs 1925 m. sausio 7 d. Lietuva paliko paskutiniojo karo pasekmėje. Vokietijoje vedė Česę Rastauskaitę ir i Kanadą atvyko 1948 m. Visa laika gyveno Hamiltone. Dirbo tekstilės fabrike, kur jau buvo pasiekes formano vieta.

Velionis paliko didelėje širdies kančioje motiną Marcele Jokubaitiene, gyv. Montrealvie, tėva Juoza, šiuo metu gyvenanti Lietuvoje — Tvtuvėnuose, 15 metu dukterį Bronę ir žmoną Česę Hamiltone.

Iš artimųjų giminiu liko broliai — Antnas Hamiltone, Vincas Montrealvie ir Justas Lietuvoje, Dubikiuose ir seserys — Julė Adamonienė Montrealvie ir Juzė Jonaitienė, Stayner, Ont. (netoli Wasagos).

Jono Jokubaičio netikėta mirti jautriai pergyveno visi Hamiltono lietuviai. Velionies karstas koplyčioje skendo gėlėse. Palaidotas bal. 30 d. iš Aušros Vartu bažnyčios, dalyvaujant dideliam būriui mūsų kolonijos tautiečių.

A.a. Jonas ir visa jo šeima buvo taurūs lietuviai ir nuoširdūs patriotai. Be kitu jo lietuvišku darbu — vienas didžiųjų buvo jo šeimos stambus prisidėjimas prie Hamiltono Liet. Namu, net $400. Jonas Jokubaitis yra jau penktasis LN narys, keturių metų bėgyje iškeliaves i amžinybe.

Šeimos maitintojui mirus, žmona ir duktė atsidūrė sunkesnėje padėtyje, vpač turint mintvie dideles velionies gydymo išlaidas. Ta proga M. Zurlienė ir Borisienė pažistamu ir draugu tarpe renka aukas, kurios bus perduotos velionies šeimai.

A.a. Jono šeimai ir visiems artimiesiems Tamstu gilaus liūdesio dienose hamiltoniečiai reiškia nuoširdžią užuojautą.

VISUOTINIS LN NARIŲ SUSIRINKIMAS jau čia pat — šį sekmadienį, gegužės 15 d., 2.30 val. p.p. Liet. Namuose.

Šiuo metu į HLN jau sudėta apie $105.000 lietuviu pinigų, todėl jų valdymo nepaveskime tik daliai jų savininkų, o dalyvaukime visi. Toliau gyvena nariai, be to, turės malonia proga pavasario nuotaikoje pasivažinėti ir aplankyti Hamiltoną. Kviečiame susirinkime dalyvauti ir visus kitus lietuvius. Čia geriausia proga giliau su LN idėja susipažinti. **Sk. St.**

MŪSŲ SPORTININKAI Niujorke turėjo nemaža nuotvkių. Atvyke į Brooklyną apie 4 val. rvto, jie nesurado savo nakvynių viešbutyje, nes varžybų komitetas, hamiltoniečių registruotus kambarius perdavė anksčiau atvykusiems torontiečiams. Kiti, artimesni viešbučiai, taip pat buvo perpildyti. Nakvynės ieškoti nebuvo tikslo, nes jau 10 val. laukė pirmos rungtynės. Tad "permiegoje" Lietuvių Atletų klubo patalpose ant kėdžių, lengvose mašinose. mūsų moterys išolėšė laimėjimą iš Waterburio komandos, o vyru stalo tenisas nugalėio Rochesterį. Tik po antrų pralaimėtu rungtynių prieš Aušrą (įvykusių po keturių val. pertraukos po pirmų) šiaip taip pavyko gauti nakvyne viešbutyje. Nežiūrint nemiegotos nakties, mūsų stalo tenisininkai užėmė antra vietą, o moterys liko trečioje, palikdamos tolimesnėse vietose Waterburį ir Niujorką.

SPORTININKU PASILINKSMINIMAS gegužės 21 d. bus paskutinis prieš vasaros atostogas. tad ir susidomėjimas juo yra labai didelis. Be loterijos, įvairių kitų sportinių staigmenu su nekantrumu laukiama pasirodant Toronto vyrų kvarteto, ved. muz. St. Gailevičiaus, kuris tam vakarui ruošia specialią linksmą programą.

Dalyvaukime visi, nes Hillcrest restorano (ant kalno) patalpos yra gerai vėdinamos, tad ir šiltam orui esant, no smagios polkutės, malonu bus pasėdėti prie staliuko, išgerti gaivinančio gėrimo, pasikalbėti ir išklausyti gražios programos. Šokiams gros Benni Ferri orkestras. **K. B.**

PIRMIEJI ŠOKIAI. Tautos Fondo Hamiltono skyr. valdyba Victoria Day proga, vasaros sezona atidarant, rengia dideli ir linksmą šokių vakara gegužės 23 d., pirmadieni, gražiose "Brant Inn" patalpose, Burlington, Ont. (vietovė randasi 10 mylių nuo Hamiltono, prie 2-ro kelio, Toronto kryptimi).

Atsilanke tikrai turėsite didelį malonuma praleisti keletą valandu, baigiant ilgąji savaitgalį, savo artimųjų tarpe veikiant įvairiam bufetui, linksmai pasilinksminti prie geros Benni Ferri muzikos, laimę išmėginti turtinga loterija, ir burtų keliu gauti vertingu įėjimo dovanų. O kartu paremsite ir TF veiklą lėšų telkime tėvynės laisvinimo darbe.

Tad maloniai kviečiame visus Hamilton, Toronto ir visų kitu vietoviu lietuvius kuo gausiausiai atsilankyti. **Valdyba.**

"AUKURO" KOLEKTYVAS dėkoja mieliems hamiltoniečiams, atsilankiusiems į abu "Aukuro" parengimus: bal. 23 d. šokių vakarą ir bal. 24 d. statyta premjera "Žmogus, kuri užmušiau". Ypatingai reiškiam didele padėką už pasveikinimą ir šiltus žodžius po premjeros kun. dr. J. Tadarauskui ir HLB pirm. P. G. Skripkutei. St. Dramantui už veltui paruoštas dekoracijas. Už suaukotus fantus loterijai: pp. Pranckevičiui ir Didžbaliui TRI Real Estate $15 pirmama fantui, Z. Dolskiui ir P. Armonui Concesion Garage $10 — antram fantui, P. Sakavičienei $8 — trečiam fantui ir Hamiltono Lietuvių Namu Fondui už paskirta "Deltos" salės nuomą. **"Aukuras".**

WINDSOR, Ont.

MARIJOS DIENOS PARADAS Windsore būna kasmet gegužės 1 d. Šiemet buvo 15 vežimų - floats. Jie pavaizdavo visus svarbesnius Marijos apsireiškimus pasaulyje. Eisena iš Chatham gatvės ėjo į Jackson parką. Ten buvo pamokslai angliškai ir prancūziškai ir palaiminimas. Paradą priėmė vyskupai Isidore Borecky, John Dearden, John Ch. Cody ir L. Nelligan. Eisenoj dalyvavo 25 tautos. Visi šaukėsi Marijos užtarimo ir pagalbos. Lietuviai irgi dalyvavo organizuotai ir gražiai. Moterys tautiniuose drabužiuose. Buvo nešamos Lietuvos ir Kanados vėliavos. Grupei vadovavo Genė Butavičienė, J. Sodaitis ir kun. V. Rudzinskas. Meldėmės, prašėmė Marijos Lietuvai laisvės ir vergijos panaikinimo. Paradas praėjo labai tvarkingai ir gražiai. Oras buvo geras. Tai buvo protesto vieša demonstracija prieš kruvinąji komunizmą, kuris rengia žmonijai kartuves ir neša baudžiavą bei vergiją. **K. V.**

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LOS ANGELES LB užsimojimas įsigyti Lietuvių Namus vykdomas toliau. Sudaryta LN bendrovė, kuri jau įregistruota Lithuanian Community Center, Inc. vardu. Šėro kaina $25. LN pirmininko pareigas eina J. Uždavinys. Tuo pat metu tebėra neatšauktas ir Tautinės Sąj. nusistatymas įsigyti savus namus. Tartis su LB dėl pastangu suliejimo jie atsisakė, tad Los Angeles ko gero atsiras net dveji Liet. Namai. Kažin, kas nugalės, ambicijos ar protas?

INŽ. PRANAS ZUNDĖ, buvęs Vok. LB Kr. Valdybos pirmininkas, balandžio 18 d. su šeima iš Vokietijos emigravo į JAV.

Vokietija

SUIMTAS LOERRACHO (pietų Vokietijoje, finanzamto sekretorius, 57 m. amž.), kuris karo metu buvo Tilžės gestapo įstaigos "žydų reikalams referentu". Toji įstaiga, kaip žinoma, vadovavo egzekucijos komandai, kuri 1941 m. ir vėliau vykdė Lietuvos pasienio gyventojų masinį šaudymą. Suimtasis įtariamas dalyvaves tų žudymų organizavime ar vykdyme Klaipėdos krašte 1941-1942 metais. E.

Danija

JAU KELETĄ METŲ KOPENHAGOJE VEIKIAS bendras Pabaltiečių komitetas šiais metais įvedė gražią tradiciją kasmet ruošti "Pabaltiečių Dienas". Šiemet tasai parengimas įvyko kovo 18 d. Piliečių rūmuose.

Parengimą atidarė trumpa kalba Pabaltiečiu komiteto pirm. lietuvis inž. Č. Šliažinskas, išdėstydamas tokių parengimu reikšmę ir prasme: supažindinti Danijos visuomenę su vis dar neišspręstais sovietų okupuotų Pabaltijo kraštų klausimais.

Po to plačia kalbą pasakė Danijos parlamento atstovė Antonete von Lovcova.

Meninę dalį išpildė pabaltiečių menininkai. Danų pulk. R. Borgelins dar papasakojo apie savo nuotvkius Pabaltijo tautų nepriklausomybės kovose 1919 m.

Ta proga įvlyko ACEN suorganizuota paroda, atvežta iš Paryžiaus. Paroda atvaizdavo sovietini smurtą Pabaltijo kraštuose. Ji tęsėsi tris dienas.

LONDON, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS įvyks gegužės 14 d., ši šeštadienį, Catholic Immigration Centre salėje, 150 Kent St., vienas blokas į vakarus nuo šv. Petro katedros. Važiuoti Richmond gatve. Pradžia 7 val. vak. Minėjima rengia jungtinėmis jėgomis LB apyl. valdyba, šeštadieninė mokykla ir skautu vietininkija. Programoje V. Ignaičio paskaita ir meninė dalis, atliekama mūsų mažųjų. Joje dalyvaus ir vpatingi svečiai iš mūsų kaimynu — Rodney lietuvių apylinkės — du labai muzikalūs akordeonistai, Kudirkų sūnūs. Įėjimas — visiems laisvas. Nebus nei bilietų nei aukų rinkimo. Prašome nevėluoti.

Minėjiman kviečiamos atsilankyti visos motinos ir visi jas gerbiantieji. Jei mes, norėdami apsispresti eiti ar neiti, svarstome, ar ten bus užtenkamai mums idomi programa ir ar neteks nuobodžiauti, tai reiškia, kad mes ten einame tik dėl savo malonumo, o ne dėl noro pareikšti pagarbą mūsų motinoms. Motina mūsų naudai atsisakė daugumos, o neretai — ir visų savo malonumų, tat, mūsų pareiga — pasielgti panašiai ir jos atžvilgiu. Lietuvė motina savo nuopelnais ir darbo vaisiais, kaip dr. kun. Gutauskas išsireiškė, yra visu pasaulio motinų garbės viršūnėje. Tad ir mes jauskime pareigą ją tinkamai pagerbti: jos dieną būkime su ja — čia minimam minėjime! **D. E.**

PORT ARTHUR - FORT WILLIAM, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimas bus gegužės 14 d. Prosvita Hall, Simpson gatvėje. Įėjimas užpakaly kino Lake Theatre. Pradedam rinktis 6 val., minėjimas — 7 val. Prašom visus skaitlingai dalyvauti.

V. BRUŽO mirė sesuo Bostone. Visi lietuviai reiškia užuojautą.

V. CIBULIS lanko savo gimines Amerikoje.

P. RADZEVIČIENĖS neseniai atidaryta krautuvė ir siuntinių persiuntimo agentūra gražiai sutvarkyta ir randasi 180 N. Cumberland St., telef. 47712. Ten pat galima sudaryti siuntinius ir pasiųsti.

VASARIO 16 D. PARENGIMAS davė pelno $16,57. Aukų surinkta lapais $133,50, išviso surinkta $150,07. Aukas rinko P. Braumanas surinkęs $60, P. Erslovas — $56,50 ir P. Danėnas — $17. Aukotojams ir rinkėjams didelis ačiū.

Tautos Fondui aukojo:

$10 Povilas Pretkus;

Po $5 — Martynas Avelis, Vladas Žemaitis, Alfonsas Galiauskas, Juozas Aukštakalnis, Richardas Sefleris, Neišskaitomas, Valentinas Kalėda, Albinas Kaminskas, Albertas Broumanas, A. Diglys, Antanas Bagdonas, V. Bružas, V. Zujus, E. Jasevičiūtė, V. Radauskas;

Po $3 — Juozas Pargauskas, L. Radzevičienė;

Po $2 — Jonas Čeponis, J. Pažemeckas, J. Prisas, Boris Raulickas, Myk. Joskūnas, J. Danėnas, G. Girulis;

Po $1 — B. Giedraitis, V. Stukonis, J. Erslovas, Kestutis Erslovas, Vytas Erslovas, Nijolė Erslovas, J. Erslovas, P. Ramonas, Stasys Matulionis, St. Neišskaitomas, J. Kaškys, Leonas Ramanauskas, Stasys Kniukšta, Jonas Jonikas, V. Remkus, Nežinomas, Paukštys, E. Jankštys, J. Krikščiūnas, V. Bačinskas, P. Baltonas, B. Kalibatas, V. Jonaitytė, Neišskaitomas;

50 centų — D. Balionis.

Išviso surinkta $150.07.

HENRIKAS POŠKUS sumokėjo solidarumo įnašą už 1958, 1959 ir 1896O m. Gražus pavyzdys visiems.

G. M.

Australija

ADELAIDĖS LIETUVIŲ NAMAI praplėsti — pristatytas priestatas, kuriame veiks ir šeštadieninė mokykla. Tas patalpas, atidarius sieną, bus galima sujungti ir su sale.

Priestatas pastatytas iš kelių dešimtu lietuvių sudėtos beprocentinės £1.150 paskolos, dirbant iš dalies talkos būdu ir pasiemiant lietuviams rangovams bei kitiems verslininkams.

Ad. Liet. Sąjunga pereitais metais taip pat įrengė sporto aikštę, kuri kainavo £800, daugiausia skolintų.

AGONITA GRINCEVIČIE, neseniai mirusios dantų gydytojos Grincevičienės dukra, Sydnejaus universitete baigė dantų gydytojos mokslą. Ji žada pradėti dirbti dantų gydytojos darbą Melbourne.

Argentina

AVIATORIUS POVILAVIČIUS, gimęs Argentinos provincijoje La Pampa, kur jo tėvai ir dabar tebeūkininkauja, gyvai reiškęsis lietuviškoje veikloje, žuvo vienoje iš lėktuvų katastrofų, kurių Pietų Amerikoje nemažai būna. "ALB" išvardija visą eilę lietuvių, kurie skraido lėktuvais. E.

LIETUVOS DRAUGAS ARNALDO BARSANTI, buv. Argentinos generalinis konsulas Kaune, dabar esą Argentinos užsienio reikalų ministerijos patarėjas.

Pavergtųjų žygiai dėl viršūnių konferencijos

Strasburge susirinkus Europos Tarybos Patariamajam Seimui ir jos komisijai, besirūpinančiai pavergtaisiais, kuri faktiškai atstovauja sovietų pavergtuosius kraštus, Pavergtųjų Seimas pasiuntė į Strasburga ir savo delegacija. Lietuvą joje atstovauja dr. S. Bačkis.

P. Seimo delegacija priėmė Europos Tarybos Patariamojo Seimo naujasis pirm. ministeris P. Federspiel. Delegacijos prezidiumas taip pat dalyvavo Europos Tarybos komisijos pavergtuju reikalams posėdyje, kuriam pateikė PJT pageidavimus dėl Europos Tarybos akcijos viršūnių konferencijos akivaizdoje. Spaudos atstovu konferencijai Pavergtųjų Seimo delegacija nušvietė dabartine padėti sovietu pavergtos Vidurio ir Rytu Europoj ir savo nusistatymą dėl viršūnių konferencijos.

Pavergtuju Seimas taipgi įteikė specialiai viršūniu konferencijos reikalu raštą visoms Vakarų viršūnėms. Jame primena, kad tarptautinė įtampa nepašalinama nepašalinus jos priežasties — sovietinės agresijos ir jos padarinių. Raštas primena, kad Sov. Sąjunga kelia Afganistano ribose gyvenančios Puštuni genties apsisprendimą, bet tyli apie jos pavergtųjų apsisprendima. Sov. Sąjunga garsinasi antikolonizmo čempionu, pati praktikuodama nuožmiausią kolonizma Vidurio ir Rytu Europoj. Sov. Sąjunga skelbiasi taikos šalininke, o daro viską, kad Vid. ir R. Europos kraštus padarytu savo karinėmis bazėmis. Pavergtųjų Seimas kviečia Vakarų viršūnes pastatyti Chruščiovui aiškias pasitarimo salygas, kuriu viena pagrindiniu būtu laisvės teisė sovietų pavergtiesiems.

Tais reikalais Valstybės Departamente lankėsi PJT Seimo delegacijos pirm. P. Zenke, vicep. V. Sidzikauskas, nariai — S. Karbonski ir J. Koevage. Delegaciją priėmė valst. sekr. padėjėjas Davies.

Delhi - Tillsonburgo apylinkėje

Šventės ir programos dalyviai. Pirmoj eilėj: kun. kleb. J. Gutauskas, okordeonu groję P. Balnis, L. Grincevičius, Velykų bobutė p. Viltrakienė, H. Galeckas, mokyt. V. Račienė.

GRAŽI VAIKŲ ŠVENTĖ. Bal. 24 d. 4 val.p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko įdomi vaikų šventė — margučių diena. Prisirinko artipilnė salė vaikų ir tėvų. Susirinkusius pasveikino vietos klebonas. "Kiaušinių pirklį" vaidino D. Miceikaitė, G. Miceika ir R. Gudinskas. Vaidinimas buvo juokingas, gerai atliktas. Jauniausia deklamatorė buvo D. Rugienytė 3 m. amžiaus. Dar 5 m. neturinčio sesutės Danutė ir Rutelė Augustinavičiūtės gražiai pasakė eilėraštį "Eina kiškis pas vaikus". Jos yra šeštadieninės mokyklos mokinės. Be to, dar deklamavo ir duetą dainavo du 4 m. vyrai — Edis Dirsė ir Marius Grincevičius. Įvairius eilėraščius sakė A. Bartulytė, G. Astrauskaitėė ir B. Augaitytė, Birutė ir Dalelė Norkutės, Daina Augaitytė, Rita Augustinavičiūtė, I. Galeckaitė, L. Rugienytė, I. Žebertavičiūtė, G. Lapėnaitė, St. Kazakevičiūtė, J. Kazakevičius, Irutė Dirsytė. Šeštadieninės mokyklos vaikai, vadovaujami mokyt. M. Norkaus, padainavo liaudies dainų. Akordeonu grojo L. Grincevičius, H. Galeckas, P. Balnis. Velykų bobute buvo p. Viltrakienė, gražiai pakalbinusi vaikus ir juos apdovanojusi saldainiais. Margučių varžybose pirmą premiją laimėjo I. Galeckaitė, 2-rą B. Augaitytė, 3-čią R. Stonkus. Šventės nuotraukų padarė M. Grincevičius, programai vadovavo p. Vindašiūtė. Vėliau įvyko vaikų vaišės ir žaidimai.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA baigia savo darbą gegužės 13 d. Nuo pusės gegužės prasideda intensyvūs tabako sodinimo darbai, tėvams jau sunkiau suvežti vaikusį mokyklą.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS ir KLB Delhi apylinkės valdybos parengimas įvyks Delhi vokiečių salėje gegužės 14 d. Paskaitą skaito I. Matusevičiūtė, programoje dalyvauja muz. St. Gailevičiaus kvartetas iš Toronto.

NIJOLĖS IR LIUDO ROCEVIČIŲ išleistuvės, jiems persikeliant gyventi į JAV, įvyko šv. Kazimiero salėje gegužės 6 d. Įteikta dovanų, palinkėta laimės naujoje šalyje, apgailestauta, kad lietuvių kolonija netenka tokių mielų, veiklių tautiečių.

SIDABRINES VEDYBŲ SUKAKTIS švenčia Izabelė ir Jonas Liutkai ir Emilija ir Povilas Vindašiai. Pirmųjų minėjimas, dalyvaujant dideliam skaičiui draugų, įvyko šv. Kazimiero salėje balandžio 30 d. Pp. Vindašių pagerbimas ten pat gegužės 7 d. Ilgiausių ir laimingiausių metų sukaktuvininkams!

SUSIŽIEDAVO Sal. Kazakevičiūtė ir Jonas C. Dambrauskas — abu geri šios apylinkės jaunuoliai.

BAŽNYČIAI NUPIRKTA nauji Hammond firmos vargonai. **Kor.**

Du mažieji dainininkai M. Grincevičius ir E. Dirsė.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI
Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO
TEL. EM. 4-4025

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., not. A. Liudžiaus įstaigoj II augšte, tel JA. 7-5575. Sekmadieniais 12 - 2 val. popiet, parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

"Širvintos" skaučių tunto skautei Bronei Jokūbaitytei,

jos tėveliui

A. † A. JONUI JOKŪBAIČIUI mirus,

gilią užuojautą reiškia

Hamiltono "Širvintos" skaučių ir "Nemuno" skautų tuntai.

Hamiltono bendruomenės tauriajam tautiečiui — nuoširdžiam lietuviui

A. † A. JONUI JOKUBAIČIUI mirus,

mūsų giliausią užuojautą reiškiame velionies Mamytei Marcelei Jokubaitienei Montrealyje, jo žmonai Česei ir dukrelei Broniutei gyvenančioms Hamiltone, tėvukui Juozui ir broliui Justui likusiems Lietuvoje, broliams Vincui Montrealyje, Antanui Hamiltone, seserims Julei Adamonienei Montrealyje ir Juzei Jonaitienei Stayner, Ont!

Netikėta a.a. Jono mirtis skaudžiu dūžiu atsitrenkė į mūsų širdis, kurie, išskyrus mūsų nuoširdžią draugystę, buvome jam svetimi. Nesulyginamai didesnis skausmas apgaubė Tamstas, o vpač Jus, Mamyte! Norėtumėm, kad ši mūsu užuojauta nors maža dalele padėtų iškentėti Tamstų skaudžiąsias dienas!

Janina, Irutė ir Juozas Kademėkai.

Kanados Lietuvių Mokytojų Studijų Dienos Montrealyje

Šis balandžio 30 - gegužės 1 d. vykęs liet. mokytojų suvažiavimas iš eilės buvo septintas. Gaila, kad dėl didelių nuotolių Ontario liet. kolonijų, kaip Niagaros pusiasalio, Delhi, Londono bei Windsoro, mokytojai negalėjo jame dalyvauti. Šį kartą net ir Hamiltono liet. mokyklos niekas neatstovavo. Dalyvavo tik Montrealio ir Toronto mokytojai — pastarųjų buvo 12.

Studijų Dienos buvo gerai ir iš anksto Kultūros Fondo suorganizuotos ir parinkti prelegentai iškelti nūdieniams lituanistinės mokyklos klausimams. Išeivijos lietuvių mokykla yra kryžkelėje ir ieškoma naujų kelių. Visos gyvenimo sąlygos yra nepalankios išlaikyti gimtąją kalbą priaugančioje kartoje ir perduoti jai lietuvių tautos kultūrą.

Šių studijinių dienų motto buvo: Lietuviška mokykla yra laidas mūsų tautinės gyvybės kovoje už tautos laisvę.

Kult. Fondo pirm. T. J. Borevičius, SJ, atidarydamas suvažiavimą iškėlė ypač svarbių minčių lituanistinės mokyklos. Tremties sąlygos yra sunkios ir be pasiaukojimo naikina mūsų tautinę individualybę — gimtąją kalbą bei tradicijas. Baigti augštuosius mokslus ir pasirengti kokiai profesijai reikia įdėti darbo ir valios. Tas pats yra svetur su tautinės individualybės išlaikymu — be kovos ir pastangų negalime jaunosios kartos išmokyti lietuvių kalbos. Jei šio gyvenimo dėsnio nesuprasime, greitai neteksime priaugančios kartos. Mūsų šeimų ir likusios švietimo abuojumas lituanistinės mokyklos reikalu yra didžiausias mūsų tautinės gyvybės priešas. Lietuvių išeivijos švietimo istorinė lemtis įpareigoja rūpintis lietuviška mokykla.

Šeštadienį priešpietiniam posėdžiui pirmininkavo dr. H. Nagys. Jis pakvietė T. Rafaelį, OFM, sukalbėti invokaciją. Joje buvo prašoma Dievo palaiminti suvažiavimo darbus ir kasdien tėvų bei mokytojų kiekvienos dienos pastangas tinkamai auklėti savo vaikus.

Dr. H. Nagys, sveikindamas suvažiavimą, ragino daugiau rūpintis lituanistinės mokyklos reikalams — išpopuliarinimui liet. visuomenėje, nes dauguma nežino, kam lietuviška mokykla yra reikalinga ir už ką ji kovoja.

Ji yra visų, išeivijoje esamų veiksnių pagrindas, nes be jos naujų lietuvių nebus lietuvių kultūros nei jokių organizacijų. Rūpintis lietuviška mokykla tautinės atsakomybės jausmas įpareigoja lygiai tėvus ir mokytojus bei visą bendruomenę.

Jis suminėjo visų laikų mokytojus, kurie dirbo Lietuvai: baudžiavos laikų "daraktorius", kurie dirbo be mokyklų ir vadovėlių, persekiojami žandarų; tautinio atgimimo gadynės mokytojus, kurie ėjo už raidę į Sibirą ir kalėjimus; nepriklausomos Lietuvos mokytojus, kurie per porą dešimčių metų švietime pasiekė Vakarų Europos mokyklų lygio, beraščių ir buvo paruoštas gausus procentas akademikų; pavergtos Lietuvos mokytojus, dirbančius komunistinėje priespaudoje, kurie turi mokyti melagingos Lietuvos istorijos ir brukti vaikams į galvą marksistinę pasaulėžiūrą; pagaliau Sibiro kalinių bei tremtinių mokytojus, kurių mokymo sąlygos yra sunkiausios, kuriems už šį darbą tenka rizikuoti net gyvybe.

Visi žuvę ir mirusieji mokytojai buvo pagerbti atsistojimu tylos minute.

Suvažiavimą sveikinęs KLB Kr. Valdybos pirm. St. Kęsgaila, prašė Kanados švietėjus parengti daugiau mokytojų, nes mažose kolonijose mokytojų trūkumas iškyla visu aštrumu. Trūksta ir jaunimo vadovų, jų prieauglių reikėtų taip pat pasirūpinti. Kad lituanistinė mokykla klestėtų reikia vis daugiau tuo klausimu sąmoninti tėvus.

Kultūros Fondo įgaliotinė E. Rimkevičienė iškėlė idealizmo reikšmę dirbant pedagoginį darbą ir tikėjimą į tautos ateitį. 'NL' red. J. Kardelis siūlė saugoti kalbą nuo sumenkėjimo, kad ją išlaikyti tinkamoje augštumoje būtinas ryšys su gimtuoju kraštu. Tik karšta patriotizmo ugnelė įgalins Lietuvos švietėjus tesėti sunkiame pedagoginiame darbe.

Prieš pietus dar buvo mokyt. A. Rinkūno parodomoji pamoka Nekalto Prasidėjimo seselių darželyje. Klasėje buvo mokyt. Navikėnienės mokiniai — III skyr. Buvo skaitymo pamoka. Perskaityta pasaka "Gintarėlė". Metodiškai buvo prieita nuo žinomų dalykų prie nežinomų, pvz. žvejo sąvokos, Baltijos jūros, gintaro, auksinės žuvelės ir tėvų skausmo dėl Gintarėlės žuvimo. Pamokos analizė vyko po pietų ir sukėlė daug diskusijų dėl metodo. Buvo prieita išvados, kad lietuvių šeštadieninė mokykla turi labiau taikintis prie vaiko galvojimo ir žinių, kurias jis gauna kanadiškoje mokykloje.

Daug diskusijų sukėlė rašymo klausimas. Tuo reikalu irgi numatyta laikytis prie vietinių mokyklų, nes kursyvą kanadiečių mokykla pradeda tik nuo III sk. Tuo būdu ir lietuviška mokykla netrukdytų anksčiau pradėti reikalauti iš vaiko kursyvinio rašto. Pirmuosiuose skyriuose vaikai rašo spausdintomis raidėmis.

A. Rinkūnas trumpai atsakė į pamoką liečiančius klausimus: Lietuviškai mokyklai reikia daugiau nagrinėti specifiškai lietuviškus klausimus: gramatikos mokymas, tinkamų elementorių paruošimas, gramatikos mokymas ir kirčio klausimas.

Popietiniame posėdyje A. Rinkūnas skaitė paskaitą "Lietuvių ir Kanados mokyklų kryžkelėje". Trumpai buvo paminėta, kad ir Kanados mokykla metodo ir programų klausimu yra kryžkelėje. Šis klausimas svarstomas jau treti metai ir jau padaryta daug reformų. Lietuviška mokykla turėtų sekti tų dalykų, kurie yra naudojami Kanados mokyklos. Reikėtų imtis tam tikro kompromiso mokant gramatikos. Nevengti ir angliškų gramatinių terminų. Tai žymiai palengvintų gramatikos mokymą. Reikia eiti nuo žinomo prie nežinomo. Negalima prašokti anglų k. gramatikos mokymo, nes vaikas nepajėgs suprasti. Rimtai gramatikos pradedama mokyti kanadiečių mokykloje tik nuo V-VI skyriaus. Iki IV skyriaus nėra sintaksės. Taigi ir lietuvių sintaksės mokymą reikia nukelti vėliau — į augštesnius skyrius ar į Lituanistinius kursus. Daug keblumo sudaro kalbėtojo raidžių angliškas rašymas. Europos mokykloje tos raidės yra rašomos kitaip. Lietuvių mokykla turėtų pasilikti prie senojo stiliaus raidžių rašymo. Dar yra neaiškus afrikatų rašymas š, č, dž, ir raidžių dėstymas Y, I. T. Lietuvių mokykla turi daugiausia dėmesio kreipti į lietuvių kalbos tinkamą išmokymą, lietuvių kalbos tarti — kirčiavimą, taisyklingą formų bei sintaksės naudojimą. Savo tautos istorijos, geografijos bei kultūros pažinimą.

Suvažiavimas iškėlė reikalą, kad PLB Kultūros Taryba turėtų spręsti bei reguliuoti vadovėlių leidimo reikalą, mokykloms žodynėlio paruošimą bei rūpinimąsi vaikų literatūra.

Antroji popietinė paskaita buvo dr. H. Nagio — "Mokyklinio jaunimo lektūra". Knyga — literatūra yra būtina priemonė bendravime su pasauliu. Be literatūros negalima išugdyti pilnutinės asmenybės. Ką reikia daryti, kad mokinys norėtų knygą skaityti? Kada knygų nebuvo, visi jas gaudė. Skaitoma tik keli autoriai: Pietaris, Spalis ir dar keletas. Reiktų jaunimui duoti įdomios verstinės literatūros, bet jos išleidimas kainuoja brangiai. Tremtyje išaugo nauja karta, kuri kitaip supranta ją supantį pasaulį. Rašytojo pareiga būtų pastudijuoti mūsų laikų išeivio vaiko ir jaunuolio psichologiją. Ikišiol tuo buvo labai mažas susidomėjimas. Visi bandymai konkursų keliu pagaminti vaikams tinkamos lektūros nedavė jokių vaisių. Visi veikalai buvo beveik be literatūrinės vertės. Tik Škėma ir Jankus yra supratę jaunimo sielą. Lektūros klausimas yra daugiau rašytojo, ne mokytojo reikalas. Rašytojas kuria, o mokytojas tik rekomenduoja ar nagrinėja jo raštus. Modernus skaitymas turi būti lydimas lengvos interpretacijos. Knyga ir lektūra gali jaunuolį laimėti lietuvybei, bloga knyga gali jaunuolį atstumti nesugrąžinamai. Knygų lektūros esmė yra meilė grožiui bei idealui. Jei jaudė, kai knygų turime — nenorime jų skaityti. Dabartinis tremties rašytojas nepasiekė savo knyga vaiko sielos. Vaikai skundžiasi, kad neturi ką skaityti. Vaikų literatūra tremtyje yra labai skurnimas nemėgsta skaityti svetimos literatūros, jis neskaitys nei lietuviškos knygos. Mokytojo menas pažadinti savo mokiniuose meilę knygai. Kaip to reikėtų siekti — tai jau būtų atskira pedagoginė tema.

Knygos meilė priklauso daugiau nuo anglų kalbos mokytojo, kur mokinys esti 5 dienas savaitėje. Jei to nepadarys normali kanadiška mokykla, maža vilties išmokyti vaiką knygas skaityti per vieną šeštadienį. Išeivio vaikas auga nervingoje aplinkoje, veikiamas televizijos, komikų, filmų, todėl jam reikia nervingos literatūros. Reikėtų sudaryti jaunimui skaitytinų knygų katalogą.

Pranešimai iš taskirų vietovių

Toronto Maironio vardo mokyklos pranešimą padarė mokyt. J. Gustainis. Mokykloje yra 382 mokiniai, dirba 3 kapelionai ir 20 mokytojų. Mokykla rūpinasi Taryba ir Tėvų komitetas.

Apie Verduno - Montrealio lietuvių mokyklą pranešė mokyt. Blauzdžiūnas. Jie dirba prancūzų mokyklos patalpose, gaudami ir jų piniginę pašalpą. Yra 85 mokiniai, 5 mokytojai. Veikia 6 skyriai ir parengiamasis sk., kapelionas T. Kulbis, SJ. Veikia taut. šokių grupė. Pamokų lankymas geras.

Toronto vaikų darželio pranešimą padarė sesuo Margarita. Yra 30 vaikučių. Dirba trys seselės. Gausu mišrių šeimų vaikų, kurie išmoksta gerai lietuviškai. Yra daug svetimtaučių. Seselės šią vasarą rengia statyti Vaikų Namus.

Montrealio vaikų darželio pranešimą padarė sesuo Felicija. Vaikų yra 40. Atlyginimas mažesni nei prancūzų darželiuose — $2 į savaitę. Mišrių šeimų vaikų mažiau. Tėvai suinteresuoti savo vaikus parengti mokyklos lankymui. Daug svetimtaučių, mažas lietuvių skaičius.

Augšt. Lituanistinių kursų pranešimą padarė mokyt. Lukoševičienė. Kursai dirba 6-ti metai. Išleido 5 laidas. Kursantų šiuo metu yra 20. Lankymas geras. Kursuose dirba Jonynienė, Lukoševičienė, J. Kardelis, T. Borevičius, SJ, dr. H. Nagys. Kursuose yra dalykinė sistema.

Lituanistinį seminarą veda dr. H. Nagys. Daugiau eksperimentinio pobūdžio. Yra jaunimas kritiškiausio amžiaus — gimnazijų vyresniųjų klasių mokiniai ir pirmųjų kursų studentai. Juos labiausiai domina pasaulėžiūriniai bei socialiniai klausimai. 40% pasikalbėjimų temų liečia religiją. Į šiuos klausimus atsakyti yra kviečiamas T. Borevičius, SJ. Juos domina bendrai žmogiški klausimai bei demokratija.

Vakare įvyko labai jaukioj nuo-

(Nukelta į 7 psl.)

Sol. D. Stankaitytės koncertas Toronte

Ateitininkijos 50 m. jubilėjui paminėti, Toronto ateitininkų šventės proga, šį sekmadienį, gegužės 15 d., Prisikėlimo parapijos salėje rengiamas torontiečiams dar negirdėtos solistės koncertas.

D. Stankaitytė labiau žinoma Amerikoje, kur su pasisekimu dainavo daugelyje lietuvių kolonijų, o ypač Čikagoje, kur per paskutinį "Trubadūrų" pastatymą sužavėjo publiką.

Spauda apie D. Stankaitytę rašė: "Aidai, š.m. rugsėjo, Nr. 7 — "D. Stankaitytė mažesnėje Mikailos rolėje nepaprastai gražiai pasirodė vokaliniu atžvilgiu. Ji turi ne tik gražų, skaidrų dramatinio pobūdžio sopraną, bet tas balsas jau gana dideliu tobulumu valdomas; jaučiama nemaža dainavimo kultūra".

"Vienybė" š.m. kovo Nr. 13 rašo apie "Trubadūrą": "D. Stankaitytė po šio spektaklio pakilo į mūsų nepakeičiamųjų dainininkų — Baro ir Brazio — klasę".

"Drauge" J. Prunskis rašo: "Šis operos pastatymas muziką mylinčiai lietuvių visuomenei atnešė naują dovaną — iškilo nauja primadona Danutė Stankaitytė (Leonora). Tai buvo to mūsų švelnaus dramatinio soprano užbaigtas, paruoštas vokalinis muzikalinis, vaidybinis pasirodymas. Didelėje rolėje iškilo jos didelis talentas ir su šiuo pastatymu ji pateko į mūsų pirmaujančių solisčių eiles".

Op. solistė Iz. Motekaitienė "Dirvoje" rašo: "Leonora — Danutė Stankaitytė reto gražumo dramatinis sopranas . . ."

Panašių pasisakymų pilna visoje lietuviškoje spaudoje. Solistė yra susidomėjusi ir amerikiečių publika ir greitu laiku duos keletą koncertų amerikiečiams.

Toronte solistei akompanuos muz. St. Gailevičius.

Nepraleiskime šios retos progos ir šį sekmadienį, gegužės 15 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje turėsime galimybę pasigėrėti puikiu koncertu. **K.**

"Ateities" koncertas Brooklyne

J. Ž-ČIUS

Balandžio 24 d. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, N.Y., įvyko "Ateities" žurnalo 50 m. sukaktuvinis koncertas. Programoje svarbioji viešnia buvo iš Toronto Janina Liustikaitė. Niujorko padangėje ją girdėjome pirmą kartą, nors JAV jau daug yra koncertavusi. Ši apylinkė dainininkais yra neturtinga, todėl nauja viešnia buvo laukiama. Neapsivilta, programa turininga ir meniškai išstudijuota. Pradėjo lietuviškų kompozitorių kūriniais, baigė didžiųjų operų arijomis, parodydama pilną, sultingą lyrinį sopraną su atspalviu "lirico spinto", įgalinantį ir dramatines arijas pildyti. Viso su bisais buvo padainuota per 15 kūrinių. Lietuviškieji veikalai "Rūpinosi motinėlė" Tallat-Kelpšos, "Barkarolė" Banaičio ir "Mano deimantas" Žilevičiaus, gerokai nuo viens kito subtilumais nutolę. Ne taip lengva juose autorių užmačias atkurti. "Barkarolė" viena pirmųjų atspausdinta 1906 m. ir šiandien malonu klausyti, kur Naujalis pragysta kupina saldaus lyrizmo perpildyta melodija. Kai tuo tarpu du paskutinieji kūriniai yra šių dienų ekspresionizmo kupini su disonansinėmis harmonijomis, solistui reikalingi visai skirtingų atkūrimo priemonių. Iš šių kad ir nedidelių pavyzdžių, bet varžančių solistą, pat pradžioje programos, dar su klausytojais nespėjus įeiti į meninį sąlytį, J. Liustikaitė pavyzdingai sugebėjo skirtingų nuotaikų kūrinius perteikti.

Kitą 4 kūrinių grupę sudarė irgi romansai, visiškai skirtingų nuotaikų, sukurti žinomų kompozitorių: "Vakaras lankose tylus" R. Strauss, "Per girią girelę" Chopin, "Žibutė" Mozart ir "Keleivis" Shubert. Šios grupės kūriniai taip pat skirtingi savo muzikinėmis struktūromis ir savitumais, kiekvienas reikalaująs skirtingų susikaupimų dvasinių "paveikslų" atkūrimui. Solistė puikiai, be sunkumų, sugebėjo skirtingai, užbaigtai, perduoti. Šios rūšies "miniatiūras" yra sunkiau pavaizduoti kaip operų arijas dėl to, kad kiekvienas kūrinėlis, nors ir neilgas, yra pats savyje kūrėjo užbaigtas "paveikslas", kai tuo tarpu operų arijos turi aiškią apybraižą, beveik visuomet duodančią solistui pasirodyti pilna balso apimtimi, kur nusakoma, ką arijoje norima pasakyti. Kaikada klausytojai miniatiūrose net nesuspėja tinkamai įsiklausyti, kaip veikalas užbaigiamas, nespėjus dainininkui nei "įsižiūrėti".

Trečiąją ir paskutinę grupę sudarė operų arijos — dvi Verdi, po vieną Mozart, Puccini ir Weber. Čia solistė parodė savo balsinę techniką, balso grožį, apimtį, pajėgumą, niuansinius sugebėjimus, visa tai, ko reikalaujama iš operinės solistės. Čia solistė pasirodė visoj augštumoj, ji pasijuto suradusi savo vietą, parodydama kelią, kuriuo ji ryžtasi žengti savo muzikinėj kelionėj. Jos balsas skamba pilnai ir lygiai nuo žemutinių garsų iki pačių augštųjų. Nepaprastai žavingas yra jos pianissimo augštuose garsuose. Tai didelė Dievo dovana, kokios daugelis sopranų jai pavydės, rimtai išklausę jos dainavimo. Šalia to išvysto nepaprastai pajėgų fortisimo užpildantį visą salę, nors akustiniai koncertams nedėkingą. Solistė operų arijų išpildymu klausytojuose užsitarnavo didelės pagarbos, pasireiškusios didžiuliais katučių išsiveržimais ir gėlių puokštėmis. Kuklia ir estetine laikysena scenoje, klausytojuose paliko ilgam atmintyje. Linkėtina J. Liustikaitei geros kloties jos muzikiniuose užsimojimuose.

Fortepijonu solistę palydėjo pianistė Aldona Kepalaitė, pavyzdingai atlikusi sunkų palydovės vaidmenį. Yra nemaža solistų-pianistų su žymiais vardais, kurie nepajėgia tinkamai solistų palydėti — čia yra dvi skirtingos specialybės, kurias nevisi tinkamai pajėgia pasisavinti. Palydėtojas privalo pamiršti savo solistinį AŠ, bet laikytis palydovo pareigose nenuslopinant solisto, jam privalo padėti, padarant jį pirmaujančiu ir tuo pačiu įsijungti į solisto perduodamas idėjas sukuriant tobulą vienetą. Nors A. Kepalaitė jauna toje srityje, bet ji jau supranta savo uždavinį ir to laikosi. Kaip solistė ji įspūdingai paskambino keturius preliudus Čiurlionio, baladę ir 3 etiudus Chopin. Ji parodė muzikalumą, sugebanti giliai įsijausti į pildomojo kūrinio dvasią ir ją perduoti klausytojams. Techniką turi gerai išvystytą, pajėgianti sunkius pasažus lengvai nugalėti, savo pajėgių rankų dėka daveda instrumento skambesį iki "vyriškai" besireiškiančių stiprių užgavimų balansuose. Jei fortepijonas ir salė būtų koncertams pritaikinti, pianistė daug daugiau būtų pajėgusi save parodyti. Bet ir prie šių aplinkybių ji parodė savo meninį pajėgumą, kurį klausytojai augštai vertino karštai katučiuodami ir apdovanodami gėlėmis. Jei pianistė žengs užsibrėžtuoju keliu, pasieks norimų pasekmių, daviniai patys kalba už save.

Akt. Algis Žemaitaitis vadovavo programai ir skaitė lietuvių autorių poeziją. Meniškojo žodžio perstatymas perpildytoje salėje nelengva užduotis. Jei balsas būtų pajėgesnis ir amplituda platesnė, būtų pasiekęs didesnio efekto.

Visi trys programos dalyviai yra jaunosios kartos atstovai. Mūsų padangėje jų pasirodymas sukėlė daug džiaugsmo. Malonu, kad "Ateities" žurnalas savo sukakties minėjimą taip meniškai ir sėkmingai atžymėjo.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBA prašo visas at-kų sąjungų centrų bei kraštų valdybas paraginti savo vienetus organizuoti specialias pamaldas Jubilėjinio Kongreso proga. Užprašomos Mišios už gyvus ir mirusius at-kus ir tose Mišiose, kas gali, visi dalyvauja. Pamaldose ir pamokslouse prisimintini žuvę ir mirę ateitininkai. Pamaldo turėtų įvykti kiekvienoje vietovėje, kur tik yra bent vienas ar keletas at-kų, net jeigu toje vietoje ir nebūtų lietuvio kunigo. Tokioms pamaldoms numatyta lietuviškoji Žolinė, rugpiūčio 15, Švč. M. Marijos Dangun Ėmimo šventė. Pamokslui galima būtų panaudoti Sibiro lietuvaičių maldaknygę "Marija gelbėki mus", kuri ateitininko buvo pergabenta į vakarų pasaulį ir kuri yra gyvas liudijimas mūsų pasirinkto jubilėjiniam kongresui šūkio — Ištikimybė Kristui, Ištikimybė Lietuvai. Kunigams, kurie to būtų reikalingi, patiekiama informacija apie ateitininkus ir šių metų jubilėjų.

LITUANISTINIS SEMESTRAS FORDHAM UNIVERSITETE veiks ir šiemet, taip pat gausiausiai remiamas Neries bendrovės savininkų dr. J. Kazicko ir dr. J. K. Valiūno.

POETAS VLADAS ŠLAITAS, iki šiol gyvenęs Anglijoje, persikelia į Reutlingeną (pietų vakarų Vokietijoje) ir dirbs EITOJE. E.

Vaclovo Biržiškos straipsnių rinkinys iš kultūros istorijos "Praeities pabiros", kurį leidžia "Karys", jau išspausdintas.

Vinco Ramono apysaką "Miglotas rytas" leidžia Lietuvių Knygos Klubas.

Dr. P. Mačiulis parašė atsiminimus iš Lietuvos diplomatijos gyvenimo. Plačiai paliečiama Liet. užsienio reik. ministerija.

Poetui Henrikui Radauskui balandžio 23 d. suėjo 50 m. Dabar jis gyvena Vašingtone ir dirba Kongreso bibliotekoje.

LEIDYKLA "RŪTA", veikianti Hamiltone, praėjusių metų pabaigoje išleido St. Būdavo apysaką iš knygnešių gyvenimo "Rūsti siena". Nepraslinkus dar nei pusei metų, išspausdino Pranio Alšėno "Maži žodžiai". Knyga yra įrišama ir tuojau pasieks platintojus.

"Mažiems žodžiams" pratartę parašė Otavos universiteto prof. dr. A. Ramūnas, o dviejų spalvų viršelį nupiešė dail. Telesforas Valius. Leidinys yra 260 pusl. Tekstas suskirstytas į šiuos poskyrius: Godos apie Tėvynės praeities ir dabarties vargus; Kilnieji idealai, Prie šeimos židinio, Maži žodžiai apie didelius dalykus; Gyvenimo pakopomis; Gimtojo kaimo idilija. Ji išleidžiama dviejuose apipavidalinimuose: De Luxe — kietais viršeliais ir geresniame popieruje ir paprasta laida — minkštais viršeliais. Ateityje "Rūta" ir kitus leidinius leis dviem apipavidalinimais.

Leidykla "Rūta", norėdama lietuviškąją knygą kuo plačiau paskleisti išeivijos lietuviškojoj visuomenėj, nutarė knygų kainą nustatyti kiek galima žemesnę. Taigi, užsisakiusiems iš leidyklos visi "Rūtos" leidiniai kainuos tik po $1. Reikia tik prisiųsti adresus, ir knygos bus pasiųstos. Atsiskaityti galima knygą gavus. Kietais viršeliais knygų kaina bus truputį didesnė, priskaitant įrišimo išlaidas.

Adresas: Rūta, Printing Co., 89 Napier St., Hamilton, Ont., Canada. — A. B.

Brazilė poetė, Rachel Fortella, inž. K. Audenio žmona, mirė nuo vėžio ligos. Ji labaidaug talkindavo Brazilijos lietuviams.

Prieškarinių autorių knygos Kaip iš rašytojų žurnalo "Pergalės", š.m. nr. 2, apžvalgos matyti, šiemet toliau bus tęsiamas Putino-Mykolaičio raštų leidimas. Išeis Žemaitės rinktinių kūrinių knyga su dail. V. Jurkūno medžio raižiniais.

Šiemet pirmą kartą išleisią ir Povilo Višinskio "Raštus". Tame tome bus grožiniai raštai, publicistika, literatūros kritika, susirašinėjimas su Šatrijos Ragana, Žemaite ir kt. Išeina ir naujas J. Mačio-Kėkšto "Raštų" leidimas.

Pasišovę po mirties pagerbti Vincą Krėvę-Mickevičių (kurį, jam gyvam esant, smerkė už jo sovietinę laikyseną), leidyklų vadovai šiemet pradeda spausdinti jo "Raštus", kurių dar šiais metais išeisią 5 tomai.

Ilgas yra numatytų išleisti verstinių knygų sąrašas. Įdomu, kad pasirodys ir tokių Vakarų autorių knygų vertimai, kurių anksčiau, sakysim, prieš dešimtmetį ar net prieš penkmetį, nė su žiburiu nebūtume aptikę sovietinių leidyklų kataloguose.

Kaip rodo Rusijos knygų leidyklos katalogai, 1960 m. numatyta lietuvių autorių knygų rusiškuose vertimuose išleisti 2,5 mil. egz. tiražu. "Goslitizdat" išleisiąs Lazdynų Pelėdos apsakymų rinkinį 75.000 tiražu. Leidykla "Sovietskij pisatel" numato išleisti K. Donelaičio rinktinius kūrinius ("Metus", pasakėčias) 25.000 tiražu. Mažesniais tiražais išleisią ir šių dienų rašytojų kūrinius.

"HEIMATSTIMME" Salzgitter - Lebenstedt išeinąs vokiečių, kilusių iš Lietuvos, mėnesinis laikraštis, š.m. pirmame numeryje paminėjo savo gyvavimo dešimtmetį. Lietuvos vokiečiai taip pat leidžia savo metinį kalendorių "Heimatgruss". Š.m. kalendoriuje yra išspausdintas A. Franzkeit V. Krėvės "Silkių" vertimas.

LENKIJOS KOMUNISTAI jaudinasi, kad lenkiškoje visuomenėje perdaug populiari esanti rašytoja Rodziewiczowna, lietuvių tarpe daugiausia žinoma dėl apysakos "Dievaitis", kurios veikalai leidžiami 30, 50, 60 tūkstančių tiražais ir greit išsibaigia. Esą, tokie rašytojai skaitančią visuomenę atitraukią nuo socialistinės linijos. Ypač jiems nepatinką jos religingumas. Rodziewiczowna 1945 m. pagal populiarumą visų lenkų rašytojų tarpe buvo trečioje vietoje. 1958 m., ji, tiesa, atsidūrė aštuntoje vietoje, bet, sakoma, dėl to, kad paskutiniaisiais metais neišėjo jos veikalų naujų laidų.

Redakcijai prisiųsta

Juozas Jakštas, Das Baltikum in der Kreuzzugsbewegung des 14 Jhs. Die Nachrichten Philipps de Mezieres ueber die baltischen Gebiete. Baltisches Forschungsinstitut, Bonn, 1959, 46 (141-184) psl. Atspaudas iš Commentaciones Balticae VI/VII, 3.

Aidai, 1960 m. balandžio mėnuo, Nr. 4 (128), 137-184 psl.

Turinys: A. Šapoka — Didžiosios XVI a. statybos Vilniuje; L. Andriekaus, J. Švabaitės eilėr.; A. Baltinis — Lietuviškos kultūros kilimas ir smukimas išeivijos gyvenimo sąlygose; P. Jurkus — Vilnelės istorija; P. Gaučys — Naujoji ispanų poezija; Iš ispanų poezijos; Knygos ir žurnalai; Menas; Mokslas; Religinis gyvenimas; Visuomeninis gyvenimas.

Laiškai lietuviams, 1960 m. gegužės mėn., Vol. XI, No. 15.

Skautų Aidas, 1960 m. Nr. 4, 20 psl.

Knights of Lithuania, No. 4, Vol. 46, 1960 m., balandis, 24 psl.

Knygų Lentyna, Nr. 2 (116), kovas - balandis 1960, 25-48 psl. Liet. išeivių 1959 m. knygų bibliografija; Lituanica 1959.

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

KAM MOKĖTI DAUGIAU?
$2.50 už valandą!
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.
WALDI'S DRIVING SCHOOL
859 College St. Tel. LE. 2-5461

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

"Jie atlieka tai gražiai ir iškilmingai"
Paprastai, gražiai . . . ceremonijos pilnos žmogaus supratimo dvasios . . . ramūs veiksmai nedrumsčia susikaupusių maldų. Per daugiau kaip šešiasdešimt metų Wm. Speers yra laimėjęs simpatijų daugelio širdyse . . . ir yra pasiruošęs mielai padiskutuoti su jumis kiekvieną laidotuvių tvarkos planą, įskaitant ir įprastinius pasiruošimus.
Wm. SPEERS FUNERAL DIRECTORS
(LAIDOTUVIŲ NAMAI)
2926 DUNDAS ST. WEST (prie Keele). RO. 7-2154

Lake Simcoe

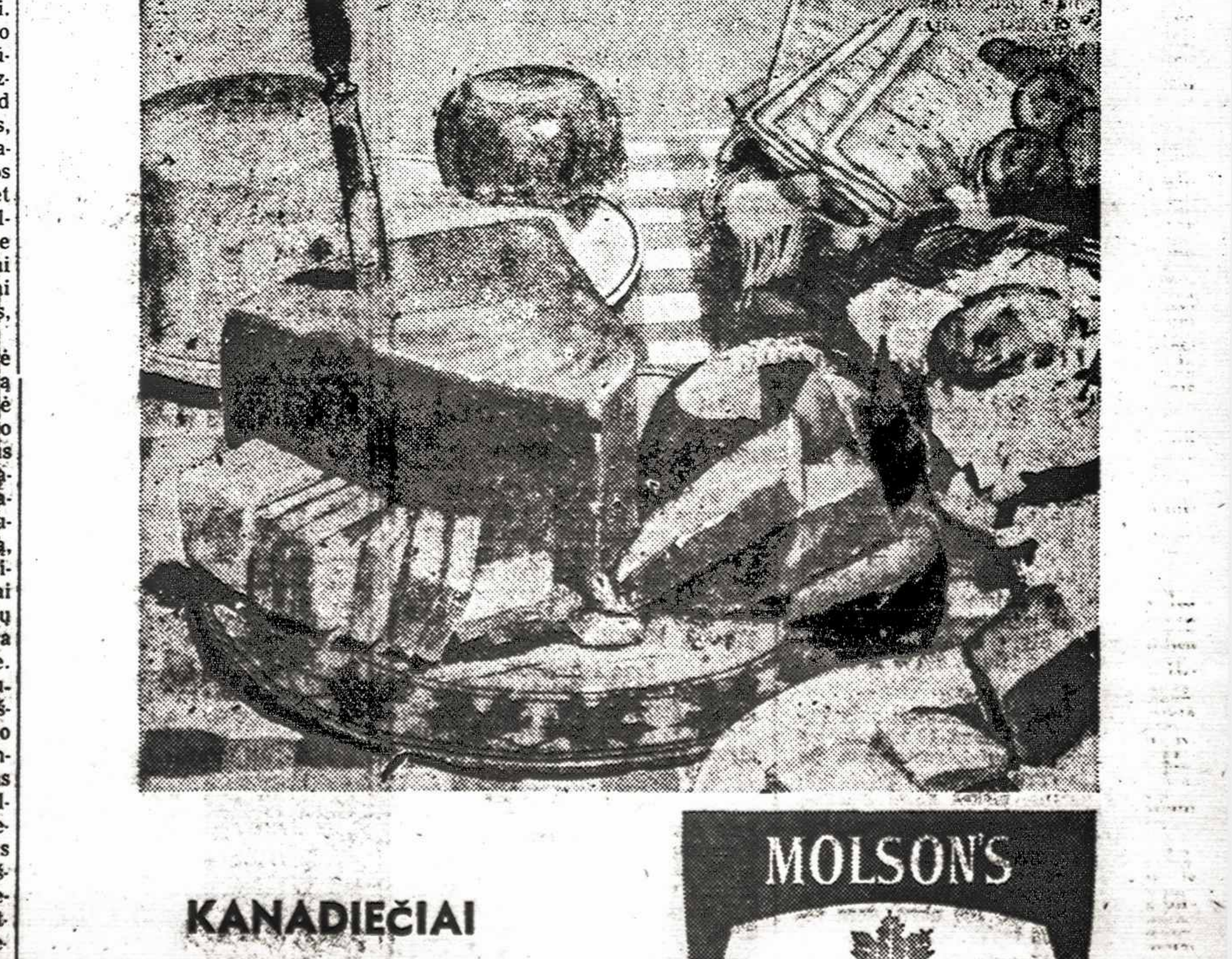

KANADIEČIAI DŽIAUGIASI PASIEKTU GERU SKONIU
MOLSON'S CANADIAN lager beer
BREWERY LIMITED

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

1199 BLOOR ST. WEST
Tel. LE. 4-8481

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biūrų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

B. SAKALAS
SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

Bungallow - Jane - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$3.00 įmokėti, atsikras, mūrinis, 5 kamb. ant vieno augšto, mod. virtuvė, 2 miegamieji, vand. alyva šildomas, geras garažas, įvažiavimas iš kiemo. Labai geram stovy. Kaina $13.900.

Annette - Runnymede
$3.000 įmokėti — $14.500
Mūrinis, atskiras, 6 švarūs kambariai, mod. virtuvė, alyva šildomas, garažas, geras įvažiavimas. Tuoj galima užimti.

Jane - Annette
1 atvira skola 10 metų
$2.800 įmokėti, šiurkščių raudonų plytų, 6 kamb., mod. virtuvė, gražus kiemas. Švarus viduje tik ateit ir gyvent! Šoninis įvažiavimas, naujas stogas. Namas 20 metų. Prašo $15.300.

Roncesvalles - Garden Ave.
1 skola balansui 10-čiai metų
$3.000 įmokėti, mūrinis, 6 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, garažas, įvažiavimas iš kiemo. Prašo $15.900.

Bloor - Clendenan
8 kamb. — 2 augštai — 2 virt.
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, garažas, platus įvažiavimas, vand. alyva šildomas, geras namas.

Jane - Bloor
1 atvira skola 10 metų
$5.00 įmokėti, kaina $18.000
Mūrinis, atskiras, 7 kamb. per du augštus, kvadratinis planas, platus įvažiavimas, ½ minutės iki Bloor, kiemas 25'9 iš 180. Tuojau galima užimti. Labai geras pirkinys. Skambinkite kol nevėlu.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
2 vonios — 2 virtuvės
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, šoninis įvažiavimas, alyva šildomas, did. kiemas, ½ minutės iki Bloor. Kaina $21.900. Idealus nuomavimui ir sau.

Bloor - Indian Rd.
8 kamb. — 2 augštai — 2 vonios
1 atvira skola — 10 metų
$4.000 įmokėti, mūrinis, atskiras. Privatus įvažiavimas, geras kiemas. Arti prie visko. Kaina $20.000.

Originalus dupleksas
Roncesvalles - Howard Park Ave.
Prašo $26.500 už šį 30 metų atskirą, šiurkščių plytų 10 kamb. namą ant 2-jų augštų. Puikiame stovyje, tiek viduje, tiek iš lauko, 2 vonios, 2 virtuvės, 2 garažai, geras įvažiavimas.

Bloor - Runnymede
2-jų butų — 10 kambarių
$7.500 įmokėti, atskiras, šiurkščių plytų, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Kaina $28.900. Arti Bloor.

T. STANULIS
Įst. tel. RO. 2-8255 iki 10 val. vak.
Namų RO. 6-0105
2336 BLOOR ST. W.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Vytiečiai X-tosiose žaidynėse dalyvavo moterų krepšinio, vyrų tinklinio ir vyrų, moterų ir mergaičių stalo teniso varžybose. Kaip ir visuomet, sekmingiausi buvo stalo tenisininkai, kurie laimėjo visas pirmas vietas, išskyrus jaunių vienetą, kuriame vytiečiai nedalyvavo. Komandinėse vyrų gr. varžybose po atkaklios kovos nugalėję Clevelando Žaibą 5:4, finale nesunkiai įveikė visuomet didelį pasipriešinimą rodantį, Hamiltono Kovą 5:1. Komandoje žaidė: Gvildys 3,2; Nešukaitis 2, 2; Rautinš 1. Moterų gr. varžybose vytietės Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė įveikė sausai vienintelį varžovą Toronto Aušrą 3:0. Individualinėse vyrų gr. varžybose Gvildys vėl pasiėmė tradicinę pirmąją vietą, finale įveikęs niujorkietį Meilų 21:13; 21:12; 21:11. Kiti vytiečiai čia irgi pasiekė reikšmingų laimėjimų. Nešukaitis įveikė Hamiltono Kovo Brazlauską 2:0, toliau ta pačia pasekme pralaimėjo Gvildžiui. Vaičekauskas įveikęs Čikagos Šoliūną 2:1, pralaimėjo Grybauskui 2:0. Rautinš pirmame susitikime pralaimėjo Grybauskui 2:0. Moterų gr. vienete Kasperavičiūtė įveikusi Clevelando Vadopalienę, aušrietes Šimkienę ir Augytę, vėl tapo stalo teniso meistere. Šioje gr. dar dalyvavo dvi jaunosios st. tenisininkės, Jonynaitė ir Sabaliauskaitė, tačiau jos pralaimėjo pirmuose susitikimuose. Vyrų dvejeto nugalėtojas tapo Gvildys-Vaičekauskas finale įveikę Hamiltono porą Brazlauską ir Navicką 3:0. Moterų dvejtto finale Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė įveikė clevelandietes Juodytę ir Vadopalienę 2:1. Mišraus dvejeto varžybose dalyvavo trys vytiečių poros. Pirmą vietą laimėjo Nešukaitis - Kasperavičiūtė, finale įveikę Nasvytį - Vadopalienę 2:1. Naujieji meisteriai pakeliui į finalą nugalėjo Gvildį - Šabaliasukaitę, o Vaičekauskas - Jonynaitė pralaimėjo antriesiems finalistams 2:1. Bet gražiausiai pasirodė jauniausios tenisininkės — dalyvaudamos pirmą kartą varžybose, laimėjo dvi reikšmingas vietas mergaičių grupėje. Dvylikametė Sabaliauskaitė, įveikusi Žaibo Juodytė 2:0 ir praėjusių žaidynių nugalėtoją Aušros Šimkienę 21:9 ir 21:10, finale permainingoj kovoj įveikė aušrietę Augytę 2:1. Jonynaitė, įveikusi Žaibo Besperaitytę 2:1 ir Karosaitę 2:0, pusfinaly pralaimėjo Augytei 2:0. Jai atiteko 3-ji vieta. Šios jaunosios tenisininkės yra pakeliui į didelius laimėjimus, tai vis išdava sistematingo darbo ir gerų trenerių. Gi suaugusių grupės laimėjimai, nors daugelis iš jų remiasi Gvildžiu ir Kasperavičiūte, yra pasiekti skaičiumi pajėgių tenisininkų, kurių dažnai trūksta kitiems klubams.

Nors stalo tenisas buvo gausus laimėjimais, tačiau mieliausia buvo moterų krepšinio pergalė. Vyčio krepšininkės, įveikusios pusiau sutrumpintose rungtynėse Niujorką 26:13 ir finale Toronto Aušrą 31:28, susigrąžino prarastą meisterystę. Finalinės rungtynės buvo įtemptos, jautėsi nuovargis bei nervuotumas ir abi komandos nežaidė savo įprastų rungtynių. Vytietėms sekėsi geriau, jos beveik visas rungtynes pirmavo ir tik rungtynių pabaigoj atsileidusios prarado bereikalingai kelis taškus. Naujojo meisterio komandoje žaidė: Barauskaitė, Anskytė, E. Žėkaitė, Dargytė 4, Kasperavičiūtė 3, O. Žėkaitė 10, Balsienė 14, Supronaitė.

Vyrų tinklinyje, nors ypatingo laimėjimo nepasiekta, tačiau žaidimu vytiečiai mažai kuo skyrėsi nuo savo priešininkų. Pirmose rungtyėnse pralaimėta Žaibui 2:0 (15:10; 15:11) ir praėjusių metų nugalėtojui Dainavai 2:1. Vytiečiams atiteko 4-ta vieta. Komandoje žaidė: Balnis, Balsys, Baliūnas, Budreckas, Supronas, Žukas.

Be tiesioginių pergalių varžybose vytiečiams dar atiteko keli reikšmingi laimėjimai. Elenutei Sabaliasukaitei, kaip iškiliausiai žaidynių dalyvei mergaičių klasėje, buvo įteikta dovana, kurią paskyrė žurnalas "Sportas".

Tarpklubinėse varžybose Vytis tapo dvigubu I-jo rato nugalėtoju surinkęs daugiausiai taškų suaugusių grupėje — 151 ir abiejose grupėse kartu — 172. Artimiausias varžovas čia yra Clevelando Žaibas, surinkęs 92 taškus suaugusių grupėje ir 165 taškus bendrai. Taškai nėra oficialūs ir dar gali pasikeisti, nes nėra žinomos trečios ir ketvirtos vietos, tačiau laimėjimų atrodo nepersvers.

Po šių pergalių I-jo rato žaidynėse Vytis dar kartą įrodė esąs pajėgiausias lietuvių sportinis vienetas Š. Amerikoje ir reikia tikėtis, kad Vyčio futbolininkai, lengvatlečiai ir lauko tenisininkai šį pirmavimą išves iki galutinio laimėjimo II-jo rato žaidynėse.

LENGV. ATLETIKOS treniruotės lauke pradedamos šią savaitę antradieniais ir ketvirtadieniais 7 v. v. Rennie Parke. Salės rungtynėse praėjusį šeštadienį pasiektos sekančios pasekmės: šuolis į augštį mergaitėms C — Jonynaitė 4-2; Bilkštytė 3-6; mergaitėms B — Supronaitė 4-2; Žolpytė ir Renkauskaitė 3-4; mergaitėms B — Jankutė ir Lorencaitė po 3-8. Šuolis į tolį iš vietos: Jonynaitė 6-2 ir Bilkštytė 5-7; Supronaitė 6-0 ir Žolpytė 5-8; Lorencaitė 6-7 ir Jankutė 5-11. Trišuolis: Jonynaitė 23-9 ir Bilkštytė 20-9; Supronaitė 23-0 ir Renkauskaitė 21-2; Lorencaitė 231- Jankutė 21-5.

KREPŠINIO draugiškose rungtynėse vytietės nugalėjo latves 56:25. Žaidė: Anskytė 2, Rutkauskaitė 4, Barauskaitė, Dargytė, Kasperavičiūt 4, E. Žėkaitė 1, O. Žėkaitė 18, Balsienė 27.

A. S.

RODNEY, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimą - koncertą apylinkės valdyba suruošė gegužės 1 d. Valdybos pirm. J. Statkevičiui atidarius minėjimą, sekė gerb. kun. dr. Gutausko labai įdomi paskaita. Meninėj daly solistė J. Liustikaitė, akompanuojant muz. St. Gailevičiui, išpildė Tallat-Kelpšos Rūpinosi motinėlė, Šimkaus Lopšinė, Kačanausko Kad aš našlaitėlė ir Budriūno Šauksmas. Rodney, Wes Lorne apylinkės šeštadieninės mokyklos mokiniai, Motinos dienos ir mokslo metų užbaigimo proga, vadovaujami mokyt. V. Ignaičio ir jo padėjėjos P. Mockienės, gražiai pasirodė su deklamacijom, sava kūryba, gimnastika ir kt. Visiems mokyklą lankantiems vaikams už jų stropumą ir pasiryžimą mokytis savo tėvų kalbos, apyl. v-ba įteikė po tautinę lietuvių vėliavėlę, kuri primins jiems, kad yra lietuviai, lietuviais turi ir likti.

Abiems mokytojams, įdėjusiems tiek daug darbo vaikučių mokymui, buvo įteikta po dovanėlę.

Antroje dalyje solistė J. Liustikaitė, akomp. muz. St. Gailevičiui, padainavo Šimkauas Kur bakužė samanota, Bertulio Baltija ir Oi greičiau, greičiau. Trečioje dalyje publikai patikusi solistė padainavo: Tallat-Kelpšos Daina apie sesytę, Mozart Barki, barki, Tallat-Kelpšos Mano sieloj šiandien šventė. Iš pasaulinių kūrinių solistė padainavo Verdi operos La Traviata ariją Sudiev jums ir Puccini operos Madam Butterfly ariją. Sužavėta publika ilgu plojimu prašė pakartoti. Ką solistė ir padarė. Pabaigoje solistė buvo apdovanota gėlėm. Minėjimas - koncertas baigtas Tautos himnu ir bendromis vaišėmis. Tai buvo pirmas toks didesnis minėjimas-koncertas, tokioj mažoj lietuvių kolonijoj, kuris pasiliks atmintyje ilgam laikui, ir į kurį atsilankė svečių net iš Mt. Bridges, London, Tillsonburg, Delhi ir Simcoe.

J. Statkus

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS
527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Quebec Ave. - Bloor
$2.000 įmokėti, tiktai už tą 6 kamb. atk. mūrinį namą. Vand. alyvos šildymas, didžiulis kiemas, garažas. 10 metų skola.

Baby Point rajone
$2.000 - 3.000 įmokėti, visai naujas puikus modernus 6 kamb. mūrinis namas, kvadratinis planas, pusiau baigtas kambarys rūsyje, įvažiavimas, 25 metų NHA skola, šeimininkas iškeliamas į Montrealį.

Kenedy Ave. - Bloor
$3.500 įmokėti, už 9 kamb. per du augštus atsk. mūr. namą, 2 vonios, vand. alyvos šildymas, labai arti Bloor, ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, pilna kaina $17.900, skubus pardavimas.

Indian Rd. - Roncesvalles
$4.000 įmokėti ar mažiau, 9 kambarių mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 modernios virtuvės, atviras ilgas morgičius, garažas, 4 kambariai ir vonia pirmame augšte.

Indian Rd. - Bloor
$4.000 įmokėti, šiurkščių plytų, 6 kamb. atsk. namas, vand. alyvos šildymas, mod. virtuvė, garažas, recreation kamb. rūsyje, arti Bloor.

Windermere Ave. - Swansea
$4.500 įmokėti, 5 kamb., šiurkščių plytų bangalovas, vand. alyvos šildymas, garažas, gražus didelis kiemas. Prašoma kaina $16.900.

Baby Point - Jane
$5.000 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, puikus atskiras mūr. namas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų atviras morgičius.

Beresford Ave. - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūr. namas, 2 virt., alyvos šildymas. Garažas su plačiu įvažiavimu. Prašoma kaina $18.900.

Havelock - Bloor
$6.000 įmokėti, atsk. mūr. 10 kamb. namas, vand. alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, 5 kamb. I-me augšte, gražus didžiulis kiemas, recreation kamb. rūsyje, namas be skolų.

Quebec - Bloor
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atsk. šiurkščių plytų namas, kvadratinis planas, vandens šildymas, modernus viduje, išklotas kilimais, garažas. Kaina tik $17.900, 1 morgičius balansui.

Rusholme Rd.
$6.000 įmokėti, atsk., 12 kamb. mūr. namas, vand. šild., 2 vonios, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus nuomavimui. Šeimininkas išvyksta.

Westminster - Roncesvalles
$6.000 įmokėti, 9 kamb., atsk. mūr. namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 3 virtuvės, garažas su plačiu įvažiavimu. Žema kaina, turi būti parduotas.

High Park - Bloor
$7.000 įmokėti, 6 kamb. puikus atskiras mūr. namas, modernus viduje, vand. alyvos šildymas, garažas, arti Bloor.

Runnymede - Bloor
$7.200 įmokėti, šiurkščių plytų 7 k., atskiras mūrinis namas. vand. alyvos šildymas, graži didžiulė mod. virtuvė, didžiulis kiemas su dvigubu garažu, labai platus įvažiavimas.

Oakmount Rd. - Bloor
$8.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras didžiulis mūrinis namas, vandens alyva šildymas, 2 vonios, 3 virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus kiemas, greitas užėmimas.

Jane - Bloor
$8.000 įmokėti, 7 kamb., šiurkščių plytų, atsk. namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, garažas. Arti visko. Šeimininkas išvyksta į JAV.

Sunnyside - Roncesvalles
$8.500 įmokėti, 11 kamb. atsk., mūr. namas-dupleksas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų. Puikus nuomavimui.

Jane - Annette
$10.000 įmokėti, 14 kamb., 3 metų senumo, atsk. mūr. tripleksas. Puiki vieta, viskas išnuomota, turi būti parduotas. Arti visko.

Bloor - High Park
$8.000 įmokėti, 1 metų senumo, 14 kamb. atsk. mūr. tripleksas, vand. alyvos šildymas, modernus, 3 garažai, gauna $365 mėn. nuomos.

Gladstone - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kamb., puikus atskiras mūr. namas, 2 vonios, 3 mod. virtuvės, vand. alyvos šildymas, gražus didelis kiemas, 4 kamb. pirmame augšte.

Indian Rd. - Bloor
$12.000 įmokėti, 11 kamb. atsk., namas, 3 vonios, 3 mod. virtuvės, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, puiki vieta nuomavimui.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

WELLAND, Ont.

NIAGAROS PUSIASALIO PARAPIJOS ŠVENTĖ. Pavasaris atneša gamtai atgimimą. Gamta prašyte prašo žmogaus gėrėtis ja, išeiti į ją. Žmogus paklauso pasipuošusios gamtos, eina į jos kviečiamą puotą ir gėrisi ja. Tokiuo gražiu laiku, puikioje St. Stephens salėje Niagaros pusiasalio parapija ruošia savo metinę šventę. Ji įvyks gegužės 21 d., 4 val. p.p.

Čia atvykęs galėsi pasigrožėti gamta, nes aplink salę miške yra stalai ir suolai, kur gamtos prieglobstyje bus ir malonūs pokalbiai. Be to, svarbiausias dalykos, kad parengimo meninę dalį išpildo Toronto Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas sol. Vaclovo Verikaičio, kuris ir pats duos koncertą.

Chorą sol. V. Verikaitis yra pastatęs dainos meno atžvilgiu gana augštai ir minimai šventei puikiai paruošęs, nes tai bus antras jų išvykimas — pirmas buvo į Rochesterį.

Praeitą sekmadienį teko būti Buffalo lietuvių klubo suruoštame parengime Niagara Falls, N.Y., kur solistas V. Verikaitis davė, kaip jis pats sakė, ne oficialų, bet privatų koncertą. Trumpai pasakius ir neperdėjus — dalykas buvo labai puikus.

Parapijos parengime, solisto V. Verikaičio ir jo vadovaujamo choro puikiai sudainuotos dainos, pažers deimančiukų ant mūsų duobėto gyvenimo kelio. Jie mus pakels augščiau pilkųjų dulkių ir keletą valandėlių galėsime paskraidyti savo dvasios sparnais.

Taip pat bus puikus bufetas, graži muzika ir t.t.

Kiekvienas atvykęs taip pat padarys ir gerą darbą — parems parapiją. O šiam reikalui, atrodo, neturėtų būti gaila kelių maloniai praleistų valandėlių ir keletos centų.

Tai neužmirškime, gegužės 21 d. visi į Wellandą.

Šventei Ruošti Komitetas.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS
Wellande buvo suruoštas gegužės 1 d. ir praėjo labaidarniai ir gražiai. Žmonių atsilankė nemažai.

Bendruomenės valdyba nuoširdžiai dėkoja: Tėvui Barnabui Mikalauskui, OFM, už taip gražų dienai pritaikintą pamokslą ir atlaikytas pamaldas. B. Simonaitienei už taip puikių ir jaudinančių minčių paskaitą, kurios metu ne vieno skruostais nuriedėjo ašara. E. Bersėnienei už suorganizavimą jos vadovaujamos šeštadieninės mokyklos vaikučių, kurie taip gražiai atliko meninę dalį. Medžiotojų ir meškeriotojų klubui "Lituanica" už paaukotas tris gėlių puokštes Bendruomenės valdybai, kurias ji įteikė į prezidiumą pakviestoms motinoms, kurios reprezentavo mūsų mamytes.

Apyl. v-ba.

SUDBURY, Ont.

CANADIAN FRIENDSHIP PARENGIME, kur meninę dalį ir vaišes paruošė pabaltiečiai, lietuviai pirmavo ir scenoje ir vaišių paruošime. Labai didelis nuopelnas tenka apyl. v-bos pirm. J. Labuckienei, kuri viską puikiai suorganizavo ir pati vadovavo tam visam pabaltiečių parengimui. Lietuvių meninę dalį išpildė daugiausiai Tumo-Vaižganto šeštadieninės mokyklos mokiniai. Petras Semežys su savo mokinėmis V. ir D. Jasiūnaitėmis puikiai paskambino kanklėmis net aštuonias lietuviškas daineles. M. Venskevičienės vadovaujama šeštadieninės mokyklos tautinių šokių grupė pašoko Kalvelį ir Kepurinę. Šokių grupę sudaro: E. Baltutis, E. Glizickas, I. Glizickaitė, G. Jakubonis, D. Jasiūnaitė, D. Kusinskytė, J. Lukšytė, L. Perminaitė, Algis, Kęstutis ir Danguolė Remeikiai, E. Skvereckaitė, I. Stankevičiūtė ir St. Venskevičius. Algis Kusinskis meistriškai išpildė porą numerių akordeonu. Visi buvo labai sužavėti ir lietuvių menine dalimi ir lietuvių šeimininkių gražiai ir skaniai paruoštais užkandžiais. Meniškai paruoštus dirbtinius grybus ir narstytinius Canadian Friensihp komiteto nariai net nešėsi į namus kitiems parodyti. Sekančią dieną ir jaunuosius artistus ir šaunias šeimininkes buvo galima pamatyti per CKSO televiziją. Vietinis dienraštis taip pat labai šiltai atsiliepė apie šį pavykusį parengimą. Pirmininkei J. Labuckienei prie vaišių stalo talkininkavo tautiniais drabužiais pasipuošusios A. tutienė, B. Jakubonienė, E. Šviežikienė ir Z. Zakarevičienė.

Sudburiškis.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST — TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Gazo stotis su restoranais
$20.000 įmok. Prie plento tarp Newmarket ir Keswicko. Gazo parduoda virš 120.000 gal., garažas su visais moderniais įrankiais; 2 kavos barai (savaitinės pajamos virš $1.100), moderniai įrengta. 4 kamb. butas; rauplėtų plytų namas, 4 sklypai. $35.000 morgičių iš 6¼% ir 15 m.

Hotelis
$12.000 įmokėti, parduoda apie 14 - 17.000 galionų alaus, 17 nakvynėms kambarių, 2 butai, restoranas, po 90 vietų vyrų ir moterų salės, mūrinis namas, viskas gerai įrengta, prie 11 plento, mažam miestely, kurortinė apylinkė. Sklypas 200 iš 400 pėdų. Kaina $65.000.

Farmos prie Wasagos
$3.000 įmokėti, 100 akrų, gera žemė ir geros trobos, prie 26 plento.

Kirpykla
Prie Bloor ir Dufferin vyrų - moterų kirpykla su visais įrengimais. Kaina $1.450, nuoma $55 į mėn.

Pelningas motelis Toronte
Nepaprastai liuksusinis 30 vienetų motelis: restoranas, biuras ir gyv. apartamentas atskirai; gryno pelno į metus virš $25.000, nežiūrint kad samdyti administratoriai. Kaina apie $220.000; įmokėti apie $75.000. Morgičių nėra.

Jane - Annette
$2.700 įmokėti, dviejų augštų, 6 kamb., atskiras, gerų plytų namas, didelė moderni virtuvė, vandeniu alyva apšildymas, garažas. Kaina $17.000.

Sklypai vasarvietei
Prie Simcoe ežero, 40 mylių nuo Toronto; 100 pėdų fronto prie pat ežero sklypai; lietuviams praktiškiausia vasarvietė. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Kainos pradedant $800.

Bloor - Jane
$3.000 įmokėti, 6 kamb., 2 augštai, atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, garažas. Kaina $17.200.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Ken WILES

REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173
Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

College - Rusholm Rd.
$3.000 įmok., 10 kamb. mūr. atsk., kvadratinis planas, 2 mod. virt., vand. alyva šild., 4 kamb. ant pirmo augšto, liet. mėgiamas rajonas, prašo $17.700, ir 10-čiai metų išmokėjimas. Vertas dėmesio!

Parkdale
$3.500 įmok., 10 kamb. mūr. atsk., did. gražūs kamb., geras išplan., 3 mod. virt., arti kraut. ir susisiek., puikus išnuomavimui, 3 garažai, morgičius 6%, sav. išvyksta į JAV.

Bloor - Dundas
$4.000 įmok., 8 kamb. per du augšt., mūr. atsk., 2 mod. virt., vonia ant pirmo augšto, did. kiemas, privatus įvaž., 10-čiai metų išmokėjimas.

Roncesvalles - Marion
$5.000 įmok., 10 kamb. dupleksas, geras mūras, did. kamb., labai švarus, 2 mod. virt., 2 vonios, naujas šild. alyva. Did. sklypas, arti krautuv., susisiek. ir mokyklos.

Bloor - Jane
$5-6.000 įmok., 8 ir 6 kamb namai, rupių pl., mod. statybos, geras išplanavimas, ideali vieta, arti kraut. ir Bloor-Annette susisiek., priv. įvaž., garažai. Kas nori gero namo, tai tikrai džiaugsis vieną iš jų pirkęs.

Mimico
$5.000 įmok., 3 mt. senumo, 6 k., mūr. mod. bungalovas, did. gražūs kamb., įrengtas rūsys, 5½% morgičius, priv. įvaž., dvig. garažas.

Glenlake - Windermere
$6.000 įmok., 7 kamb. per 2 augšt., mūr., atsk., mod. virt., alyva vand. šild., geras išplanavimas, dviejų šeimų namas, platus įvaž., garažas.

Bloor - Durie St.
$6.000 įmok., 8 kamb. per 2 augšt., kvadrat. planas, geras mūras, atskiras, 2 mod. virt., šoninis įvaž. Skubus pard. savininkas pirko kitą namą. Prašo tik $19.700.

Bloor - Indian Grove
$11.000 įmokėti, 17 kamb., naujas, mod. statybos orig. tripleksas, did. mod. įrengti kamb., vand. alyva šild., nepaprastai gražus iš lauko ir vidaus. Puiki investacija — garantuotos pajamos.

Oakwood - Eglinton
$14.000 įmok., 20 kamb. apartamentas, rupių pl. ir spalvotų akmenų statyba, visais atžvilgiais gražus pastatas. Ideali vieta nuomavimui, augštos pajamos, mod. įrengtas ir išdekoruotas. Prašo $42.000. Namas tik 2mt. senumo. Pasiteiraukit?

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos ir Stayner

apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2 Collingwood.
GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Lietuviai agentai vieninkimės!

Extra Realty Ltd.

Realtors
Tel. LE. 4-9211
B. SERGAUTIS, F.R.I.
prezidentas
Real Estate patarnavimas: namai, žemė, biznis, morgičiai, draudimas, investacijos.

EXTRA REALTORS LTD.

Jei Tamsta norite parduoti - pirkti kokį nors nekilnojamą turtą — paskolų sutvarkymą, prašau neatidėliojant kreiptis, nes čia Tamsta gausite tą, ką Tamsta norite. Skubus ir sąžiningas patarnavimas.

Swansea
$3.000 įmokėti, 7 kamb., atskiras, alyva vandeniu apšildomas, garažas. Kaina $18.000.

Bathurst - St. Clair
$5.000 įmokėti, 8 kambarių, 2 augštu, atskiras, mūro, vand. alyva apšildomas. Garažas.

Bloor - Jane
$15.000 įmokėti, 9 kamb., liuksusinis, 2 augštų namas gydytojams. Namas be skolų.

Bloor - Kennedy
$4.000 įmokėti, 7 kamb., 2 augštų, mūro atskiras, alyva vand. apšildomas, kambariai dideli, naujai atremontuotas, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas.

Avenue - Laurence
$3.000 įmokėti, 5 kambarių, mūroč 9 metų senumo bangaliukas, prie labai gero susisiekimo. Labai geros pirkimo sąlygos. Kaina $14.000. Prašau paskubėti.

J. KUDABA
989 Bloor St. W. Įst. tel. LE. 4-9211. Namų tel. RU. 3-2105.

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telef. LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybams.
JŪSŲ PATARNAVIMUI SKAMBINTI:
J. GUDAS – namų tel. RO. 6-8096

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyvė "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

CONSUMERS' GAS CO.
Autorizuotas Dyleris
KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. Visų rūšių remonto darbai.
Rose Heating – Tinsmith Co.
KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

Suvažiavimas

(Atkelta iš 5 psl.)

taikoj mokytojų, tėvų bei visuomenės veikėjų vaišės Aušros Vartų parapijos salėje, kurias suruošė Kultūros Fondo įgaliotinė p. Rimkevičienė padedant tėvų komitetui.

Gegužės 1 d., sekmadienį, 9 val. NP seselių namuose įvyko užbaigiamasis posėdis. Paskaitą skaitė Vyt. Jonynas "Ar toli lietuviškos mokyklos kryžkelė?" Prelegentas gražia elegantiška kalba perbėgo tragišką lietuviškos mokyklos būklę. Iš vienos pusės dar dalis idealistų nori apginti amžiais lietuvių tautos puoselėtas vertybes, iš antros pusės daugelio opurtunistinė dvasia, tėvų apatija ir neryžtingumas kovoti dėl savo vaiko lietuviškumo atvedė mūsų šeštadieninę mokyklą krizėn. Vaikai šešt. mokykloje neranda žaismingumo — fun— ir bodisi ten einama programa arba visai nelanko mokyklos. Daugelis tėvų jau nemato prasmės vaikus mokyti gimtosios kalbos, nes iš to nėra konkrečios naudos. Lietuviškai mokyklai pagalbon turėtų ateiti lietuviška knyga ir liet. laikraščiai. Vieno šeštadienio išmokyti lietuvių kalbos nepakanka, tam reikia surasti laiko kiekvieną dieną ir visomis progomis. Būtina naudotis ir verstine literatūra, kurios galima gauti iš savo giminių iš gimtojo krašto. Siūlė: piršti jaunimui lietuvišką literatūrą, bandant įspėti, kas jam labiausiai patinka; organizuoti mokinių knygynus ir nurodyti, kaip reikia metodingai skaityti; sudaryti skaitytinų knygų sąrašą.

Tėvai turėtų organizuoti tautodailės parodėles. Tai būtų tautiškumo ugdymas skirtingu būdu nuo minėjimų. Duoti varžybų būdu išspręsti tam tikrus uždavinius. Pasirūpinti parodomų priemonių, paveikslų, albumų, lietuviškų plokštelių, kalbos pavyzdžių. Atsivesti į parengimus ir visai dar mažus vaikus. Reikia ieškoti naujų talkininkų ir naujų būdų prieiti prie lietuviško vaiko. Čia galėtų daug patalkinti jaunimo organizacijos.

Paskaita sukėlė daug gyvų diskusijų. Posėdis buvo baigtas Tautos himnu, o suvažiavimas pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioje.

Po pamaldų dar pasimatę su pažįstamais ir pavaišinti montrealiečių ponių skaniais pietumis torontiečiai grįžo pilni įspūdžių ir geriausiomis nuotaikomis namo. I. M.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Elektros - Electronic
Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

GIRTI AR PEIKTI?

(Atkelta iš 2 psl.)

aliui ("TŽ" Nr. 12) matyti, kad buv. Kr. Valdybos vidaus reikalai nebuvo tinkamai ir rūpestingai sutvarkyti. Jei pinigai buvo laikomi "Paramos" kooperatyve Toronte, o iždininkas su kasos knygomis Hamiltone, tai kokia galėjo būti tvarka ir atsiskaitymas?

Paskutinis Kr. Tarybos posėdis Montrealyje įvyko pr. m. lapkričio 28 ir 29 d. Tada buvo išrinkta naujoji valdyba iš montrealiečių. Nors jau praėjo beveik keturi mėnesiai, bet iki šiol dar nebuvo perduota naujai valdybai nei kasa nei kitas "turtelis". Buv. Kr. Valdyba iš anksto žinojo (buvo sutarta), kad naujoji valdyba bus Montrealyje ir jai reikės perduoti kasą ir kitą turtą, tai, atrodo, labai lengva buvo važiuojant į suvažiavimą kartu nusivežti ir perduodamą turtą. Argi verta paskiau važiuoti iš Montrealio dviems žmonėms į Torontą ir Hamiltoną ir daryti dideles išlaidas, kad perimti kasą ir knygas? Buvęs pirmininkas mano, kad bylų perdavimas "kaip nors" nėra priimtina forma. Gal būt tai tiesa, bet reikia neužmiršti, kad mūsų Bendruomenė nėra bendrovė ar valdiška įstaiga ir kad ji gyvuoja tik iš tautiečių sudėtų aukų. Perdavus kasą laiku ir vietoje — nebūtų jokių nesklandumų ir kaltinimų vienų kitiems.

Šia proga galima priminti kitą atsitikimą, dėl kurio buvo sutrukdytas kitos lietuvių kolonijos darbas. 1957 m. naujai įsisteigusios Calgary apylinkės valdyba sumanė parodyti kanadiečiams, kas yra lietuviai ir ko jie verti. Ji kreipėsi į Krašto Valdybą, prašydama padėti jai suruošti Calgary lietuvių parodą, prisiunčiant eksponatų. Krašto Valdyba atsakė: ruoškite — prisiųsime. Valdybos pirm. ir nariai skambino, ieškojo ir jau buvo gavę eksponatus (paveikslai, rankdarbiai), bet kai atėjo paskutinė diena juos išsiųsti, tai atsitiko taip, kad vienas nepranešė apie tai kitam, o trečias neatėjo jų paimti ir taip eksponatai paliko neišsiųsti ir parodai skirta diena... praėjo calgariečių nusivylime. Po to vieni kitus kaltino, aiškinosi ir apgailestavo.

Nors buv. Kr. Valdyba daug posėdžiavo ir svarstė įvairius reikalus kartu su Kultūros Fondu ir su Amerikos LB, bet tas posėdžiavimas nepaliko Kanados Lietuvių Bendruomenei jokių gilesnių pėdsakų ir realaus darbo vaisių. Galima būtų paminėti tik vieną svarbesnį buv. Kr. Valdybos darbą tai paruošimas Pasaulio Liet. Bendruomenės statuto projekto, kuris seimo buvo priimtas ir dėlto statuto autoriai pateko į Pasaulio Liet. B-nės Valdybą.

Atrodo, būtų teisingiausia apie buv. Kr. Valdybos veiklą spręsti iš paties pirm. V. Meilaus rezignacijos "gal pavargom į galą, gal neatlikom viso to ką turėjom atlikti. Kasmet bandėm atsistatydinti, bet vis nepavykdavo..." ("NL" 9. XII. 59). P. Lelis.

Tautų miestas pagerbė Lietuvą

Montevido priemiestis Villa del Cerro, kuriame gyvena apie 80.000 žmonių, jų tarpe ir dauguma Urugvajaus lietuvių, minėjo savo 125 metų įkūrimo sukaktį. Anksčiau jis vadinosi Cosmopolis, kadangi dauguma jo gyventojų sudarė įvairių tautų imigrantai. Beveik visų pasaulio valstybių vardais nužymėtos šio priemiesčio gatvės. Lituania gatvė randasi savivaldybės pigiųjų butų rajone, vadinamoj Kasaboj, gana aukštai ant kalvos, iš kur atsidaro puikus vaizdas į tolumas. Gatvė švari, su darželiais ir vilų stiliaus namukais.

Villa del Cerro sukakties įspūdingesniam paminėjimui to priemiesčio Comision de Fomento Edilicio y Social buvo sudariusi programą toms valstybėms pagerbti, kurių vardu Cerroje pavadintos gatvės. Lietuvai pagerbti buvo paskirta vasario 6 d.

Pasitaikius gražiam orui tą šeštadienio pavakarę į gatvę Lituania susirinko didžiulis būrys lietuvių ir Lietuvos draugų urugvajiečių. Iškilmingai su gėlėmis buvo sutiktas Lietuvos ministeris dr. K. Graužinis su ponia ir pasiuntinybės personalas. Urugvajiečiai vaikai nešė gėlėmis apibertas Lietuvos ir Urugvajaus vėliavas, paskui kurias sekė augštieji svečiai, komisijos nariai ir šimtai šventiškai nusiteikusių žiūrovų, per garsakalbius grojant Lietuvos savanorių maršą.

Prie aikštelės buvo sugroti Lietuvos ir Urugvajaus himnai ir min .dr. K. Graužinis pasakė ispaniškai momentui pritaikintą žodį. Rengėjų komisijos vardu ilgesnę kalbą pasakė jos sekretorė Juaną Aiscorbe, primindama Lietuvos istoriją ir lietuviškosios kultūros pobūdį. Čia pat lietuvių choras, Vyt. Doreliui diriguojant, darniai padainavo keletą lietuviškų dainų. Gausiai prisirinkę apylinkės vaikai buvo Lietuvos ministerio apdovanoti saldainiais, o komisijos nariai pakviesti į Liet. Kultūros Draugiją paviešėti.

Lietuvos pagerbimo aktas buvo pagarsintas per radiją ir nuotraukomis dienraščiuose. (E)

Vak. ir Rytų Vokietijos pajėgos

Vakarų Vokietijos socialdemokratų karinis ekspertas H. Schmidt pareiškė, kad Rytų Vokietijoje esančios karinės pajėgos esą dvigubai didesnės už esančias Vak. Vokietijoje. Dėl to Rytų Vokietijoje skelbiamas pavojus, kad vieną gražią dieną Vak. Vokietija galinti pradėti žaibinį karą, esąs nesąmonė.

Jis nurodo tokiuos duomenis:

1. Rytų Vokietijos apginklavimas buvęs pradėtas žymiai anksčiau, kaip Vak. Vokietijos.
2. R. Vokietijoj dabar esą 22 motoriz. bei šarvuočių sovietų divizijos, kai Vak. Vokietijoje tesą pusseptintos amerikiečių ir britų divizijos.
3. Vak. Vokietijos karinės pajėgos dar negavę iš NATO atominių bombų. Dėl to jos dar ir negalėtų pradėti puolamąjį karą.
4. Vak. Vokietijos kariuomenė, esą džiaugtųsi, jei pajėgtų rytų puolimą atmušti. Apskritai, dabar karo pavojaus jokio nesą.

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių
Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

. . ŠYPSENOS . . .

MOTERYS APIE MOTERIS

Susitinka dvi buvusios mokslo draugės.

— O, kaip malonu! Tai tu, Teofile! Nesimatėm jau 15 metų. Jei ne ta tavo skrybėlė, būčiau tavęs nei nepažinus...

••

— Atėjau čia tiesiai iš grožio saliono, — viena sako draugei.

— Tai ar buvo uždarytas?...

••

— Žmonės tave apkalba, o aš vis ginu. Sakau, gal kada ir gyvenai linksmai, viliojai vyrus iš kairės ir iš dešinės, bet dabar, užtikrinu, yra padoriausia asmenybė... O kas gali geriau žinoti, kaip jos geriausia draugė!...

••

— O, kokia graži tavo suknelė, — viena ponia sako draugei iškilmingame baliuje. — Kasmet ji man vis labiau ir labiau patinka...

Toji mandagiai padėkoja už komplimentą, o paskiau, tarp pirštų laikydama gabalą draugės aprėdų medžiagos, su tikra nuostabos išraiška sušunka:

— Kokia puiki medžiaga... Tikrai, tu turėtum iš jos pasisiūti suknelę...

Ir vėl pradeda...

Vakare susibaręs su žmona, kitą rytą vyras dėl šventos ramybės nusprendė atsiprašyti:

— Žinai, brangioji, apsigalvojęs aš matau, kad tu vakar buvai teisi. Dovanok, kad...

— Ir vėl pradėsi, — perkerta jį žmona. — Aš jau pakeičiau savo nuomonę...

Tautų charakteris

Anglų šeima ateina prie ežero ir randa iškabą su užrašu: "Maudytis draudžiama. Karalius Wilhelmas, 1066 m.". Anglai susėda ant kranto ir tenkinasi vėsiu ežero dvelkimu.

Grupė lietuvių eina ežero krantu pasivaikščioti ir randa užrašą: "Šioje vietoje maudytis draudžiama. Seniūnas".

— Kas gali drausti maudytis, kur žmogus nori?

Visa grupė nusimeta drabužius ir maudosi.

Kalėjime

— Už ką tu čia sėdi? — kalėjinys klausia kito.

— Kad mėgau vestuves.

— Bet tai jug nenusikaltimas.

— Mat, aš vis būdavau jaunasis.

••

— Tikiuosi, daugiau nebepasimatysime, — sako kalėjimo viršininkas paleidžiamam kaliniui.

— Aš nė nežinojau, kad tamsta iš čia iškelia...

Nelaimė aiškiam plane

Šveicarų Bazelio gyventojas Wackerli sugalvojo aiškų ir lengvai įvykdomą planą Prancūzijoje gerai apsipirkti. Jis apsirengė prasčiausiais skarmalais, nuvykęs Prancūzijon — Elzaso Muhlhausenan, ir užėjęs į universalinę krautuvę užsakė geriausios rūšies eilutę, puikiausį ploščių, porą mirštinių marškinių su moderniausiu kaklaraiščiu ir puikią skrybėlę. Pardavėjams atrodė keista, kad toks skarmalius perka tokius puikius drabužius, bet, kas moka, visiems parduodama. Viską apmokėjęs Wackerli paprašė drabužius sudėti į kartoninę dėžę ir išsinešė.

Jis nuėjo į stotį, sėdo į traukinį ir jam išvažiavus iš miesto nuėjo ir užsirakino vagono tualeto kambarėlyje. Čia jis turėjo persirėdyti. Jis nusivilko savo skarmalus, pravėręs langą sviedė juos į lauką. Tada jis atidarė savąją dėžę, kad išsiimtų naujuosius drabužius. Ir koks buvo nustebimas, kai vietoj savo puošniųjų drabužių ten atrado kunigo kraitį.

Atvykus į Bazelį jis šiaip taip prisišaukė vieną geležinkelietį, kuris jam išeiti iš vagono paskolino savo ploščių. Išsaukta telefonu žmona jam atvežė drabužius, o dabar jis ieško, kam pateko jo drabužiai krauvėje sumainius dėžes. Žinoma, reikalui pagarsėjus, teks turėti klapato ir su muitininkais.

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501.
Telef. namų: BE. 3-0978

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

Kanados ateitininkai švęsdami Ateitininkijos 50 metų jubilėjų rengia Toronte gegužės 15 d., šį sekmadienį, 4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje

AKADEMIJĄ-KONCERTĄ

PROGRAMOJE: 1) Oficialioji dalis (trumpa),
2) Prof. Dr. A. Ramūno - Paplausko iš Otavos universiteto paskaita,
3) Koncertas su viešnia iš Čikagos soliste - dainininke DANUTE STANKAITYTE (pasižymėjusi operoj "Trubadūrai" ir daugely koncertų JAV), akompanuoja muzikas St. Gailevičius,
4) Po koncerto vaišės — kavutė.

Į Akademiją - koncertą kviečiama visa Toronto, Hamiltono ir apylinkių lietuvių visuomenė. Kanados Ateitininkų Krašto Valdyba.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Lietuviškų kapinių šventinimas nukeliamas savaitę vėliau: šventinimo iškilmės įvyks gegužės 29 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Pakeitimas padarytas dėl to, kad minėtą dieną gali atvykti keletas augštų svečių iš toliau. Popietės laikas patogesnis pakviestiems kunigams, kurie prieš piet savo parapijų bažnyčiose turi pamaldas. Šventinimo iškilmėse numatoma: kapinių pašventinimas, gegužinės pamaldos ten pat ir vaišės Port Credit par. salėje.

Praeitą savaitę liet. kapinėse pasodinta gyvartvorė, per tūkstantį eglaičių, pasėta žolė, kočiojami keliai. Šią savaitę vykdomas detalus kapinių kapų matavimas ir sužymėjimai. Už rūpestingą medelių sodinimo darbą gili padėka agronomui Vikt. Dailydei ir matininkui Vyt. Montvilai.

— Pirmosios išpažinties ir šv. Komunijos iškilmės par. vaikams, dėl kapinių šventinimo, įvyks savaitę vėliau, kaip kad buvo numatyta — birželio 5 d., laike 9.30 val. pamaldų. Šią savaitę pradedamos tikybos pamokos antrajai vaikučių grupei, turinčiai sunkumų su liet. kalba. Šios grupės pirm. Komunijos iškilmės numatomos vėliau.

— Gražiai atšvęsta Motinos diena. Kun. B. Pacevičius pamoksle iškėlė porą ypatingai dėmesio vertų faktų, būtent: kad lietuvių šeimų apsigyvenimas Toronto užmiesčiuose esminiai prisideda prie vaikų nutautinimo (sunku vaikus atvežti į liet. parengimus, organizacijų susirinkimus, į liet. mokyklą) ir tėvų nesidomėjimas lietuviška vaikų literatūra (vaikams priperkama daugiau negu reikalinga įvairių žaislų, o vaikų žurnalas "Eglutė" teaplanko labai mažą nuošimtį šeimų su vaikais).

— Už a.a. vyskupo Vincento Padolskio vėlę pamaldos parap. bažnyčioje šį sekmadienį 11 val. Kūrijos parėdymu, šį sekmadienį daroma rinkliava Toronto šv. Augustino kunigų seminarijos palaikymui.

— Gyvojo Rožančiaus draugijos narių susirinkimas įvyksta šį sekmadienį 3 val. p.p.

— Parap. LK Moterų Draugijos pavasario žiedų balius įvyks šį šeštadienį par. salėje. Parapijos moterys daug sielos parodo parapijai, tikimasi, kad tuo pačiu nuoširdumu bus palaikomas ir skyriaus gražusis pobūvis.

— Muz. Stasiui Gailevičiui, parap. choro vadovui, jo vardinių proga, suruoštos vaišės muzikos studijos patalpose. Dalyvavo par. choras ir muziko giminės.

Pamaldos liet. evangelikams

Malonės liuteronių bažnyčioje, 1424 Davenport Rd., ši sekmadienį, gegužės 15 d., 1 val. p.p. lietuvių pamaldos. Bus švenčiama Motinos diena. Po pamaldų moterų ratelio paruoštas bazaras ir kavutė. Gros triūbininkų orkestras.

Kun. L. Kostizenas.

Stud. Regina Hermanavičiūtė, gyvenanti Venecueloje ir studijuojanti Caraco universitete, svečiuojasi Toronte pas savo gimines. Ji yra apsistojusi pas savo dėdę V. Germanavičių, 102 Spencer Ave.

Our Lady of Mercy senelių ligoninėje sunkiai serga Emilija Juškienė. Senutė šioje ligoninėje patalpinta prieš keletą mėnesių. Paskutiniuoju laiku jos sveikata labai pablogėjo.

Nelaimė. Pereitą trečiadienį, susidūrus King St. ir Bathurst St. tramvajams, buvo sunkiau ir lengviau sužeista per 50 keleivių. Vienam iš jų buvo taip sutriuškinta kairė koja, kad teko ja amputuoti. Nukentėjusių tarpe buvo ir dvi lietuvės: O. Banelienė ir V. Stenonaitienė. Jos buvo tik smarkiai sutrenktos.

Tinko remontas, mūro ir gyptex darbai

Tel. RO. 6-5420

S. ANDRIEKUS

Taisau televizijas, namų ir auto radio

Rašštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.

Tel. LE. 2-7284

Prisikėlimo parapijos žinios

— Iškilmingos gedulo pamaldos už a.a. J.E. vysk. Vincentą Padolskį bus šį penktadienį, geg. 13 d., 7.30 val. vak. Tikinčiuosius kviečiame gausiai dalyvauti. Mišias giedos mišrių balsų kvartetas. Po gedulo Mišių bus tėvynės Marijai paaukojimo akto atnaujinimas, kuris prieš keletą metų buvo įvestas a.a. Ekscelencijos iniciatyva.

— Praėjusį sekmadienį iškilmingų Mišių metu Pirmą Komuniją priėmė 68 vaikučiai. Iškilmėse dalyvavo pilna bažnyčia tėvų ir artimųjų, kurie kartu su vaikučiais ėjo Komunijos. Po Mišių parapijos salėje buvo iškilminga agapė, kurioje dalyvavo virš 300 žmonių. Prieš pradedant agapę vaikučiai močiutei O. Gataveckienei įteikė puokštę rožių ir sugiedojo Ilgiausių metų, tuo simboliškai pasveikindami visas motinas Motinos dienos proga.

— Nuoširdžiai dėkojame Marijos Nek. Pr. seselėms už gražų vaikučių paruošimą Pirmos Komunijos šventei. Seselių bekraščio pasiaukojimo parapija stengsis nepamiršti. Dėkojame tėveliams, kurie per keletą mėnesių taip sąžiningai pristatinėjo vaikučius į pamokas ir rūpinosi jų sekmadieniais pusryčiais. Dėkojame A. Totoraitienei ir K. Činčiko vadovaujamam tėvelių iškilmių komitetui ir jų pagelbininkamsėms už pavyzdingai ir skoningai paruoštą ir pravestą agapę. Dėkojame savo par. chorui, par. komitetui ir visiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie šių iškilmių padidinimo.

— Sveikiname ateitininkiją šį savaitgalį suvažiuojančia Torontan švęsti 50 metų jubilėjaus.

— Šį sekmadienį visos Mišios laikomos įprasta tvarka: 8, 9, 10, 11 ir 11.30 val.

— Šį sekmadienį po kiekvienų Mišių daroma speciali J. Em. Kardinolo įsakyta rinkliava vyskupijos kunigų seminarijai paremti. Prisidėkime pagal išgales.

— Motinos dienos novenos Mišios laikomos kiekvieną rytą 8 v.

— Gegužinės pamaldos yra kiekvieną vakarą 7.30 val.

— Kitą savaitę bus lankomi parapijiečiai Scarboro priemiesty.

— Kataliku Vyrų Draugijos visuotinis susirinkimas šaukiamas kitą sekmadienį, geg. 22 d., tuoj po paskutinių Mišių muzikos studijoje. Susirinkimas paskutinis prieš atostogas ir labai svarbus. Narius iš anksto prašome gausiai dalyvauti.

— Pakrikštyta Kosto ir Birutės Valančių dukrelė Danutė Vida. Mažytei geriausi linkėjimai, o tėveliams — sveikinimai.

Sovietų dailininkų darbų paroda kovo mėn. vykusi Montrealy, nuo balandžio 3 d. perkelta į Otavą, iš ten bus atvežta į Torontą. Parodoje yra 78 tapybos ir 80 grafikos kūrinių. Skelbiama, kad esą atstovaujami visų Sovietų Sąjungoje gyvenančių tautų dailininkų darbai. Įdomu ar yra ir lietuvių dailininkų kūrinių?

Toronto namų mokesčių sistemoje namai, naudojami pačių savininkų gyvenimui, kurie miesto yra įvertinti ne daugiau $4.000, moka mažesnius mokesčius. Miesto valdyba buvo pateikusi projektą įstatymo, kuriame atitinkamas nuostatas panaikinamas. Parlamente pasireiškus opozicijai, prieš pasisakius ir savivaldybių ministeriui W. K. Warrender, miestas a siūlymą atsiėmė. Tad padėtis liko ta pati.

Parduodama 13 arba 30 akrų geros žemės

prieinama kaina, 6 mylios į šiaurės vakarus nuo Oakville, prie senojo Nr. 25 gelio. Geras investavimas. Tel. AT. 9-3323, skambinti po 5.30 val. vak. arba savaitgaliais.

Gegužės 14 d., šį šeštadienį, 8 val. vak. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks

TRADICINIS "OBELS ŽIEDŲ" BALIUS

ruošiamas Liet. Kat. Moterų D-jos šv. Jono Kr. parapijos skyriaus.

Ponios ir panelės atsilankiusios tautiniuose rūbuose laimės dovanų.

KVIEČIAME VISUS IR VISAS ATSILANKYTI. GROS PUIKUS ORKESTRAS, VEIKS TURTINGAS VALGIAIS IR GĖRIMAIS BUFETAS. Įėjimas tik vienas doleris. Rengėjos.

KANADOS ATEITININKŲ ŠVENTĖ

bei ateitininkijos 50 metų jubilėjaus paminėjimas įvyks šį savaitgalį, gegužės 14-15 d.d., Toronte.

Programa: šeštadienį, gegužės 14 d., 4 val. p.p. šv. Jono Kr. par. salėje (Dundas W. - Gorevale gt. k.) suvažiavimo posėdis. At-kų Fed. gen. sekr. kun. V. Dabušio pranešimas, naujos Kr. Valdybos rinkimai. 6 val. vak. šv. Jono Kr. bažnyčioje religinis susikaupimas.

Sekmadienį, gegužės 15 d., 9 val. pamaldos Prisikėlimo parapijos bažnyčioje (1021 College St.), po jų agapė jaunimui kavinėje.

4 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje akademija - koncertas: žodis, Otavos un-to prof. dr. A. Ramūno - Paplausko paskaita, o po trumpos pertraukos koncertas. Dainuos naujai iškilusi dainos meno žvaigždė solistė D. Stankaitytė iš Čikagos ir kt.

6 val. vak. Prisikėlimo par. kavinėje ateitininkų ir svečių vakarienė. Jos nuotaikingą dalį praves K. Kaknevičius.

Į akademiją - koncertą ir kitas iškilmes maloniai kviečiama ir visa Toronto bei apylinkių visuomenė. K. At-kų Kr. Valdyba.

KLB Toronto apyl. valdyba

kreipiasi į visus Toronto lietuvius ir prašo laike gegužės mėn. apsimokėti solidarumo mokestį už 1960 m. Pinigai reikalingi, kad valdyba galėtų įvykdyti jai pavestus uždavinius.

Valdybai būtų labai palengvintas darbas, jei solidarumo mok. siųstumėte paštu ir čekiu nurodant mokėtojo pavardę ir adresą. Siųsti šiuo adresu: KLB Toronto apyl. v-bos iždininkui, 1129 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Taip pat laike gegužės mėn. bus galima apsimokėti sekmadieniais prie bažnyčių ir penktadieniais Lietuvių Namuose.

Tikimės, kad padėsite mums įvykdyti Jūsų mums pavestus darbus. Apylinkės v-ba.

T. sk. "Rambyno" tunto pranešimas

Su dideliu apgailestavimu turime pranešti, kad skelbtas radio aparato traukimas, kuris turėjo įvykti gegužės 8 d., yra nukeltas į š.m. lapkričio 12 d.

Tenka nukelti datą todėl, kad nesame sulaukę geros visuomenės paramos. Dar kartą prašome mus paremti ir bilietėlius pirkti. Tuntininkas.

Motinos dienos minėjimą

pereitą sekmadienį surengė Toronto apylinkės valdyba. Jam vadovavo apyl. pirm. J. R. Simanavičius, o programą išpildė jauni mas — įvairūs vienetai, pradedant vaikų darželiu. Iš šių du dainininkai, berods, sesutė su broliuku, padainavo, o viena mergytė deklamavo, p. Vaišvilienės taut. auklėjimo grupės mergaitės pašoko suktinį, p. Rautinš studijos mokinė Aušrelė Sapijonytė paskambino, stud. D. Skrinskaitės sekstetas ir duetas (Augaitytė ir V. Simanavičiūtė) padainavo, p. Torūtos vadov. tautinių šokių grupė pašoko keletą šokių, p. Orentienės baleto studijos mokinės pašoko keletą numerių, o pagaliau pasirodė šv. Jono Kr. parapijos altoriaus berniukų choras, vadov. kun. B. Pacevičiaus.

Pradžioje gražią paskaitėlę apie motiną bei jos didžiąją naštą svetimuose kraštuose gyvenant skaitė stud. R. Bleizgytė.

Mintis Motinos dienos paminėjimą palikti vien jaunimui, atrodo, visai taikli ir programa praėjo gražiai. Visi "artistai" buvo sutikti mielai ir susilaukė daug katučių, o berniukų choras turėjo vieną dainelę ir bisui pridėti. A.

Romualdas Tumpa, kuris iš Australijos atvyko į Kanadą pernai ir Britų Kolumbijoj buvo pradėjęs dirbti, bet susižeidęs sustiprėti buvo išvykęs į Čikagą pas dėdę, pereitos savaitės antradienį atvyko į Torontą ir čia ruošiasi įsikurti pastoviai.

PABALTIJO OKUPACIJOS 20 METŲ

ir pirmųjų trėmimų 19 metų sukakties proga Pabaltiečių Federacija organizuoja protesto demonstracijas prie sovietų atstovybės Otavoje ir automobilių vilkstines į ten birželio 18 d., šeštadienį.

Torontiečiai, kurie galės vilkstinėje dalyvauti su savo mašinomis, prašomi registruotis iki gegužės 15 d. pas T. Liet. Namų administratorių — tel. LE. 3-3027.

V. ŽIEMELYTĖS DIPLOMINIS KONCERTAS

šį pirmadienį, gegužės 9 d., konservatorijos koncertų salėje praėjo su dideliu pasisekimu. Programoje buvo dvi arijos — Rossi ir Rimsky-Korsakov, 4 Schubert, 4 Weinzweig, 4 Respighi ir 4 lietuvių kompozitorių dainelės. Viskas buvo dainuojama originalo kalba. Akompanavo dr. George Brough.

Klausytojų buvo artipilnė salė daugumoje lietuvių, kurie su pasigėrėjimu džiaugėsi jaunosios solistės per tuos keletą metų padaryta milžiniška pažanga, linkėdami jai tokios pat sėkmės ir gyvenime, kaip mokykloje.

Solistė kartu gaus dainavimo mokytojos teises, betgi būtų labai gaila, jei jos taip gražiai ištobulintas balsas (kontraltas) nepasiektų platesnių scenų. Pirmiausia, žinoma, jos rečitalio lauktume Toronte. A.

Iš Lekijos gegužės 4 d. atvyko ir apsigyveno Toronte inž. Aleksandras Švedas su šeima. Jo brolis rašytojas gyvena Čikagoje.

Midlando šventovės metinis leidinys "Martyr's Shrine Mesage", kuris leidžiamas kasmet, šiemet išėjo ant viršelio su lietuviškuoju Kankinių kryžiumi. 7 psl. įdėta lietuvių maldininkų grupės nuotrauka prieš bažnyčią. Tik parašas klaidingas — esą tai lietuviai ir maltiečiai. 22 psl. įdėtas A. Banelio gražus straipsnis "The Lithuanian Cross at Martyr's Shrine" ir lietuviško kryžiaus vaizdas (ta pati nuotrauka kaip viršely, tik mažesnė klišė). Straipsnyje kalbama apie Lietuvos kryžius apskritai ir šio Kankinių kryžiaus paskirtį — kaip KLB padėką už išsivadavimą nuo karo baisenybių ir okupanto teroro, taip pat kaip priminimą lietuvių tautos nuolatinių grumtynių dėl išlaikymo savo tėvų tikėjimo ir atminimui tų, kurie žuvo ir dabar žūsta toje kovoje.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visos vežamos turtas apdraustos. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE. 4-1403 TORONTO

"Dainos" grupės susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužės 15 d., 3 val. p.p. pas narę Butienę, 38 Mountview Ave. Valdyba.

"Išgelbėk gyvybę" savaitė

St. John Ambulance kasmet prieš vasaros maudymosi sezoną perspėja gyventojus būti atsargiems vandenyje ir stengiasi sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių plėsdama apmokymą dirbtinio alsavimo. Kanadoje prigėrimų būna kasmet apie 1200, o daugelis nebeatgaivinami vien dėl to, kad nelaimės vietoje nebūna žmonių mokančių dirbtinį alsavimą.

St. John Ambulance dėl to gegužės 16-21 d. skelbia "Save a Life" savaitę ir kviečia kuo daugiau žmonių praeiti apmokymą dirbtinio alsavimo. Apmokama veltui ir įvairiose Toronto vietose. Visi, kas norėtų tuo pasinaudoti, prašomi paskambinti tel. WA. 5-5171.

Nelaimės atveju mokėti tai labai naudinga. Dažnai pasiseka prigėrusį atgaivinti net po 5-6 val.

Kodėl nepamėginti ir sutaupyti?

Jau daugybė yra įsitikinę, kad per ST. PRAKAPA (Europ. b-vių atstovą) 18 Brookside Ave. Toronto 9, Ont. Tel. RO. 7-9088, yra geriausias ir pigiausias būdas užsakyti dovanų siuntinius artimiesiems. Greitas ir garantuotas patarnavimas. Kaip tik gauti naujausi Nylono ir kt. tekstilės gaminių pavyzdžiai. Patariu kas naudingiausia ir labiausiai pageidaujama siųsti. Gegužės mėnesį DUODAMA 5% NUOLAIDA visiems užsakymams, mano dviejų metų šiame darbe sukakties proga. Patarnauju visiems gyvenantiems Amerikoje ir Kanadoje. Dėl smulkesnių informacijų rašykite virš esamu adresu.

REIKALINGA MOTERIS pagelbėti prie vieno mažo vaiko. Maistas, kambarys ir atlyginimas susitarus. Telef. LE. 4-8112.

REIKALINGA TABAKO ŪKYJE ŠEIMININKĖ gaminti darbininkams valgį. Gali būti ir vyresnio amžiaus arba vedusių pora. Vyras galėtų dirbti ūkio darbus. Kreiptis: C. Matelis, 586 Peel St., Delhi, Ont. Tel. 816 J.

REIKALINGA tabako ūkyje šeima, gali būti su vaikais, atskiras gyvenamas namas, netoli mokyklos. Skambinti tel. 4 Ring 4, Baltimore, Ont., arba rašyti: A. Mikalauskas, RR 2, Baltimore, Ont.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, naujai atremontuoti. 65 Annette. Tel. RO. 2-6158.

300 AKRŲ javų arba gyvulininkystės ūkis, 1½ mylios į šiaurės rytus nuo Dornoch, plieninio stogo daržinė-tvartas, šulinys, automatinis vandens padavimas, žvyro dauba, moderniška virtuvė ir elektra. Mažas įmokėjimas. Nesikreipti šeštadieniais. P. Sobey, Williamsford, Ont.

ATITAISYMAS. "TŽ" Nr. 17 B. Augustaitės užuojauta reiškiama ne M. Gečienei, bet M. Girčienei. Už įvykusią klaidą atsiprašome.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokių problemų, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta nuo 1900 m.

MONTREAL, Que.

KLB KRAŠTO VALDYBOS ŽINIOS

Paskutiniame (1960. V. 1-8 savaitės) KLB Krašto Valdybos posėdyje pirm. St. Kęsgaila pristatė du naujus v-bos narius, įėjusius vieton pasitraukusiųjų L. Balzaro ir J. Milerio — dr. J. Šegą ir G. Rukšėną, kurių pirmasis užėmė vicepirm., o antrasis protokolų sekretoriaus pareigas.

Svarbus dienotvarkės punktas — džiovininkų atsikvietimo iš remties, — yra aiškinamas nuo pat Kr. V-bos perkėlimo į Montrealį. Įvairiais kanalais ir daugelio asmenų pastangomis pasisekė išaiškinti, kad federacinė vyriausybė 100-tą džiovininkų įvežė į Kanadą prieš kelis mėnesius, o kitų džiovininkų įvežimas yra ne feder., o provincijų valdžių reikalas, kurios ligšiol dar nėra galutinai apsisprendusios, išskyrus Ontario provinciją. Ji sutinka priimti džiovininkus su sąlyga, kad už juos būtų apmokėta kelionė ir būtų garantuotas pusės metų jų išlaikymas, skaičiuojant [illegible] asmeniui po $200 mėnesiui, tad viso vienam asmeniui atkviesti reikia apie $1.500. Po pusės metų visus rūpesčius naštima Ontario provincijos valdžia.

Kr. V-ba nutarė toliau tirti džiovininkų atsikvietimo galimybes, ieškant pagalbos iš labdaringų organizacijų, nes pati lėšų neturi.

Į JAV Liet. Bendruomenės kvietimą dalyvauti 1962 m. ruošiamoj tautinių šokių dienoj nutarta atsakyti pritarimu ir prašyti daugiau informacijų.

Žalgirio mūšio 550 metų sukaktuvėms nutarta daryti žygių gauti iš istorikų medžiagos paskaitoms, pranešimams ir spaudai. Norima ta medžiaga aprūpinti ir KLB apylinkes.

Eltos biuletenių leidimui italų kalba, Romoje, KLB Krašto Tarybos nutarimu ir pasikalbėjimo duomenimis su biuletenio leidėju, nutarta tuojau pasiųsti $300.

Dėl kitų dienotvarkės punktų nutarta pasiinformuoti, surinkti daugiau žinių ir tada padaryti sprendimus.

Konstatuota, kad KLB Kultūros Fondo suorganizuotos lietuvių mokytojų dienos Montrealyje praėjo pozityviai, sėkmingai ir gražiai. KLB KV I.

Banko Litas mėnesinis posėdis įvyks gegužės 28 d. AV parapijos salėje.

AV parapijos metinė vakarienė, ruošiama parapijos komiteto, įvyks šį šeštadienį, gegužės 14 d. Parapijiečiai bei jos bičiuliai prašomi prisidėti savo dovanomis ir jos. Dovanos priimamos klebonijoje piniginėmis aukomis prie loterijoje.

Verdunietčiai Vilimai išsikelia į Kaliforniją. Aną šeštadienį bičiuliai jiems suruošė išleistuves pp. Leknickų namuose.

Šv. Onos d-jos susirinkimas įvyks šį sekmadienį tuojau po Sumos posėdžių kambaryje klebonijoje.

"TŽ" buvo rašyta apie Kazį Blyną, išvykusį okup. Lietuvon ir ten apsigyvenusį. Vienas mūsų skaitytojas JAV praneša turįs laišką iš Lietuvos, kuriame be kitko rašoma: "Kazys Blynas atvažiavo. Gyvena Vilniuje. Savo [illegible] nepatenkintas, bet jo atitaisyti nebegali".

Buvę [illegible] realiečiai, Ona ir Juozas Deksniai dabar gyvena Vilniuje. Taip rašoma jų laiške, kovo 17 d. rašytame J. Čeponiui, kuris [illegible] "Liaudies Balso" gegužės 6 d. laidoje.

Esą Deksnys esąs "personalinis pensininkas" ir gaunąs virš 1000 rublių [illegible] gaunanti senatvės pensijos 300 rublių į mėnesį. G[illegible] butą naujame name. Esą 3 kambariai, išeinamoji ir virtuvė. Moką 55 rublius mėn. Pinigus, kuriuos siuntęs į Maskvą, atgavęs ir dabar laikąs banke. Gaunąs 3%. "Taigi, gyvenk ir norėk savam krašte".

Gražu. Bet už kokius nuopelnus Deksniui paskirta "personalinė" pensija? Negi jis čia Montrealy kaip pasitarnavo sovietam? Ar už tai, kad parvežė dolerių? Pagaliau, kas jam parašė taip taisyklingai laišką? Tik jau ne pats.

Gooderham & Worts b-vės vyriausias pardavimo reikalų vedėjas Bernard Halsted praneša, kad yra pagaminta švelnesnio skonio kanadiška degtinė — G&W Little Brown Jug Old Rye.

"Distiliuotojai jau ištisus dešimtmečius ieško to proceso, kurį naudojant, būtų gaunama stipresnė, tačiau kartu švelnesnio ir minkštesnio skonio degtinė" — aiškina p. Halstead. — "Ji suradome panaudodami kieto klevo anglis filtravimui. Iš tikrųjų manome, kad po ilgos eilės metų tai yra pats įspūdingiausias patobulinimas. Profesionalų ragautojų skonio tyrinėjimai aiškiai parodė, kad šiuo nauju procesu pagaminta degtinė — G&W Little Brown Jug Old Rye — savo kainos klasėje yra pati švelniausia ir sodriausia. Tai yra ką mes pavadintume — gurkšnojimo degtinė".

G&W Little Brown Jug Old Rye degtinė šiuo metu yra įvedama Kanados rinkoje naujose, patogesnėse įpakavimuose, jų tarpe 25 uncijų butelis ir išgauta 12 uncijų bonkutė.

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W. VI. 2-8591

F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	CR. 9-9793
P. Adamonis	RA. 2-2472
P. Baltnonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU.1-2957
S. KULIAVAS, sekret.	CL. 4-2696

Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TŽ", "La Presse".

Lake Simcoe

kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERŽINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos išduodamos iš greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2773, LE. 6-2661. Vakarais — HU. 9-1543

KENNEDY - BLOOR. $6.500 įmokėti, viso $21.500, 8 kambariai, 2 augštų, vandens alyva šildomas, 9 pėdų įvažiavimas. Visai arti Bloor gatvės.

RONCESVALLES - DUNDAS. $4.000 įmokėti, viso $14.300. Atskiras, olygų namas, 6 nepereinami kambariai, 2 virtuvės ir 2 vonios. Alyva šildomas, garažas.

ARMADALE AVE. $5.000 įmokėti, viso $16.900. Balansas 10 metų atviras morgičius. Atskiras plytų namas, 6 kambarių, nauja šildymo sistema, garažas, geras įvažiavimas.

ORIGINALUS DUPLEKSAS. $10.000 įmokėti, balansas 7% morgičių. Viso 17 kambarių, moderniai įrengti, 6 atskiros virtuvės, 5 garažai. Vieno savininko. Kaina $33.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.